MAR - 7 1955
MAR 18 1955

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published Twice Weekly by the Daugavas Vanags. Editor in Chief: Ingrida Viksna. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone — EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel.: Virgina 9-7778.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, MARCH 5, 1955

LATVIJA
AMERIKA

18./349. n-rs. SESTDIEN, 1955. GADA 5. MARTĀ 5. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanags. Galvenais redaktors — Ingrida Viksna. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — A. Zvēriņš, 102-15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A. Tel. — Virgina 9-7778. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

ĒGIPTE APVAINO IZRAĒLU

Ēģiptes valdība iesniegusi protesta notu Apvienoto Nāciju Drošības Padomei, apvainojot Izraēlu agresijā Gazas apkārtnē notikušajā robežstarpgadījumā.

Gazā, — Ēģiptē. — Sekojot robežsadursmēm ēģiptiešu un žīdu starpā Gazas tuvumā, kur tika nogalināti 38 un ievainoti 33 ēģiptiešu karavīri, arābu studenti ielenca Apvienoto Nāciju pamiera pārraudzības komisijas ēku, sitot logus un dedzinot komisijas automašīnas. Šai sakarā pārraudzības komisijas vadītājs Apvienoto Nāciju vārdā savukārt iesniedzis asu protestu Ēģiptes valdībai.

Līdz šim saņemtā informācija par Gazas robežstarpgadījumu liecina, ka ēģiptiešiem uzbrukuši vismaz 200 labi bruņoti žīdu karaviri. Uzbrukuma iemesli nav zināmi. Kopš 1949. gada parakstītā pamiera žīdu un arābu starpā Gazas uzbrukums ir līdz šim nopietnākais pamiera laušanas mēģinājums. Apvienoto Nāciju pamiera pārraudzības komisija cer, ka tas nebūs par iemeslu kara darbības atsākšanai, līdz ar to iznīcinot visas cerības miera nostabilizēšanai Vidējos Austrumos.

Izraēlas valdība Gazas sadursmē vaino ēģiptiešus, kaut arī trīs stundu ilgā uguns apmaiņa notika Ēģiptes territorijā. Apvienoto Nāciju pamiera pārraudzības komisija uzsākusi starpgadījuma steidzīgu izmeklēšanu.

Atomraķetes iznīcinās pilsētas?

Kā ziņo Ņujorkas laikraksts Newsweek, amerikāņu jaunais budžets, kas piešķirts atomu pētniecībai, to pacelšot ievērojamos augstumos. Starp citu laikraksts piebilst, ka amerikāņu atomu speciālisti esot paredzējuši sākt kādu jaunu veida atomu tālvadāmu raķeti. Pēc slepenajām dienestam ienākušajām ziņām, tādu gatavojot Padomju atomu fiziķi.

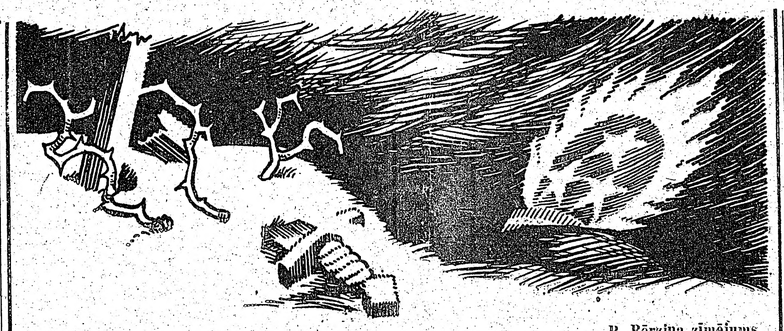

R. Bērziņa zīmējums

PLKV. O. KALPAKU PIEMINOT

Pār Tīreļa purvu, Daugavas un Ventas krastiem, pār Latgales ezeriem, Vidzemes kalniem un siliem, pār Zemgales klajumiem, pār Kurzemes stingušām ārēm brāž marta vēji.

Vējš aurodams iekļeras Latvijas spēcīgajos ozolos un varenajās kāpu priedēs. Lūst spēcīgie stumbri; gāžas ar saknēm, bet neliecas.

Marta viesulis iekļeras vēstures biezajās varoņstāstu lappusēs un atšķir traģisko dienu lapu — 1919. gada 6. martu, kad kaujā pie Skrundas pag. Airītēm 37 gadus un 2 mēnešus veca, krita stiprs ozols — dižs patriots un karavīrs, pulkvedis Oskars Kalpaks. Viņš ir latviešiem svēts simbols arī šodien — dižākais Ventas ērglis, kura pēcnieki vēl dzīvo un tic brīvai Latvijai, kurai ar savu dzīvības upuri ziedojās pulkvedis Kalpaks, Latvijas armijas pirmais virspavēlnieks.

Marta viesulis ir dvēseļu putenis ilgās un ticībā jaunajai un brīvajai Latvijai, kas, saukdams un pavēlēdams, aizrauj visus kopējā upuru vietā Latvijas svētnīcā. Traukdams no Skrundas uz Visagala kapu kalnu, kur atdusas pulkvedis Kalpaks, tas pāri zemēm un jūrām sveicina no latviešu varoņu cilts un sūta pajāvīgu ticību mūsu Latvijas augšāmcelšanās dienai.

6. marts ir pulkveža Oskara Kalpaka diena, kad šis leģendārais un mūžīgi dzīvais latviešu varonis pievienojās visu laiku un visu tautu varoņu pulkam. Šī ir diena, kad viņš — mūsu pulkvedis - nāk sērst pie mums dzīvajiem, pie latviešiem visā pasaulē, atgādinādams un pavēlēdams neaizmirst cīnīties par Latviju — mūsu svēto zemi, par kuru viņš cīnījās un krita.

Mūsu Pulkvedis aicina visus latviešus dzimtenes atbrīvošanas kaujā. Vai būtu kāds, kas viņa aicinājumam un pavēlei drīkstētu nepaklausīt? —

„Kā brāļi dzīvojiet, kā vīri cīnieties un mirstiet! — tik' tad būs brīva Latvija."

ANGĻU „ATBAIDĪŠANAS' POLĪTIKA

Ūdeņražbumba palielinājusi „nāves radiju"

Londonā. — Anglijas ministru prezidents Čerčils parlamentā teica, ka Anglijai un Sav. Valstīm jāpalielina savs pārākums atomieroču laukā, lai tādējādi pārliecinātu Padomju Savienību, ka arī pārsteiguma uzbrukums Rietumiem komūnistus nepasargātu no tūlītējas nāvīgas atmaksas.

Anglijas parlamenta deputātiem ministru prezidents paskaidroja, ka, lai gan Padomju Savienībai tagad ir ūdeņražbumba, tā ir tikai vidēja stipruma. Visā pasaulē vienīgi Sav. Valstu gaisa spēki šodien ir pietiekami apgādāti ūdeņražbumbām, lai jau dažas stundas pēc pavēles saņemšanas tās atrastos ceļā ienaidnieka iznīcināšanai. Anglijas ministru prezidenta aprakstītā Padomju Savienības ūdeņražbumba izskatās pavisam citāda, nekā to savā 8. februāra runā Pad. Savienības Augstākās padomes sēdē izlielīja ārlietu ministrs Molotovs. Toreiz Molotovs uzsvēra, ka Padomju Savienība ūdeņražbumbu ražošanā ir ne tikai panākusi Sav. Valstis, bet pat aizsteigusies tām garām.

Arī Čerčils savā runā nenoliedza Padomju Savienības bruņošanās progresu sacīdams, ka nākamo divu līdz četru gadu laikā krievu atomieroči būs sasnieguši daudz augstāku standartu un ka būtu vieglprātīgi domāt, ka kara gadījumā krievi atturētos no šo ieroču lietošanas. Šai sakarā Anglija ir izšķīrusies par „atbaidīšanas" politiku. Tas nozīmē, ka arī Anglija ražos ūdeņražbumbas (bumbu ražošana jau ir uzsākta), lai atņemtu Padomju Savienībai katru vēlēšanos jauna kara sākšanai. Brīdinādams Padomju Savienību, Čerčils sacīja, ka atomieroču laikmetā, sakarā ar atombumbu ārkārtīgām iznīcināšanas spējām un radioaktivitātes izplatību, saindējot plašus apgabalus, viņu salas nebūt nav apdraudētas vairāk, kā ir apdraudēti veseli kontinenti.

Atbildot strādnieku partijas pārstāvju apgalvojumiem, ka kara gadījumā Anglijai draud ienaidnieka atombumbu uzbrukums, Čerčils paskaidroja, ka pašreiz no šāda uzbrukuma nav jābaidās; atomuzbrukuma iespējas pieder nākotnei. Čerčils izteica pārliecību, ka Padomju Savienība rīkotos ļoti mulķīgi, sākdama liela apmēra karu nākamo 3 vai 4 gadu laikā, jo tādam pasākumam tā vēl nav sagatavota.

Izskaidrodams iemeslus, kas spieda Anglijas valdību izšķirties par ūdeņražbumbas ražošanu, Čerčils pakavējās pie angļu militārās stratēģijas: Viens no lielākiem Anglijas ienaidniekiem jauna kara gadījumā būs Padomju Savienības zemūdenes, kas mēģinās pārgriezt kuģu konvoju radīto dzīvības artēriju Anglijas apgādei. Tikai tad, ja Anglijai ir pašai savās ūdeņražbumbas un piemēroti bumbveži, šo bumbu nogādāšanai virs ienaidnieka galvas, Anglija var garantēt tās „dzīvības un nāves jautājuma mērķi" — Padomju Savienības zemūdeņu bazes, saņems pirmo atmaksas triecienu, kā to paredz valdības militārā politika.

Anglijas plāni atmaksas uzbrukumiem Padomju Savienībai ir daudz savādāki nekā Sav. Valstīm. Viens no iemesliem ir Anglijas ģeografiskais stāvoklis, otrs tuvums Padomju Savienībai, trešais Padomju Savienības flotes un aviācijas bazes Polijā un Austrumvācijā.

Bet ne tikai Padomju Savienību vien Anglija grib iespaidot ar savu ūdeņražbumbu. Iespaidošanas saraksta otrā vietā atrodas Sav. Valstis. Anglija domā, ka ar ūdeņražbumbu kabatā tā būs cēlusies Sav. Valstu ārpolitikas veidotāju acīs, un viņi būs spiesti ar to rēķināties daudz vairāk nekā līdz šim. Čerčils ironizēja, ka nav nekāds brīnums, ja pašreiz Anglijai nav nekādas ietekmes uz Sav. Valstu ārpolitikas veidošanu, jo sevišķi tādēļ, ka Anglija taču atrodas pilnīgā Sav. Valstu aizsardzībā.

Kaut arī runas tālāko daļu Čerčils veltīja apskatot atomieročus, viņš tomēr spēja atrast piecas minūtes savam iemīļotam sportam — kreisā spārna sociālistu priekšlikumu iznīcināšanai. Sociālisti bija izteikušies, ka atomieročiem dominējot aizsardzības arsenālos, pārējie, līdz šim lietotie ieroči vairs nebūs vajadzīgi un ka tādēļ to ražošana var tikt pārtraukta. Čerčils atbildēja, ka ūdeņražbumba vien Eiropu no komūnisma pasargāt nevar. Likvidējot pārējos aizsardzības līdzekļus, kā, piemēram, Ziemeļatlantijas organizāciju, komūnistiem tīšu prātu tiktu atvērta iespēja noknibināt Eiropu pa mazam gabaliņam vien.

Runas noslēgumā Čerčils atgriezās pie Padomju Savienības sacīdams, ka ūdeņražbumba nav tikai kā palielinājusi „nāves radiusu," bet ar savām milzīgajām iznīcināšanas spējām ir nostādījusi Padomju Savienību uz tās pašas briesmu pakāpes, uz kādas atrodas Anglija.

SAJUKUMS DALLESA ĀRPOLITIKĀ

Vašingtonā. — Ārlietu ministra Dallesa nepārtrauktie mēģinājumi izlaipotīties no solījumu īstenošanas Tālajos Austrumos radīja negaidītu reakciju Vašingtonā. Tautas pārstāvju ārlietu komitejas priekšsēdis demokrats Ričardsons, viens no dedzīgākajiem nacionālistu atbalstītājiem Sav. Valstu Kongresā, pamatoti uzbruka Dallesa ārpolitikai.

Ričardsons sacīja, ka Dallesa Formozas politikā valda pilnīgs sajukums: „Ja jau mēs devām savu vārdu, ka aizstāvēsim Formozu un Peskadoru salas, tad jau nu līdz ar to varēja saprast, ka mēs aizstāvēsim arī Kvēmoju un Matsu. Toties tagad Sav. Valstis aicina komūnistu diktātorus uz sarunām, lai kopēji tirgotos par zemēm, kas pieder Ķīnas nacionālistiem."

Sav. Valstu diplomātiskās un politiskās aprindas ir pārliecinātas, ka Matsu un Kvēmoja beigu beigās tomēr tiks iztirgotas komūnistiem un ka jau nākamā gadā laika Sav. Valstis nepretosies komūnistu Ķīnas uzņemšanai Apvienotajās Nācijās.

DALLESS FORMOZĀ

Taipejā, Formozā. — Gaidīts mazāk kā jebkad un sagaidīts vēsāk kā līdz šim, Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless ieradās Formozas galvaspilsētā, lai ar Ķīnas nacionālistu ģenerālissimu Čangkaišeku un viņa valdības augstākajiem pārstāvjiem pārrunātu Ķīnas piekrastes kara nākotni. Ja līdz šim nacionālisti skatījās uz amerikāņiem kā uz palīgiem un glābējiem, tad tagad draudzības dzirksts viņu acīs ir izdzisusi.

Sav. Valstu kaulēšanās politika, kas palīdzēja nacionālistiem tikt valā no Tačenas un Nančī salām, lai tikai nebūtu jāiet cīnīties ar Ķīnas komūnistiem, paredz Čangkaišekam vēl tālāku piekāpšanos. Nacionālistu politiskie novērotāji ir izteikuši pārliecību, ka Dallesa vizīte var nozīmēt tikai vienu — mēģināt piespiest Čangkaišeku atdot arī pārējās piekrastes salas komūnistiem. Iespējams, ka Dalless gribēs panākt nacionālistu piekāpšanos Anglijas izstrādātajā un Kanadas atbalstītā Ķīnas piekrastes kara pamiera plānu priekšā, kuŗos paredzēta Kvēmojas un Matsu atstāšana komūnistiem. Sav. Valstis Kvēmoju un Matsu aizstāvēs tik ilgi, rūgti smaidīdami zobojas nacionālisti, kamēr komūnisti sāks savu uzbrukumu.

Naids pret krieviem Baltijas valstīs

Pēc ziņām, kas saņemtas no Latvijas, vietējos iedzīvotā'os valda liels naids pret visu krievisko un krieviem, kas tur ir kungu lomā. Zīmīgi tas, ka krievus ienīst arī latviešu komūnisti, kas jūtas stipri vīlušies par to veidu, kā krievu komūnisti izprot „brālīgās jūtas", Latvieši privātā dzīvē stingri norobežojas no krieviem.

Par līdzīgiem apstākļiem ziņo arī kāds lietuvietis, kas nesen nokļuvis brīvajā pasaulē. Lietuvieši pēc iespējas izvairoties no saskares ar krieviem. Ir ļoti reti gadījumi, kur lietuviete apprecas ar krievu, bet arī tad bieži vien kopdzīve nav ilgstoša. Bēglis paskaidro, ka viņam nav zināms kāds gadījums, kur lietuvietis būtu apprecējis krievieti. Kauņas ielas naktī esot vāji apgaismotas, un krievu bandas bieži uzbrūkot gājējiem, it sevišķi sievietēm.

Dr. V. MĀSĒNS DODAS UZ EIROPU

Apspiesto Eiropas Nāciju ģenerālkomitejas priekšsēdis Dr. V. Māsēns 12. martā izbrauks uz Eiropu, kur uzturēsies apm. vienu mēnesi. Māsēns apmeklēs Londonu, Parīzi, Vāciju un Strasburgu. Viņa ceļojuma nolūks ir nosaukt ārā, kā sekmīgāk izveidot sadarbību starp Eiropā un Amerikā dzīvojošiem trimdiniekiem un noskaidrot, vai AEN apvienības sēdi var sasaukt Eiropā vēl šinī pavasarī.

AEN apvienības sēdeklis ir izraudzīts Ņujorkā tāpēc, ka tur atrodas Apvienotās Nācijas. Lai iesaistītu šinī darbā arī Eiropā dzīvojošos trimdiniekus, izvirzījies projekts sasaukt vienu sēdi Eiropā. Tādā gadījumā uz sēdi no Amerikas izbrauktu tikai apvienības kodols, bet pārējo delegātu vietā uzaicinātu tur dzīvojošos trimdinieku pārstāvjus. Māsēna prombūtnes laikā apvienības darbu vadīs viceprieksšēdis Dr. G. Dimitrovs (Bulgārijas delegāts).

„Vēlēšanas" Padomju Latvijā

No Padomju Savienības 16 republikām 27. februārī "vēlēšanas" notika 11 republikās, to skaitā arī Latvijā. Vēlēšanu kampaņā galvenais temats bija produkcijas celšana. Padomju prese rāda, ka strādnieki un kolchozā strādājot virsstundas, ar stachanoviešu metodēm "lielā sajūsmā" veikuši lielus darbus vēlēšanām par godu, un tauta "slavējot lielo un gudro komūnistu partiju, kas vada padomju saimniecību."

ĶĪNAS KOMŪNISTI „IZMAZGĀJUŠI SMADZENES"

Divu amerikāņu sensācionāla atzīšanās spiegošanā

No Hongkongas ziņo, ka 28. februārī no komūnistu vietuma atbrīvotie amerikāņi Dr. Malkoms Bersons un Adēle Rikete ASV konsulāta ierēdņa klātienē devuši fantastisku interviju, kas pierāda komūnistu apbrīnojamos panākumus „smadzeņu izmazgāšanā."

Bersons un Rikete paskaidroja, ka viņi Ķīnā nodarbojušies ar spiegošanu ASV valdības uzdevumā. Ķīnieši esot darījuši pareizi, ieslogot viņus cietumā, viņiem esot kauns un sirdsapziņas pārmetumi par ļaunumu, ko nodarījuši Ķīnas tautai.

Dr. Bersons ir 29 g. vecs. Pirms braukšanas uz Ķīnu dzīvojis Ņujorkā, 715 Park avenijā. Ķīnā strādājis Peicinskas medicīnas kollēdžā. Adēlei Riketei ir 35 gadi, viņa dzimusi Jonkersā ASV, Ķīnā bijusi angļu valodas skolotāja. Riketes vīrs, kas apcietināts reizē ar viņu, pašlaik vēl atrodas ķīniešu cietumā.

Konsulātā Bersons un Rikete devuši šādas atbildes:

— Cik ilgi jūsu vīrs sēdēs cietumā? — žurnālisti jautāja Riketei.

— Nezinu. Viņa noziegums ir lielāks nekā mans.

— Vai jūs atzīstat, ka bijāt pelnīti apcietināts? — jautāja Bersonam.

— Pirms mani apcietināja, biju vainīgs. Ķīnā nevainīgus cilvēkus neapcietina. Apcietināšana balstās uz svarīgiem pierādījumiem.

Pēc abu izteicieniem, cietumā ķīnieši ar viņiem apgājušies „ļoti humāni." Uz jautājumu, ko viņi darīs atgriezušies ASV, Bersons teica:

— Es centīšos kļūt godīgs cilvēks un izmantošu no komūnistiem saņemto mācību — nekaitēt tautas interesēm. Arī Rikete teikusi, ka gribot atgriezties ASV kā godīgs cilvēks un strādāt tautas labā, lai izpirktu savu noziegumu.

Bez tam Bersons paskaidrojis, ka bijis ASV spiegs. — Tas ir fakts, teicis B. — Vai faktus var noliegt? Ķīnieši ir miermīlīga tauta, kuŗai esmu nodarījis lielu ļaunumu.

Rikete izteikusies, ka viņas vīrs spiegojis amerikāņu jūras izlūkošanas dienesta labā.

ASV oficiālās iestādes šai jautājumā nav vēl izteikušās. Riketes piederīgie Jonkersā domā, ka no cietumā atbrīvotā Adēle ar savu fantastisko atzīšanos cer glābt Ķīnas komūnistu moku pagrabā iesloģīto vīru.

VAI JŪS ZINĀT, Kas viņš ir un ko viņš dara?

Sekojiet mūsu sacensībai ar godalgām LA 3. lpp.!

PASAULES POLĪTISKO CIŅU LAUKOS

BANGKOKĀ

Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas konference, kas Bangkokā noslēdzās ar pilnīgu Sav. Valstu politikas uzvaru, kā to apgalvoja ārlietu ministrs Dalless, brīvo Āzijas nāciju starpā tomēr ir radījusi zināmas šaubas. Jaunie Sav. Valstu sabiedrotie Āzijā grib zināt, vai Sav. Valstis patiesi ir gatavas cīnīties, lai komūnistu uzbrukuma gadījumā aizstāvētu Dienvidaustrumāziju? Vai Savienoto Valstu solījumiem var ticēt?

Konferences laikā Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless sacīja, ka pašreiz amerikāņu bruņotie spēki Klusā okeana telpā pārsniedz to armiju, ko Sav. Valstis raidīja cīņā pret Japānu Otrā pasaules kara izšķirīgajās kaujās. Sav. Valstis ir oficiāli izteikušās, ka agresijas gadījumā ir gatavas cīnīties. Bet brīvo Āzijas valstsvīru prātus tomēr vēl joprojām māc šaubas. Viņi nevar aizmirst Indoķīnas karu un lielo franču sakāvi Dienbienpu ielenkuma laikā. Arī tad amerikāņi runāja, ka tie ies frančiem talkā. Bet darbi nesekoja runām, un Dienbienpu cietoksnis krita vietnamiešu komūnistu rokās. Varen skaļa bija amerikāņu valoda arī pirms Ženēvas konferences. Bet konference noslēdzās ar Indoķīnas sadalīšanu, amerikāņiem mierīgi sēžot malā. Parakstot savstarpējas palīdzības līgumu ar Ķīnas nacionālistiem, amerikāņi pēdējiem apsolīja savu palīdzību. Tiesa, nekad netika solīts, ka Sav. Valstu flote aizstāvēs arī nacionālistu rokās esošās piekrastes saliņas. Bet nacionālisti tomēr cerēja, ka tas tā būs, jo vispārējie amerikāņu palīdzības solījumi izklausījās vilinoši. Nacionālistiem nācās vilties. Jikiangšana, Tačenas un Nančī jau ir pārgājušas komūnistu īpašumā, kamēr amerikāņi vēl vienmēr tikai gatavojas palīdzēt, bet lietas labā darīt neko nedara. Nacionālistiem Ķīnas cietzemes tuvumā vēl ir atlikušas Kvēmojas un Matsu salas. Vai tās Sav. Valstis palīdzēs aizstāvēt? Šī jautājuma noskaidrošana interesē ne tikai brīvās Āzijas valstis, bet arī komūnistus.

Sav. Valstu bruņotie spēki Klusā okeana frontē izveido varenu kaujas vienību. Par amerikāņu armijas varenību brīvās Āzijas valstis nešaubās nevienu brīdi: 400 dažāda lieluma kara kuģi, lielākos un modernākos bazes kuģus ieskaitot, 30 lidmašīnu eskadriļas, 300,-000 karavīru kājnieku un motorizētās divīzijās un bez tam, protams, visu ieroču ierocis — atombumba un ūdeņražbumba. Šīs varenās armijas stratēģijas pirmais bauslis ir "smaga atmaksa."

Tālo Austrumu saspīlējumam nepārtraukti turpinoties, Sav. Valstis ir atzinušas par vajadzīgu brīdināt komūnistu Ķīnas valdību Pekingā, ka jauna kara gadījumā komūnistiem var iznākt cīnīties trīs dažādās frontēs (jādomā, ka amerikāņi nav aizmirsuši, ka arī viņiem bīs jādara tas pats). Dienvidaustrumāzija būtu tikai viena fronte. Otra fronte atvērtos Korejā, un komūnistiem nāktos sastapties ar amerikāņu apmācīto un apbruņoto 20 divīziju lielo Dienvidkorejas armiju. Trešā fronte neglābjami pavērtos Ķīnas cietzemē, kur komūnistiem būtu jācīnās ar 300.000 vīru lielu Čangkaišeka invāzijas armiju. Bez tam, kā jau vienmēr, komūnistu Ķīnai jārēķinās ar Sav. Valstu militārisma lielāko bubuli — atombumbu, kas var iznīcināt pilsētas, satiksmes un apgādes centrus, ievērojami samazinot komūnistu kaujas spējas.

Kāds jautājums, kas Bangkokas astoņu ārlietu ministru konferences laikā netika pietiekami apgaismots, ir Formozas aizsardzība. Un Formoza ir viena no morāli visvarīgākajām pozicijām Dienvidaustrumāzijas aizsardzībā. Lai to varētu novērtēt, tad tikai jāiedomājas, kas notiktu, ja Formozu okupētu komūnisti: Dienvidaustrumāzijas pretestība komūnismam būtu iznīcināta līdz ar Ķīnas nacionālistiem.

BONNĀ

Par spīti pēdējā laikā pieaugošai pretestībai Rietumvācijas Apakšnams beidzot ratificēje Parīzes līgumus un pieņēma lēmumu, ka arī pēc Rietumvācijas neatkarības atjaunošanas sabiedroto karaspēkam būs tiesības palikt Rietumvācijas territorijā. Bet līdz Rietumvācijas armijas nodibināšanai ceļš vēl ir bezgala tāls un grūts un prasīs ilgu laiku. Pagājuši jau pieci gadi, kopš Sav. Valstis nāca ar Rietumvācijas armijas dibināšanas priekšlikumu: Rietumvācijas Augšnams Parīzes līgumus vēl nav ratificējis, to nav izdarījis arī Francijas Senāts. Var tikai cerēt, ka tas tā tiks izdarīts, bet arī par to vēl ir jāšaubās. Rietumvācijas Augšnama piekrišana gan vēl nebūt nenozīmē armijas dibināšanu. Legālai armijas formēšanai būs nepieciešami veseli jaunu likumu kalni un tie, kas armijas dibināšanai pretojas, varēs izmantot savas balsis un savu iespaidu šo likumu pieņemšanas novilcināšanai. Tā, piemēram, vāciešiem būs vajadzīga sava aizsardzības ministrija. Būs vajadzīgi iesaukšanas likumi, būs jānosaka karavīru algu likmes, jāorganizē militārās tiesas. Visi šie armijai nepieciešamie likumi var tikt pieņemti vienīgi ar balsu vairākumu, kamēr armijas tiešo formēšanu var uzsākt vienīgi pēc šo likumu pieņemšanas parlamentā.

Rietumvācijas armijas dibināšanai pretojas komūnisti un sociāldemokrati, kā arī vairums to vācu jaunekļu, kas pašreiz atrodas iesaucamo gadu grupā. Daļa vācu politiķu nav atmetusi cerību, ka vēl joprojām varētu būt iespējamas sarunas ar Padomju Savienību Vācijas apvienošanas jautājumā. Lai apmierinātu Rietumu sabiedrotos, izvairītos no bruņošanās un nesakaitinātu Padomju Savienību, šie vācu politiķi domā, ka bruņošanās līgumu gan vajadzētu ratificēt, bet ar pašu bruņošanos pacīsties, līdz būtu notikušas sarunas ar Maskavu. Rietumvācijai stāvot uz bruņošanās sliekšņa, būtu daudz vieglāk pielauzt Padomju Savienību nestāties ceļā Vācijas apvienošanai. Šīs varbūtējās sarunas, par kuŗu rezultātiem Rietumu politiķi nedod ne plika graša, var ilgt bezgalīgi, kā jau tas mēdz būt tirgojoties ar Padomju Savienību, līdz ar to vēl tālāk aizkavējot Rietumvācijas armijas tapšanu.

„NELIKUMĪGA IEJAUKŠANĀS"

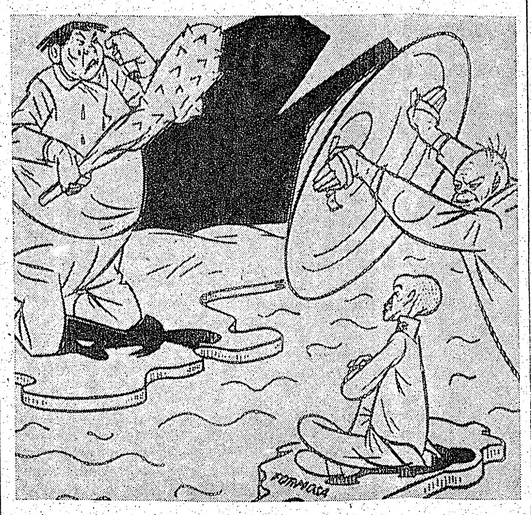

Mao: — Tavu bezkaunīgu iejaukšanos, nu man nav vairs brīv pat nosist šito sīkbūtni.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PAAUDŽU SADARBĪBA

P. DREIMANIS

Cilvēces kultūrālā attīstība iespējama tikai tāpēc, ka ikviena jaunākā paaudze izmanto iepriekšējo paaudžu sasniegumus zinātnē, mākslā un ražošanā. Praksē iegūtie atrisinājumi un teorētiskie izgudrojumi visās kultūras nozarēs sniedz cilvēkiem lieterīgus norādījumus fiziskā un garīgā darbā, pie kam visjaunākie atziņumi aizstāj iepriekšējos, atvieglinot un paātrinot darba procesu un uzlabojot tā rezultātu kvalitāti. Tālruņi, telegrafs, laikraksti, žurnāli un grāmatas iepazīstina kultūrālo pasauli ar jaunākiem atziņumiem. Bet katrs cilvēks nespēj visu saprast un aptvert. Mūsu dienu lielā diferenciācija pat atsevišķās kultūras nozarēs ļauj pietiekami iedziļināties tikai ļoti šaurā speciālitātē un prasa vingrinājumus radīšanas un ražošanas darbā. Jo vecāks cilvēks, jo vairāk viņam piedzīvojumu savā darbā un arī citās kultūras nozarēs, kuru attīstībai viņš ir sekojis un zināmā mērā darbojies līdz. Protams, dažreiz viņš nav paspējis iepazīties ar visjaunākiem atziņumiem vai arī viņam trūkst atbilstošo vingrinājumu; bet lietas būtību viņš spēj izprast. Lai reālizētu šos atziņumus, dažiem cilvēkiem vecuma dienās grūti pārorientēties, bet arī tad viņi attiecīgo domu gaitu spēj saprast.

Jaunatne turpina iepriekšējo paaudžu darbu. Gatavojoties tam, viņa piesavinās attiecīgās zināšanas un izdara vajadzīgos vingrinājumus. Bet jaunībā mācīšanās reizēm vēl nav pabeigta vai vēl nav iegūta vajadzīgā noteiktība un veiklība, kas ļauj pastāvīgi rīkoties un sasniegt labus rezultātus. Piedzīvojušu speciālistu norādījumi sekmē jauniešu attīstību un atvieglo viņu iedziļināšanos kāda darba procesā. Protams, attiecīgos norādījumus viņi var atrast arī literatūrā, bet tās prasa daudz lielāku piepūli un ne vienmēr dod pallekamus rezultātus, jo no domu bagātības jālizloba pats galvenais, kas katram nedodas, bet speciālists jau ir visas šīs grūtības pārvarējis, daudzkārt izmēģinājis un ir drošs par rezultātiem. Jaunatnei tikai jāgriežas pie populārākiem speciālistiem attiecīgā kultūras nozarē, uz kuru zināšanām un piedzīvojumiem var droši paļauties.

Jaunatne grib būt patstāvīga. To viņai arī nevajaga liegt. Bet pašai jaunatnei katrā atsevišķā gadījumā jāpārliecinās, vai viņa var saviem spēkiem sasniegt labus rezultātus — iegūt vajadzīgās zināšanas vai veikt kādu praktisku uzdevumu. Ja rodas šaubas, tad nevajadzētu izvairīties no vecākās paaudzes darbinieku palīdzības. Tiem jātuvojas jauniešiem kā draugiem, kas spēj cienīt viņu patstāvību, iedziļināties viņu pārdzīvojumos, uztvert viņu vajadzības un pastāstīt, kā viņi paši un dažas autoritātīvas personas ir rīkojušās un sasniegušas labus rezultātus. Lai iegūtu jauniešu uzticību un ierosinātu viņos pārdomas, kas var veicināt mērķa sasniegšanu, padomdevējiem jārīkojas ar lielu taktu. Tāda taktiska pieeja jauniešiem ļauj viņiem pašiem teikt gala vārdu, kas atbilst viņu tieksmēm izvairīties no vecākās paaudzes vadības.

Vispārī paaudzes cita ar citu ir saistītas kā kultūrālā attīstībā, tā arī sadarbībā, kas allaž ir bijusi un bez kuras kultūrālo sasniegumu lieterīga izmantošana nav iespējama, pie kam katra nākošā paaudze spēj soli uz priekšu, papildinot iepriekšējo paaudžu pieredzi un radot jaunas garīgās vērtības, kuru ietekmē reizēm notiek pat apvērsumi darbā; piem. fabrikas izveidošanās mašīnu izgudrojuma ietekmē. Jaunatne, sava ideālisma apgarota, sekmē trūkumu uztveršanu un novēršanu iepriekšējo paaudžu dzīvē un darbā, kā arī jaunu ceļu meklēšanu, bet tikai balstoties uz agrāk veikto un sadarbībā ar vecāku paaudzes piedzīvojušiem darbiniekiem personīgi vai ar viņu darbu starpniecību.

Paaudze paaudzi izauklē un ievada attiecīgā laikmeta kultūrālo vērtību pasaulē, ar ko nodrošina kontinultāti cilvēces attīstībā.

LNAK AKTĪVIZĒS NOZARU DARBIBU

LNAK š. g. 26. februāra valdes sēdē skatīja cauri un apstiprināja turpmākam gadam nozaru personālo sastāvu, apsprieda nozaru turpmākās darbības principus un sadarbības paplašināšanu ar latviešu organizācijām visā Kanadā. Tā kā Apvienības darbs izpaužas tieši caur nozarēm, tad valde atzina, ka nozaru darbība visādi aktīvizējama un tajās piesaistāmi jauni darbinieki.

Kultūras un izglītības nozarei arī turpmāk būs jāveic nopietns latviešu skolu un kultūrālo pasākumu saskaņošanas un sekmēšanas darbs, tāpēc atzina, ka valdes locekļiem jābūt ciešākā kontaktā ar tās darbību. Liederības labā atzina, ka par nozares vadītāju jābūt valdes loceklim. Par tās vadītāju izraudzīja valdes viceprieksšēdi Dr. H. Tichovski. Šāda propozicija bija pārrunāta arī pēdējā LNAK padomes sesijā.

Par nozares vadītāja vietnieku paliek Ž. Bukovskis, kas varēs uzņemties arī kāda referenta pienākumus, par ko izlems nozares sēdē. J. Mežaks, būdams valdes loceklis, arī turpmāk vadīs skolu nodaļu. Tā kā atzīts radīt pie nozares jaunas referentūras archīva un statistikas jautājumos, valde uzdeva nozarei šos ierosinājumus īstenot. Neveselības dēļ atbrīvoja ar 1. apr. pulkv. Liepiņu no Palīdzības nozares vadītāja pienākumiem. Viņš ar labām sekmēm vadīja šo nozari no tās dibināšanas dienas, un valde lūdza L. atgriezties šai darbā, tiklīdz apstākļi o atļaus. L. pienākumu pildīs viņa vietnieks Pētersons, bet pēdējam par palīgiem piesaistīs vēl citus darbiniekus.

Kopš 1952. g. pie LNAK pastāvēja Saimnieciskās informācijas nozare, ko pārzināja padomes loceklis agr. Lejiņš. Tā kā ar latviešu saimnieciskā stāvokļa nostiprināšanos Kanadā šīs nozares funkcijas sašaurinājās, tad pēc J. L. priekšlikuma šo nozari likvidēja, bet turpmāk darba iespēju un citu ar šīm problēmām saistīto informāciju kārtos Palīdzības nozare. J. Lejiņš apsolīja savu līdzdarbību arī turpmāk.

Uzsākta LNAK biedru kartīšu izsūtīšana. Turpinot šo darbu, vēstulēm pievienos arī aicinājumu biedriem aktīvāk atbalstīt LNAK darbību uz vietām. Vienojās, ka valdes priekšsēdis A. Svenne ar rakstu aicinās latviešu lielākās organizācijas Kanadā izraudzīt savus pārstāvjus, kas vēlētos ciešāk saistīties apvienības nozaru darbībā.

A. Svenne ziņoja, ka 16. febr. Apvienības vārdā piedalījies Lietuvas valsts dibināšanas 37. gada atceres svinībās un devis rakstu par latviešu dzīvi Kanadā enciklopēdijai, kas iznāks Kanadā angļu valodā.

Mūsu laika notikumi vēstures vērtējumā

Daugavas Vanagu apvienības Nujorkā kārtējā biedru sanāksmē 26. februārī Jorkvilles telpās Vītauts Kalve nolasīja referātu Skats nākotnē ar vēsturnieka acīm. Rerents pasvītroja, ka cilvēku sadzīves parādībām nav droši konstatējami ne cēloņība, ne atkārtošanās (periodicitāte), un ka arī vēstures pagātnes pētīšanai pielāgotās metodes nelauj nodarboties ar nākotnes paredzēšanu. Toties ar abstrakcijas un iejūtīgas iztēles spēju vēsturnieks var no kāda tālāka laika punkta atskatīties uz tāgadējiem un turpmākiem notikumiem it kā uz jau pagājušiem.

Referents demonstrēja 2000. gada vēsturnieka iespējamo spriedumu par latviešu trimdinieku nacionāliem centieniem šī gadu simteņa vidū. Var teikt, ka nākotnes vēsturniekam šī trimda neliksies tik svarīga, cik tā liekas mums. Galvenā nozīme tomēr paliek tautas lielākai daļai, kas palikusi dzimtenē. Nevajadzētu arī pārāk bargi skatīties uz tiem 30.000 (pēc oficiāliem datiem) komūnistu partijas biedriem un kandidātiem Latvijā. Trimdinieku grupas svarīgākā nozīme būtu saimnieciskā laukā. Trimdiniekiem vajadzētu uzkrāt kapitālus, kas tik ļoti būs vajadzīgi dzimtenes jauzuzbūvei. Mēģinājums vērot mūsu sadzīves parādības šādā apgrieztā perspektīvā izraisīja dzīvas debates. Referātā noklausījās ap 50 apmeklētāju.

AKADĒMISKĀ SAIME GATAVOJAS KALPAKA BALLEI

Latvijā mums bija sena, skaista tradicija — pulkveža Kalpaka piemiņas godināšanai rīkot Kalpaka balli, kas sekoja svinīgajiem dievkalpojumiem un studentu rotas kauju karoga nodošanai glabāšanā pēc kārtas vienam no vecākiem Latvijas universitātes studentu prezidiju konventiem. Tā šīs svinības, kuras ievadīja tradicionālā svētsvinīgā daļa, bet nobeidza balle, simbolizējot prieku par mūsu jaunatnes vienmēr dzīvo varoņgaru un cīešajām saitēm paaudžu starpā, turpinājušās cauri gadu desmitiem un nav zaudējušas savu nozīmi arī trimdas apstākļos.

Visās zemēs, pat vismazākajās latviešu apdzīvotajās vietās allaž rīkoti Kalpaka piemiņas akti, bet Kalpaka balle līdz šim rīkota retāk, laikam gan tikai nedaudzos lielākajos ASV latviešu centros.

Šogad šo tradīciju atjaunot nolēmusi arī rosīgā Toronto korporāciju kopa, rīkojot Kalpaka balli 18. martā Kolumbus zālē, saistot šo sarīkojumu arī ar Stipendiju fonda dibināšanu, kas pavērs nākotnē ceļu uz augstāko izglītību dažam labam latviešu studentam svešumā.

Balles organizēšanas priekšdarbus jau cītīgi veic īpaša rīcības komiteja Lettonia's filistra mag. phil. J. Bērziņa vadībā, bet par zāles demonstrējumu un atspirdzinājumiem gādās studenšu prezidiju konventa locekles, prezidējošā konventa — Gundegu t/l seniores V. Priedītes vadībā. Par maizītēm un citiem atspirdzinājumiem rūpēsies filistru kundzes.

Ballē būs klāti galdiņi, kuŗus rezervēs viesiem, kas pieprasīs ielūgumus līdz 16. martam pie E. Pētersona Lotus, 802 Bathurst St. un Calla, 727 Danforth puķu veikalos.

Šis sarīkojums, pirmais šāda veida Kanadā, sola izvērsties par vienu no krāšņākajiem un arī sirsnīgākajiem mūsu sabiedrībā, jo pulcinās vienkopus vecās un jaunās akadēmiskās saimes locekļus sadraudzīgā vakarā ar visu pārējo aktīvo latviešu sabiedrības daļu.

PAVASARA MODES SKATE

apvienotu ar pēcpusdienas tēju, svētdien, 20. martā, plkst. 2.30 Ungāru nama telpās (245 College St.) rīko DV Toronto nod. Vanadžu kopa. Skatē jaunākos cepuru modeļus demonstrēs M. Švernes cepuru salons, bet pavasarīgus un vasarai piemērotus tērpus rādīs vairākas mūsu latviešu modistes. Kanadiešu firmas demonstrēs arī kažokādu izstrādājumus, īpaši apmetņus, ādas garnitūras, kēpus un līdzīgus ādu greznojumus, kas piemēroti arī pavasara sezonai, ne tikai ziemā.

Par tēju, kafiju, maizītēm un cepumiem rūpēsies Vanadžu kopas dalībnieces, atlikumu no šī vakara paredzot, kā parasts, trūkumcietēju aprūpei Vācijā, kur Vanadzes regulāri ar 60 dol. mēnesī jau vairākus gadus atbalsta smagi piemeklētās ģimenes.

CELTNIECĪBA KANADĀ PAGĀJUŠAJĀ GADĀ

Saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā sestdien, 26. februārī bija atkal gādājusi par ļoti interesantu vakaru, kur ar īsiem, bet ļoti interesantiem priekšlasījumiem klātesošos iepazīstināja ar saimniecīskās dzīves problēmām. Vakaru atklāja priekšsēdis P. Rasiņš. Bija pulcējušies TLB mājīgajās telpās ap 40 biedru un viesu. H. Ozols sniedza samērā plašu pārskatu par celtniecību pagājušā gadā un izredzēm šogad. Pēdējos gados celtniecības temps Kanadā nepārtraukti audzis, un, šķiet, ka šis gads būs rekorda gads. Pagājušā gadā uzcelts pavisam 110.000 dzīvokļu vienību. Viena trešdaļa no šī skaita nāk uz lielo īres māju īsēs. Savienotās Valstīs dzīvojamo ēku celtniecības temps ir audzis tik strauji, ka tur vietām ir sasniegts jau tāds stāvoklis, ka 30.000 dolaru māju var dabūt pirkt bez jebkādas iemaksas. Kanada no tā vēl ir tālu, un nav arī izredžu, ka māju cenas varētu kristies un samazinātos pirkšanas iemaksu summas. Kaut bezdarbs šogad aukstās ziemas dēļ ir samērā liels, būvuzņēmēji raugās nākotnē ar samērā lielu optimismu. Uzņēmējiem zināmas grūtības radušās ar to, ka ļoti daudzi sākuši strādāt kā apakšuzņēmēji, jūtami pazeminot izsoļu cenas uz savas pelņas īsēs, un tās dažreiz svārstās ap riska robežu. Bet tas nenozīmē, ka tādā kārtā varētu kristies māju cenas, jo strauji pieaug zemes gabalu cenas. V. Bebris savukārt saimniecisko stāvokli vērtēja, vadoties ar bagāto apdrošināšanas sabiedrību kapitālu ieguldījumu veidu un mērauklu. Kā zināms, apdrošināšanas sabiedrības ļoti daudz līdzekļu iegulda, aizdodot naudu hipotēku — „morgidžu" parādiem. Jo vieglāk dabūt aizņēmumus uz nekustamo īpašumu hipotēkām, jo sekmīgāki rit celtniecība. Puse no apdrošināšanas sabiedrību kapitāliem ieguldīta celtniecībā — celtniecības aizdevumos. Arī nākošām celtniecības periodam sabiedrības paredzējušas milzīgas summas. Aizdevumus turpmāk pret hipotēkām dos arī bankas, kam likums to agrāk neatļāva. Arī National Housing atvieglojusi savus aizdevumu noteikumus un pazeminājusi procentu likmi no 5½ uz 5¼% un no pirmiem vajadzīgiem 8000 celtnei vajadzīgiem dolariem, aizdos 90%, bet na nākošās summas 70 proc. Secinājums — celtniekus gaida darbīga sezona.

Trešais referents bija Arn. Bērziņš, kas strādā māju pirkšanas un pārdošanas nozarē. Arī viņa vērtējumā joprojām sagaidāma aktīva celtniecības sezona. Kaut gan pagājušā gada rudenī bija it kā zināmas grūtības māju pārdošanā, iemaksas tomēr tikpat kā nemaz nav mazinājušās. Pieprasījums vēl joprojām pārsniedz piedāvājumu, un nerādās, ka tas tuvākos gados varētu mainīties, jo Kanadas iedzīvotāju skaits strauji aug. Doma, ka pašreizējais bezdarbnieku skaits celtniecību jūtami ietekmēs, ir aplama. Lielais bezdarbnieku skaits ir pārejošs, jo ziemā daudzi, kas vasarā darbojas lauksaimniecībā, reģistrējas pilsētas bezdarbnieku rindās.

Referātus noslēdza E. Ābele, kas bija gādājis par humora pilnu saimnieciskās dzīves un apvienības biedru raksturojumu.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

5. martā Vilibalda Drosmiņa balle Top Hat klubā, Lakeshore Rd.
6. martā DV Teātra uzvedumā Cilvēks grib dzīvot, 62 Claremont ielā.
11. martā TLB Diždancis rīko dejas vakaru ar balles karalienes vēlēšanām, 62 Claremont St.
12. martā sv. Andreja baznīcā 1. ev.-lut. draudzes kora gadskārtējais koncerts ar J. Norvila kantātes Latviešu dziesma pirmatskaņojumu (Pie ērģelēm autors).
18. martā Korporāciju kopas akadēmiskā balle — Kolumbus zālē.
18. martā Teātris uz dejas grīdas — DV Teātra balle, Odd Fellow's Hall, 125 Broadview Ave.
20. martā Toronto nod. Vanadžu kopas modes skate 245 College St.
26. martā Mednieku un makšķernieku biedr. Groziņu vakars, Assambly Hall telpās, 10 Lansdowne Ave.

GENERĀLKONSULS Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS VILIS TOMSONS

Tel. AT 7798, MONTREAL, P. Q
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

LASĪTAJU vēstules

VADONIS VAI SAIMNIEKS?

Knuts Lesiņš LA 15. n-rā piezīmē, ka māc. A. Lūsis savās atmiņās prezidentu K. Ulmani dēvē par raženo saimnieku, ne vadoni, norādot uz asinīm aptraipīto vadoņa vārdu Vācijā un Itālijā. — Tomēr Vācijā un Itālijā vadoņa institūts bija paredzēts jau valsts satversmē ar zināmām tiesībām utt. Latvijā tas vēl nebija un nezin vai vispār būtu bijis: jaunās satversmes izstrādāšanu pārtrauca boļševiku ienākšana. Prezidentu K. Ulmani gan parasti sauca par tautas vadoni, kas ir demokratiskāks jēdziens nekā Vācijas un Itālijas bij. galvu nosaukums. — Liekas, ka Arvēds Bergs, rakstīdams laikr. Latvis ievadrakstā (pēc 15. maija), ka Ulmanis nebūtu godājams par vadoni, bet saimnieku, būs gribējis Ulmani tomēr izjokot. Latvi jau drīz pēc tam arī slēdza. —

Māc. Lūša lietotais nosaukums raženais saimnieks tomēr ir daudz piedienīgāks, labāks, nekā ja Ulmani sauktu vienkārši par saimnieku. Tad gribot negribot mums acu priekšā nostātos atmiņā vīrs ūdens zābakos ar žokeja vai naga cepuri galvā, kā prezidents mēdza uzcirsties izbraucot uz lauķiem.

Vispār māc. A. Lūsis šī laikraksta slejās savās atmiņās devis, liekas, vienu no labākajiem prezidenta Ulmaņa aprakstiem, kādi vispār ir tikuši līdz šim iespīesti. Tas arī pilnīgi saprotams, jo parasti par prezidentu rakstīja vai nu tikai 15. maija bezkompromisa piekritēji vai arī 15. maija „cietušie", kā arī abu okupācijas varu pārstāvji, kas, protams, nebija objektīvi.

Māc. A. Lūsis, darbodamies prezidentam tuvu stāvošajā mazpulku organizācijā, atradās bieži saskarē ar pašu prezidentu, un, būdams labs psichologs un vispār cilvēks ar plašāku skatu, spēj par prezidentu arī pareizi izteikties.

Protams, katram cilvēkam, arī prezidentam bija savas vājības, un A. Lūsis dara pareizi tās neizceldams vairāk par viņa nopelniem, kas, nenoliedzami, bija ļoti lielā pārsvarā.

Mag. iur. E. Lapiņš,
Grand Rapidos, Mič.

KUR MUSU JAUNATNE?

Otto Krolla mākslas aģentūra Čikāgā rīko ļoti interesantu un vērtīgu priekšlasījumu ciklu par dažādām tēmām. Nupat 19. febr. referēja A. Biezais par Cilvēka raksturu un gribas spēku. Lektors savu priekšlasījumu illustrēja interesantiem piemēriem gan no reliģijas, jogu mācības utt. Šis priekšlasījums, tāpat kā citi mani izraisīja pārdomas: Kāpēc vērtīgi priekšlasījumi ir tik maz apmeklēti? Turklāt apmeklētāju vidū reizami vecīši vien, vecīši vien, vienas un tās pašas sejas, kā vienmēr. Bet neviena jaunieša!?...

Čikāgā ir tik daudz jaunatnes, vidusskolnieku, studentu. Kāpēc nevienu no tiem nevar redzēt priekšlasījumos? Vai tie ir pārāk aizņemti, pārslogoti mācībās, vai arī jaunieši tagad ir tik gudri, ka zina daudz vairāk par tiem „vecīšiem," kas tur lasa tos priekšlasījumus?

Arī mēs kādreiz Latvijā studējām, mācījāmies, lasījām, nodarbojāmies ar sportu, bet tomēr atlika laika arī priekšlasījumiem. Mēs interesējāmies, kur notiek kāds referāts, it sevišķi ar debatēm, lai dzirdētu dažādus uzskatus kādā jautājumā. Protams, skolās notika savi jauniešu priekšlasījumi, bet mūs tomēr interesēja paklausīties, ko runā arī vecāki cilvēki, kas vairāk ir mācījušies gan no grāmatām, gan no dzīves. Priekšlasījumi liekā tiesu arī domāti jaunatnei. Bet, acīmredzot, mūsu jaunatni tie maz interesē. Gribētos dzirdēt pašu jauniešu domas.

A. Raidonis, Čikāgā

KĀ IR AR LATVIEŠU FILMĀM?

Nesen lasīju Latvijā Amerikā, ka Toronto latviešu sporta draugiem izrādīta Valda Kārkla filma — 1. Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes vieglatlētikā. Man kā sportistam šīs filmas ļoti interesē, bet kā vietējās organizācijas priekšnieks vēlētos uzzināt kaut ko tuvāk arī par citām latviešu filmām, kas varētu interesēt plašākas aprindas. Tā kādreiz Vācijā laikraksti ļoti plaši rakstīja par latviešu lielfilmas uzņemšanu: „Kāds, kura nav," tāpat kādreiz senāk bija lasāms, ka kāda latviešu filmu sabiedrība Montreālā uzņemot latviešu filmas, tika minēti arī aktieri, kas šais filmās piedalās utt. Esmu lasījis arī par propagandas filmu, kas rāda Baltijas valstu iekļaušanu Padomju Savienībā. Bet tas arī viss, — nekas tuvāk par šīm filmām vairs nav dzirdēts. Nav arī zināms, vai tās var īrēt latviešu organizācijas, cik tās izmaksātu, un vispār pie kā griezties latviešu filmu lietā.

E. Gr., Kirklandleikā

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

DV NORANDAS NOD. VALDE:

Valdes pr-sēdis — Arturs Šņore, priekšsēža biedrs — Staņislavs Krūze, sekretārs Jānis Buņis, kasieris Arnolds Siliņš, biedrzinis — Alberts Dreimanis. Nodaļas adrese: Mr. A. Šņore, 6 "C" Ave. Apt. 4., Noranda, Que.

DV LONDONAS NOD. VALDE:

Priekšsēdis — A. Beitāns, priekšsēža vietnieks un sekretārs — V. Štengels, kasieris V. Daugulis, Kultūras un jaunatnes daļas vad. — A. Raibekazs, Aprūpes daļas vad. un mantzinis A. Ūdris, biedrzinis — V. Rudzītis. Vanadžu priekšniece — A. Niedra. Nodaļas adrese: Mr. V. Štengels, 29 Foster Ave, London, Ont.

DV ST. KATARINES NOD. VALDE

Priekšsēdis — Žanis Andersons, pr-ža vietnieks — Paulis Lapiņš, sekretārs — Kārlis Bokalders, kasieris — Eduards Grīnbergs, biedrzinis — mantzinis Anna Lavkinaite.

Nodaļas adrese: 52 Page St., St. Catharines, Ont.

Ziedojumi

DV Toronto nodaļai ziedojuši:

Stundas algas ziedojuši:

R. Šūna $6.00; A. L. Sukse $4.00; Alīne Sukse $2.00; A. B. Sproģis $4.00. Kopā $16.00.

Leildienu akciju ietvaros ziedojuši: J. Vītols $2.00; J. Grodnis $2; K. Markitāns $1.00; R. Moris $1,00; J. Aveniņš $1.00; Staburaga (6.) latviešu skautu vienības Colorado (pēc norādījumiem) $10.00. Kopā $17.00.

Aprūpei pēc norādījumiem: A. Dzintars $10.00.

Latvisks paldies ziedotājiem. **DV Toronto valde**

*

Ziemassvētku kartīšu ziedojumu vākšanas akcijā ziedojuši:

$1,00 O. Kārkliņš; $1.00 P. Fedosējevs; $2,00 A. Pantalons; $1,00 V. Auziņš; $1,00 V. Siliņš; $2,00 A. Upenieks; $1,00 P. Broks; $1,00 Ž. Siljakovs; $1,00 K. Blšs; $1,00 K. Galens; $1,00 O. Treimanis; $1,00 J. Kaņepons; $3,00 V. Štromanis; $1,00 Z. Vaļuks; $2,00 R. Kajaks; $1.00 M. Martinovs; $3.00 A. Steinbergs; $1,00 E. Plūmanis; $1,00 A. Zigurs; $1,00 K. Ulmanis; $1,00 V. Rocēns; $2.00 J. Lūsis; $1,00 K. Podrečiks; $1,00 M. Krūmiņš; $1,00 J. Dūks; 75c K. Rūķis; 85c N. Stulmanis; $1.00 A. Zeibarts; $2.00 A. Fridenbergs; $1,00 A. Sīlis; $1,00 P. Bārda; $1,00 E. Landers; $3.00 J. Ancāns; $1,00 J. Pērkons; $1.00 P. Tensons; 75c B. Bergs; $1.00 E. Robežgruntnieks; $2.00 J. Balodis; 75c P. Plaviņš.

$1.00 K. Strazds; $1,00 V. Bērzkalns; $1,00 J. Grāvītis; $1,00 E. Zemītis; $1,00 Štālu ģimene; $2.00 K. Baltpurviņš; $1,00 B. Albats; $1,00 J. Dubinskis; $1,00 E. Ozols; $5,00 J. Viesturs; $2.00 A. Vītiņš; $1.00 R. Timmermane; $1 J. Princis; $1,00 K. Dārznieks; $2,00 A. Zars; $1,00 K. Skuja; $3.00 — A. Grundšteins; $1,00 A. Zvingevics; $1.50 K. O. Leimanis; 75c K. Ikaunieks; $1,00 A. Stīpnieks; $2,00 D. Bīskaps; $1.00 J. Pērkons; $2,00 R. Simsons; $1,00 D. Zelčs; $2.00 J. Karps; $1.00 J. Zvilna; $1,00 H. F. Cīrulis; $1,00 A. Zolts; $1,00 O. Feodorovs; $1,00 K. Kaņepājs; $1 V. Lambergs; $1 K. Bērziņš; $5,00 J. Bremšmits; $2,00 J. Bokums; 75c A. Urdziņš; $4.80 R. Celmiņš; $1.00 P. Jansons.

Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem $697.86.

Izsakām visiem ziedotājiem sirsnīgu Daugavas Vanagu paldies.

DV Kanadas valde

ZIEDOSIM LIELDIENU AKCIJAI

Ziedojumus var iemaksāt Toronto:

1) Latvijas Amerikā kantorī, 123 Huron St.,
2) A. Putniņam, 280 Wright Ave,
3) P. Ratniekam, 123 Huron St.

DV Toronto nod. Aprūpes komiteja

KANADĀ

TORONTO

TLB otrs bērnu rīts bija paspējis ieinteresēt jau itin plašu auditoriju un bērnu rītu organizētāja H. Mangule rosīgi rūpējas lai 13. martā Toronto latviešu jaunatnei būtu atkal iespējams pavadīt jauku svētdienas rītu, kas tāpat kā iepriekšējie, ar Latviešu YMCAs gādību varēs notikt Centrālās YMCAs zālē. Ieeja kā bērniem, tā arī vecākiem ir bez maksas.

TLB dāmu komiteja jau pagājušā ziemā sāka rīkot svētdienas pēcpusdienas tējas ar īpašu programmu, kas parasti spēja ieinteresēt samērā daudz Toronto latviešu. Arī šoziem biedrības dāmas pēc telpu uzpošanas un iekārtas iegādes ir jau rīkojušas pāris pēcpusdienas ar labu programmu. Svētdien, 27. martā pēcpusdiena veltīta Veltai Tomai. Referente Ingrida Viksna, bet V. Tomas darbus deklamēs Lonija Vasariņa, Dzidra Indzere un Juris Dzeguze. Būs gādāts arī par tējas galdu un cepumiem.

Misiononāre M. Vitante sestdien, 26. februārī Toronto Misiones namā People Church namā nelielam latviešu klausītāju pulciņam stāstīja par savu darbu Indijā un Tibetā. Svētdien, 27. februārī misionāre ciemojās Toronto latviešu baptistu draudzē Walmer Rd. baznīcā un draudzes māsām stāstīja par savu darbu. Stāstījums bija ļoti dzīvs. M. Vitante rādīja arī indiešu tautas tērpus un iepazīstināja ar turienes iedzīvotāju paražām un tikumiem. Kādā no nākošiem laikraksta numuriem sniegsim plašāku aprakstu par M. Vitantes gaitām.

Marta beigās viņa dosies uz Angliju, Vāciju un atpakaļ uz Indiju. M. Vitante vāc arī līdzekļus baznīcas celšanai, kas tur izmaksā tikai 2000 dolaru.

Sestdien, 26. februārī mācītājs A. Lūsis Sv. Trīsvienības baznīcā salaulāja Valdemāru Jankovski ar Viktoriju Liciti; kristīja Karīnu Anitu Ādams, Žaņa un Ernas meitiņu un Irēni Annu Dzeni, Eduarda un Annas meitiņu.

LPB Kanadas kopa pašreiz ķērusies pie 1955. gada valdes vēlēšanām, pagājušās pirmdienas valdes sēdē konstatējot uzstādīto kandidātu vārdus valdei un revīzijas komisijai. Valdei uzstādīti: A. Gailīte, I. Grebzde, I. Gubiņa, B. Čevers, M. Krone, B. Senkēviča, H. Tichovskis, I. Viksna un Ž. Zentiņš. Revīzijas komisijā: P. Plīsis, E. Slaucītājs, K. Sidars un V. Upesīācis. Vēlēšanu sarakstus izsūtīs nekavējoties, un tie būs jāiesūta vēlēšanu komisijai līdz 20. martam, iepriekš samaksājot biedru naudu par 1955. gadu.

Noslēdzot galīgi Preses balles sarīkojuma pārskatu, konstatēts 816 dolaru liels atlikums. Pieņēma arī zināšanai Austrālijas kopas ierosinājumu grozīt statūtus tādā veidā, ka valdi var vēlēt arī uz divi gadiem, par ko biedriem būs jānobalso korespondences ceļā.

Svētdien, 27. februārī sv. Andreja baznīcas telpās notika Sidrabenes apbūves gabalu ieguvēju sapulce. Sanāksmi vadīja J. Dreimanis. Mācītājs A. Cops sniedza vispārīgu pārskatu par Sidrabeni, kā-sieris Leimanis ziņoja, ka Sidrabenes apbūves gabalu ieguvēji pārvaldei vēl parādā 1.400 dolaru. Sapulcē piedalījās arī Latviešu sporta apvienības Kanadā pr-sēža biedrs E. Skujiņš, informējot sanāksmi par bērnu vasaras nometni un tās organizēšanu nākošajā vasarā. Mācītājs A. Cops uzsvēra, ka Sidrabene ir pirkta, lai ierīkotu vasaras nometni latviešu bērniem un lai sagādātu vasaras atpūtas vietu ģimenēm. Pēc pārrunām par nometnes iekārtošanu un trūkumiem sapulce nolēma: 1. Vispirms iekārtot ērtu ūdens piegādi bērnu virtuvei, 2. panākt elektriskās apgaismošanas ievilkšanu Sidrabenē, 3. uzlabot pelēdētavu un 4. izbūvēt braucamo ceļu kalnā, kur izdoti apbūves gabali. Sapulce ievēlēja arī 3 Sidrabenes pārvaldes locekļus — Pauli Būmani, Gunaru Lūri un Jāni Liberu. Kā zināms, 4 locekļus izrauga draudzes padome, un tos ievēlēs tūvākajā draudzes padomes sēdē.

1 ev.-lut. draudzes padome vecco ļaužu atpūtas nama fondam izraudzījusi pārvaldi, kuŗā darbosies J. Grīslis, B. Upāns, L. Pillo, O. Indzers un draudzes mācītājs A. Cops.

BRAMPTONĀ

Latviešu māju īpašnieku skaits Bramptonā ir atkal palielinājies. Par savas mājas īpašnieku ir kļuvis A. Andersons.

DV Bramptonas nodaļa rīko 19. martā, plkst. 7.30 vakarā Bramptonā, sv. Paula baznīcas zālē, DV teātŗa viesizrādi. Uzvedīs M. Ziverta drāmu Cilvēks grib dzīvot. Biļetes būs dabūjamas pie ieejas.

J. E.

LONDONĀ

Londonas latviešu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas rīkotā balle notiks 12. martā Odd Fellow Temple zālē, 555 Dundas St., plkst. 7.30 vak. Eiropējisku deju mūziku spēlēs Joe Wagnera deju orķestris no Kičeneras. Būs amerikāņu loterija iepriekš pieteicami pie M. Grīnas, tel. 2-4991, V. Albertiņas, tel. 3-1098R un L. Zandersones, tel. — 7-5268. Ieeja kungiem $1.25, dāmām $1.00.

HAMILTONĀ

Otrdien, 22. februārī, Hamiltonā Royal Connaught hotelī notika gadskārtējais Hamiltonas ielu dzelcēju un autobusu vadītāju godināšanas bankets. Hamiltonas autobusu sabiedrības vadība bija rīkojusi vakariņas un priekšnesumus vīstiem saviem šoferiem, kuŗi 1954. gadā nobraukuši bez nelaimes gadījumiem. No 345 sabiedrības šoferiem atzinības diplomus un nozīmes saņēma pavisam 166 šoferi, to starpā arī 5 latvieši. Šestais tautietis, kas brauc šai sabiedrībā par šoferi, īsi pirms sacensību noslēguma bija noberzis kādas lēdijas mašīnai sānus. Diplomus par labu un uzmanīgu braukšanu vienā gadā saņēma: Vilis Imaks, Edmunds Pulciņš un Vilis Rudzītis, bet diplomus un nozīmes par diviem gadiem — Vladislavs Logins un Jānis Gailītis.

Šis šoferu godināšanas bankets tika ļoti plaši aprakstīts vietējos kanadiešu laikrakstos, kā arī bija speciāli raidījumi radiofonā un televīzijā.

DV Hamiltonas nodaļas tradicionālais karnevāls „Jo pliks, jo traks" notika sestdien, 26. februārī Armēņu kluba telpās, 69 Princess St. Atbilstoši šim sarīkojumam bija dekorēta zāle ar visiem karnevālam nepieciešamiem atribūtiem. Sevišķi daudz pūles bija pielicis Tālivaldis Ķiķauka, kas bija uzzīmējis veselus 12 sienu zīmējumus. Mazāk veicies apgaismojuma meistaram: lai gan bija pielikts daudz pūļu, viss lielais aparāts tomēr nedarbojās. Pirms nedaudz dienām Haidro virī minētā rajonā bija pārmainījuši saīkļus, kas traucēja motoru iedarbināt. Nākošgad viss būs kārtībā. Karnevālā bija ieradies arī avīžu zēns (Olga Maķis), kas pārdeva Hamiltonas jauno laikrakstu Mīlas vēstnesi. Hamiltonas Vanadzes bija izkārtojušas amerikāņu loteriju, kuŗā izlozēja vīna pudeli un lielu auglu grozu. Laimētāja bija Zeltiņa kundze. Kad karnevāls tuvojās noslēgumam, notika masku parāde. Pavisam bija 34 maskas no tuvienes un tālienes. Vēlēšanās noskaidrojās, ka visvairāk balsu nodots par „Briedi" (Imants Fricbergs), kas saņēma pirmo godalgu — sešas alus glāzes ar krūzi, kā arī tautieša Novikova no Brantfordas speciālo balvu 12 sarkanas rozes no paša audzētavas. Otro v. ieguva „Jūŗas laupītājs" (V. Sirmgalvis), — grāmatu, bet trešā vietā palika Klauns, saņemot saldumu kasti. Ar gais

ALAs atsevišķiem biedriem

Tuvojas Amerikas latviešu apvienības gadskārtējais kongress, kas šogad notiks 29. un 30. aprīlī un 1. maijā, Ņujorkā.

ALAs Centrālās valde uz Apvienības statūtu 9. p. pamata (kas nesastāv ne organizācijā dalībniecē, nedz kopā) aicina visus Apvienības atsevišķos biedrus piedalīties delegātu kandidātu izraudzīšanā un delegātu vēlēšanās.

Visi Apvienības atsevišķie biedri, kas 1954./55. darbības gada biedru karti saņēmuši vai arī vēl tagad līdz vēlēšanām saņems tiešī no ALAs Centrālās valdes sekretāriāta un kas vietējās organizācijās nepiedalās delegātu vēlēšanās, tiek aicināti ne vēlāk kā līdz š. g. **15. martam** paziņot Apvienības sekretāriātam uz sekojošu vārdu un adresi: American Latvian Association, Inc. — 1727 Kenyon Street, N. W., Washington, 10, D.C., sava uzstādāmā kandidāta (ja tāds būtu) vārdu, uzvārdu, dzīves vietu, īsas ziņas par kandidātu un viņa parakstu, ka piekrīt savas kandidatūras uzstādīšanai un ievēlēšanas gadījumā ir ar mieru pats segt savus ceļa izdevumu uz kongresa vietu Ņujorkā, jo ALAi šādu līdzekļu nav. Kandidātam jābūt ALAs biedram ar 1954./55. darbības g. biedra karti, kuŗas numurs atzīmējams iesniegumā.

Pēc 15. marta ALAs Centrālā valde sastādīs un izsūtīs visiem Apvienības atsevišķajiem biedriem, kas tiesīgi vēlēt, uzstādīto kandidātu sarakstu vēlēšanu izdarīšanai.

Lai delegātu vēlēšanās Apvienības atsevišķajiem biedriem nerastos traucējumi, tie aicināti paziņot event. adresu maiņas, kā arī pieprasīt (vajadzības gadījumā) Apvienības sekretāriātam papildus informāciju un vēl neizņemtās 1954./55. darbības gada biedru kartes.

Saskaņā ar Apvienības statūtu 9. p. noteikumiem — ik simtam atsevišķo biedru ir tiesības ievēlēt 1 delegātu. Šādu atsevišķo biedru patlaban ir pāri par 600. Par kongresa delegātiem var ievēlēt visus Apvienības biedrus un aktīvos darbiniekus, neatkarīgi no viņu pašreizējās dzīves vietas Amerikas Savienotajās Valstīs.

ALAs Centrālās valdes uzdevumā:

Apvienības centrālais sekretāriāts

ALAs kasiera aicinājums

Amerikas latviešu apvienības Centrālās valdes kasieris aicina visas ASV latviešu organizācijas, draudzes, biedrības un biedru kopas, kā arī visus atsevišķos biedrus nekavēties ar 1954./1955. darbības gada biedru naudas $1.00 apmērā no personas nomaksu un iesūtīšanu, ja tas vēl nebūtu izdarīts, lai varētu velkt tos darbus, kas Apvienībai uzlikti. Sakarā ar darbības gada tuvošanos beigām, lūgums pasteigties ar vēl neizsniegto biedru karšu izdošanu, lai līdz gadskārtējam Apvienības kongresam š. g. 29. aprīlī varētu saņemt norēķinus.

A. Vilks

KAROGA CEĻOJUMS

KALPAKIEŠU DIENĀS

Katru pavasari, kad Latvijas āres pāršalc marta vēji, tiem līdzi atjoņo brīvības dvesma no Ventas krastiem. Tā vēl guldzēja zem biezas ledus segas, kad pāri tai steidzās kalpakiešu pulks, uzsākot Latvijas atbrīvošanu no dienvidiem. Latviešu vēsturnieks ierakstījis tā slavu zelta burtiem mūsu brīvības cīņu vēsturē — šie vīri to pelnījuši, pierādīdami tēvzemes mīlestību upuriem un asiņīm.

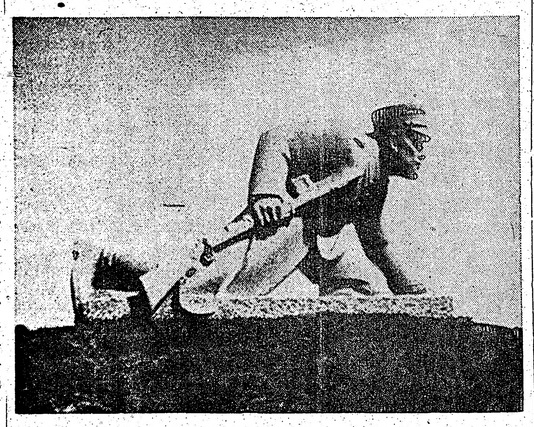

Kādā no Latgales divīzijās kājnieku pulka karogiem lasāms ieraksts: „Nem, tēvzeme, Tavs esmu viss." Zem šī karoga katru pavasari stājās jauniesauktie kareivji, dodami zvērestu — pildīt solījumu savai tēvzemei. Pirms trīsdesmit sešiem gadiem ar šādu apņemšanos sirdī pretinieka nospiestās dzimtenes ricībā stājās arī tās pirmie karavīri — kalpakieši. Pavisam neliels bija to pulks, bet varena bija viņu ticība Latvijai. Apstākļu tumšā un miglā tie nebaiļojās, bet klausīdami sirdsbalsij un sava pulkveža pavēlēm, cirta ceļu uzvaras gaitām. Tā bija jau otrā reize nedaudz gados, kad latviešu karavīri pierādīja ticību un pašaizliedzību cīņā par savas zemes brīvību.

Vēl nebija pagaisusi latviešu strēlnieku cīņu slava, kas aizsniedza tālas zemes malas, kad jau sekoja kalpakiešu trieciens, kas lika pamatus Latvijas atbrīvotājai armijai. Kalpakiešu rindās redzēja daudz rūdītu vīru, kas, no strēlniekiem nākdami, jau bija pieskārušies nāves biķerim Kurzemes un Zemgales kaujās. Bet netrūka arī tādu, kas pirmoreiz savā zaļajā mūžā redzēja šauteni, pārciešot kauju drudzi ar lielāku vai mazāku aukstasinību, bet paliekot vīru rindās līdz pat brīvības cīņu nobeigumam.

Mūsu tagadējai jaunatnei par piemēru nākotnē jāatgādina toreizējās latviešu jaunatnes atsaucība un aizrautība, kā arī skaidrā stāvokļa izpratne iepretim savai tēvzemei. Piecas no vecākām latviešu studentu korporācijām rīkojās tik vienprātīgi un izšķirīgi, ka ar to aizrāva līdzi daudzus citus. — Tās izlēma iestāties pulkv. Kalpaka vadītā karaspēkā, un savu lēmumu arī simtprocentīgi realizēja — līdzi citiem kalpakiešiem studenti izsiroja dzimtenes kara laukus. Bet ar to vēl nebija viņu sūtība piepildīta.

Kad atbrīvošanas cīņas bija galā, jaunatne palika ciešā sabiedrotībā ar saviem cīņu biedriem, uzturot ar tiem nesaraujamas saites un audzinot patriotisma garā savu organizāciju locekļus, dziļā pateicībā un goddevībā viriem, kas visvairāk upurējušies brīvības skaudrajos posmos. Kam vēl atmiņā kalpakiešu gadskārtējie piemiņas dievkalpojumi Māras baznīcā Rīgā, tie nekad nevarēs aizmirst šo vienreizējo pārdzīvojuma un iekšējās pacilātības brīdi, kad krāsainie korporāciju karogi plandījās baznīcas velvēs. Kalpakieši, jaunatne, vīri un sievas, valgmi acīs, klausījās mācītāja nosauktos kritušo kalpakiešu vārdus, noslēdzot vārdu garo virkni ar komp. J. Zālīša brīnišķo dziesmu — „Dārgās ēnas"... Liels jo liels bija jaunatnes pulks, kas piedalījās gadskārtas suminājumā kalpakiešiem. Katrs sajuta jaunajā sirdī savādas trīsas, kas bija kaut kas vairāk nekā kādos ikdienišķos pieredzējumos. Tai pašā laikā izauga un kā svēta tradicija nostiprinājās Studentu rotas karoga ceļojums, ko savas vienības cildinājumam bija dāvinājusi studējošā korporāciju jaunatne. Katru gadu kalpakiešu svētkos šis karogs, rosinādams un aicinādams, stiprinādams un vairodams jaunatnes spēkus un ticību tēvzemei, ceļoja starp tās piecām vecākajām studentu korporācijām, kas brīvprātīgi (in corpore!) bija stājušās kalpakiešu rindās. Katra no tām glabāja karogu vienu gadu savas organizācijas miteklī, lai nākošajā gadā to nodotu tālāk. Tā bija dziļas, padevīgas cieņas parādīšana ne tikai studējošai jaunatnei, bet visam kalpakiešu resp. atbrīvošanas cīņu laikmetam, jo tā liecināja, ka jaunatne neaizmirst cīnītājus arī tad, kad sen jau apklusis kara troksnis un ap varoņu kapenēm kuplo zaļi mauri un piemiņas birzis. Jo spilgtā atmiņā kāds karoga ceļojums no Lettonijas uz Selonijas konventa telpām Stabu ielā. Svinīgajā prozesijā piedalījās visu latviešu korporāciju prezidiji un audzinātāji ar karogiem, kā arī kalpakiešu pārstāvji. Viņu vidū arī nelaikis plkv. V. Veiss. Selonijas konventa telpās izplaukst vesels karogu mežs. Suminājumi kalpakiešu un „kara jaunatnes" veikumiem, kā vēja dvesma, šūpojas pāri karogu klāstam. Īsu, akcentētu uzrunu saka plkv. V. Veiss, kam seko vairāki citi no korporāciju saimes. Skan daudz jauku, izjustu dziesmu par lielajām likteņupēm un tēvuzemi, paužot apņēmību, uzticību un palaušanos viru spēkam.

Liels atstatums mūs šķir no šo varonīgo cīņu laika, bet jo tuvāks tas sirdij tagad, kad jau desmit gadus degam ilgās pēc savas brīvības. Šai bezvērtīgo gadu ritējumā daudz kas apsūbējis un kļuvis vienmuļš, taču nekad mūsu sirdij nepagaisīs, kas kādreiz dārgi pirkts ar karavīru dzīvībām un asiņīm. Ienaidnieks var nojaukt robežas, izārdīt tautas kodolu, nojaukt piemineklus — bet nav spēka un varas, kas spētu izgaisināt varoņdarbus brīvības labā. Ja ne vairs cits, tad vēsture allaž liecinās par to mūsu tautas nākošajām audzēm, lai tās arī svešumā augtu un veidotos tai garā un spēkā, kuŗa bruņoti reiz cīnījās kalpakiešī!

LIELĀKĀ VAKARSKOLA KANADĀ

Toronto vakara skolas kursos ir reģistrēti pavisam vairāk par 13.000 studentu. Šie vakara kursi dod iespēju mācīties itin visu, sākot ar aerodinamiku un beidzot ar pulksteņtaisītāja amatu un šos kursus notur jau 25 gadus laikā no oktobŗa līdz maijam.

Mācības, kas galvenokārt domātas pieaugušiem, notiek 4 Toronto skolās: Northern Vocational, Western Technical and Commercial, Central Technical un Danforth Technical. Toronto iedzīvotājiem ir jāmaksā tikai 5 dol. par visu sešu mēnešu kursu; tie, kas nav Toronto pilsētas iedzīvotāji, maksā 15. dolari.

Central Technical School vien sniedz 325 dažādus kursus ar 7.000 klausītājiem. Šiem kursiem nepieciešami 250 skolotāju. Klausītāji ņem dalību kursos divi reizes nedēļā — no 7.30 līdz 9.30 p.m.

Angļu valodas kursus apmeklē galvenām kārtām grandrīz vienīgi jaunkanadieši, kas dod lielāko klausītāju skaitu — 950. Mājturības kursi, kas aptver šūšanu, vārīšanu, apģērbu pagatavošanu, ir nākošie pēc lieluma ar 920 klausītājiem. Informāciju par šiem kursiem sniedz Toronto izglītības pārvalde.

Atrasta veca pilsēta

Kāds amerikāņu ūdenslīdējs Titikaka ezerā, pie La Plaz pilsētas Bolīvijā, meklēdams kādas vecas inku cilts atliekas, nejaušī uzdūries kādām senām pilsētas drupām. Šo drupu vecumu vērtējot vairāk simtu gadu.

Kā 29 gadi vecais Čikāgas ūdenslīdējs izteicies, zelta viņš nesot atradis, bet viņa atradumi sacēluši trauksmi pazīstamās Bolīvijas arheologu aprindās. Jau kopš ilga laika pastāvot uzskats, ka Titikaka ezera Saules sala esot inku cilts civilizācijas šūpulis.

KAD TRŪKUMS LIEK SKIRTIES NO VECĀKIEM

Beatrise un Ingrida ceļo no Vācijas uz Kanadu

Sākums šim stāstam ir meklējams pirms vairāk kā gada, bet arī tikai puse no stāstāmā notikuma ir noslēgusies pirms dažām dienām. Pirms vairāk kā gada kāda latviešu bezbērnu ģimene, lasīdama DV Rietumvācijas aprūpējamo invalīdu un bāriņu sarakstu, izvēlējās divas mīsas, kuŗas šī ģimene nolēma aprūpēt un izsaukt uz Kanadu.

Ar saviem piedzīvojumiem braucot uz Kanadu un par dzīvi Vācijā Ingrida un Beatrise iepazīstināja arī Latvijas Amerikā līdzstrādnieku.

„Bija jau satumsis pirmdienas vakars, kad mēs meklējām zvana pogu pie durvīm klusajā dzīvokļu rajona avenijā. Drīz vien iekšā dzirdamas balsis, un mūs ielaiž pati namamāte un iepazīstina ar atbraucējām — 15 g. v. Beatrisi un 13 g. v. Ingridu. Tās ir patīkamas un labi audzinātas meitenes. Sāk birt jautājumi un atbildes krustām šķērsām tādā ātrumā, ka zīmulis gandrīz vai sakarst, pierakstot kaut arī tikai svarīgākos pieturas punktus.

Tēvs pazudis dzimtenē

Galvenā stāstīja ir Beatrise, kuŗa arī vēl atceras savu tēvu. Tas pavadījis savu ģimeni līdz kuģim Liepājā 1944. gada novembrī, bet tas arī ir pēdējais, ko ģimene zina par viņu. Tātad palicis Kurzemē vai kritis.

Dzīves apstākļi Vācijā kara laikā un vēlāk pirmajos okupācijas laikos jau visiem ir labi pazīstami. Meiteņu māte Vācijā otrreiz precējusies, un pie viņas paliek vēl četri mazi bērni (viena māsa un trīs brāļi) no tagadējā vīra. Tie dzīvo jauktā bēgļu nometnē Rietumvācijas angļu zonā. Nometnē dzīvojot ap 100 latviešu, lielāko tiesu veci cilvēki vai slimi, kuŗi gan laikam nevarētu izceļot. Bet par to vēlāk.

Pasažieŗi brīnās par vientuļajām ceļotājām

Braucienu uz Kanadu abas meitenes sākušas vienas pašas no Hamburgas 21. janvārī ar kuģi S/S Italia. Interesants ir viņu stāsts par pieredzējumiem uz kuģa. Kā jau pats nosaukums norāda, tas ir italiešu kuģis, bet apkalpes locekļu lielākā daļa ir bijuši vācieši, bet arī pārējie, italieši, pratuši vācu valodu. Meitenes braukušas tūristu klasē, bet ēdienu reizēs bijis jāiet uz pirmās klases ēdamzāli, jo tūristu klases ēdamzālē nav vairāk bijušas brīvas vietas. Pirmā klasē esot bijusi sevišķi „smalka" publika, kas raukusi degunus un izteikusies: „Solche kleine Kinder reisen allein!" Meitenes gan gribējušas ēdamzāles mainīt, bet tas nav izdeviese.

Konservu atgriežamais Kanadā nepieciešams

Ceļā kuģis nokavējies par veselu dienu, līdz beidzot 1. februārī, pēc veselas dienas gaidīšanas ārpus Halifaksas ostas, viņas tikušas krastā. Seko parastās pārbaudes un muitas kontrole, pēc tam meitenes satiek kādu latviešu dāmu no LWF, kuŗa palīdz viņām tikt vilcienā. Iepērkot uzturu pēdējam ceļa posmam, abas patstāvīgās, bet nepiedzīvojušās ceļotājas aizmirst iegādāties tādas svarīgas lietas kā nazi maizes apziešanai un konservu kārbu attaisāmo. Tomēr beidzot arī šīs nepieciešamās mantas ir iegādātas, un nu var sākties garais triju dienu ceļojums vilcienā. Abas viņas sūdzas, ka brauciens līdz Montreālai ir bijis garlaicīgs un lēns, jo vilciens esot „apstājies gandrīz vai pie katra koka." Montreālā abas māsas gaidījušas uz nākošo vilcienu vairāk kā piecas stundas. Tālākais brauciens līdz Toronto un pēdējais ceļa posms no Toronto līdz Londonai vairs nebijis garš, un 3. februārī noslēdzās lielais ceļojums abām dūšīgajām latviešu meitenēm, kad Londonas stacijā viņas sagaidīja audžu vecāki.

Patēvs sanatorijā, mātei jāgādā par sešiem bērniem

Jautātas par dzīvi Vācijā, meitenes stāsta, ka nav bijis viegli. Viņu patēvs, bijušais karavīrs, karā bijis vairākkārtīgi ievainots, vēl saslimis arī ar tuberkulozi un ievietots sanatorijā. Tā visu ģimeni — sešus bērnus — vajadzējis apgādāt mātei, kuŗa gan nav varējusi strādāt un tamdēļ bijis jāpārtiek no vācu valdības maksātās pensijas un pabalstiem. Meitenes stāsta, ka vasaras viņas ir „pavadījušas ārzemēs" — Beatrise ir bijusi vienu reizi Norvēģijā, bet Ingrida vienu reizi Holandē un divas reizes Norvēģijā — otro reizi viņu uz turieni izsaukusi tiešī tā pati ģimene, kuŗā viņa ciemojusies pirmo reizi. Kas sedzis ceļa izdevumus, meitenes nezina.

Jāstrādā par 30 markām mēnesī

Kā jau minēts, abas meitenes apmeklējušas vācu pamatskolu, kuŗu Beatrise būtu beigusi š. g. aprīlī. Pēc skolas beigšanas viņai būtu bijis jāiet strādāt par apm. 30.— DM mēnesī, bet pabalstu viņa vairs nesaņemtu. Tamdēļ arī māte piekritusi abu meitu izceļošanai. Meitenes arī piemin, ka pagājušā gada Ziemassvētkos katra saņēmusi 3.— DM un ādas kurpju labošanai, bet no kādām summām nācis pabalsts, viņas nezina. Protams, visas naudas lietas kārtojuši meiteņu vecāki, tamdēļ arī nav zināms, cik lielu pabalstu viņas saņēmušas no DV organizācijas.

Latviešu grāmatu iegādei trūkst līdzekļu

Nometnē esot arī pastāvējusi latviešu skola, bet meitenes to nav varējušas apmeklēt, jo trūcis līdzekļu grāmatu iegādei. Bēdīgs fakts, kas būtu pārdomājams.

Jautātas par nākotnes nodomiem, meitenes neko nevar izteikties. Viņu vietā atbild audžu māte, ka vispirms sākšot sūtīt abas meitas skolā, lai tās iemācītos angļu valodu. Beatrise stāsta, ka angliski esot mācījusiese vācu pamatskolā, bet nekā daudz tomēr neprotot.

Nobeidzot sarunu ar abām jaunatbraucējām, novēlam viņām labus panākumus un veiksmi šajā kontinentā. Vēl ir jāatzīmē viņu izsaucēju — audžu vecāku uzņēmība un pašuzupurēšanās, izkārtojot visas formālitātes un sedzot ceļa izdevumus, lai abas meitenes varētu dzīvot normālos dzīves apstākļos.

Cerēsim, ka Beatrise un Ingrida izaugs par krietnām latvietēm, neaizmirstot mātes valodu un zemi, kuŗā ir dzimušas.

—el—

Sēž no kreisās: 13 g. v. Ingrida O., Jānis S. (audžu tēvs), 15 g. v. Beatrise O., Lilija S. (audžu māte).

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ŅUJORKĀ

Atzīmējot plkv. O. Kalpaka nāves 36 gada dienu 6. martā, plkst. 3 pp. notiks piemiņas dievkalpojums Betlemes baznīcā. Dievkalpojumu kuplinās solists Igors Egle.

Kalpakiešu piemiņas akts, ko rīko latviešu korporāciju kopa Ņujorkā, notiks 12. martā Hotel Vanderbilt telpās, Park Ave pie 34. ielas. Aktā runās pulkv. E. Kreišmanis. Aktam sekos balle. Ieejas pret ielūgumiem.

GRAND RAPIDOS

Diezgan daudz latviešu jaunekļu no Grand Rapidiem pašreiz atrodas ASV bruņotajos spēkos; kā viens, kas karavīra gaitas izvēlējies par karjēru, minams Sgt. Laimonis Zariņš. Viņš aktīvā karadienestā iestājies 1952. g. un pašreiz ar savu tanku vienību atrodas Korejā. Laimoņa atgriešanās Sav. Valstīs paredzēta šī gada otrā pusē, kad viņš vēlas parakstīt līgumu vēl uz trīs gadiem un doties dienēt uz Vāciju. Militārais dienests iepaticies arī Cpl. Renoldam Pabērzam, kas iesaukts armijā 1953. g. un pašreiz atrodas kaujas inženieŗu vienībā, kuŗa novietota netāl no Parīzes. Pabērzs brīvprātīgi pagarinājis savu dienesta laiku līdz 1956. g. janvārim. Marine Pfc. Jānis Bērziņš pēc apmācībām Dienvidkalifornijā nosūtīts kā tankists uz Koreju, bet Marine Pfc. Imants Sulainis, tāpat pēc apmācībām Kalifornijā, iedalīts uz lidmašīnu bazes kuģa Yorktown, kas 7. flotes sastāvā tagad kreisē gar Formozu. Pfc. Aldonis Kalniņš iedalīts artileristos un stacionēts Ulmā, Vācijā. Pfc. Andrejs Vīgants dienesta pienākumus pilda Korejā, tanku vienībā. Pvt. Zigfrīds Robiņš atrodas kājnieku pamatapmācībās Savienotajās Valstīs, tāpat Roberts Skrabe, kas brīvprātīgi iesaistījies gaisa spēkos. Pfc. Vitālijs Tarbūnas beidzis medību skolu Teksasā un nosūtīts uz Koreju, pēc atgriešanās no dienesta cer atjaunot pārtrauktās studijas Aquinas kolledžā. Iesauktiem latviešu jaunekļiem militārais dienests nevienam nav nekādas sevišķas grūtības sagādājis, un daudzi to uzņem ar veselīga humora izjūtu. V. Z.

MILVOKU CHRONIKA

Ja citos latviešu centros cilvēkiem pārmet kūtrumu sarīkojumu apmeklēšanā, tad Milvoki šinī ziņā ir patīkams izņēmums.

Šestdien, 26. februārī, te notika karnevāls Kanaks Latiņu kvartālā, kas bija necerēti labi apmeklēts.

Rīkotāji — studenti un DV apv. no savas puses arī bija visu darījuši, lai radītu īstu karnevāla atmosfairu.

Lielākas tautiešu grupas bija mērojušas respektējamus attālumus. Pat Čikāga bija pārstāvēta, par spīti tam, ka tanī pašā vakarā arī tur bija karnevāls.

— Iedzimtība ir tāda lieta, kuŗai katrs tēvs tic līdz tai dienai, kad viņa dēls sāk darīt muļķības.

Taču maldīsies tie, kas domā, ka laicīgās izpriecas vien ir tās, kas spēj valdzināt milvokiešu sirdis.

Nepilna mēneša laikā te notika 2 koncerti ar L. Sepes un dubultkvarteta Tēvijas piedalīšanos (rīkotāji bija DV apv.), kā arī E. Vulfa lugas Svētki Skangalē uzvedums, ko sagatavojis bija DV ansamblis. Visi šie sarīkojumi bija ļoti labi apmeklēti.

Tā karnevālā kāds tautietis, kas ļoti sliktos laika apstākļos bija mērojis 75 jūdzes, jautāts par saviem iespaidiem, izteicās: „Milvoki jau tagad ir lielā modē, jo pati Lielnujorka par to nepārtraukti rūpējas."

G.

KALAMAZU

Latviešu studentu kopa rīko brīvmākslinieces Sildegas lekciju vakarus par mākslas vēsturi. Tiks rādītas oriģināldarbu reprodukcijas. Lekcijas, sākot ar 3. martu, notiks katru ceturtdienu Latviešu draudzes namā, 828 S. Rozes ielā.

Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes dāmu komitejas pilnsapulcē par prāci ievēlēta līdzšinējā E. Jansone, bet valdē E. Ozola, E. Ūdre, V. Vīgante un A. Vasera. Revīzijas komisijā O. Brože, I. Ose un M. Anzone. Sarīkojumu sekcijā: P. Salenieka, Z. Klungste un E. Kinēna. Aprūpes sekcijā: E. Kinēna, A. Bēra un E. Irbe. Baznīcas izdaiļošanas sekcijā: A. Balcere, A. Bēra un A. Dundure. Slimnieku apzinātāja Borges slimnīcā — O. Brože.

Latv. Jaunatnes kopas teātŗa grupas rīkotā teātŗa izrāde notika sestdien 26. februārī, Western kolledžas teātŗa zālē. Izrādīja R. Blaumaņa lugu Ļaunais gars. Pirms izrādes tika nolasīts prologs, ko šim gadījumam bija jauki sarakstījusi Rūta Skujiņa, Izrāde bija kupli apmeklēta un skatītāji to uzņēma ļoti atsaucīgi.

18. martā Kalamazū viesosies ALT ceļojošais ansamblis ar Vold. Kārkliņa Indīgo ēreju. Izrāde notiks Linkoln skolas teātŗa zālē, 912 N. Burdick ielā.

Pulkv. O. Kalpaka atceres Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumu 6. martā Ciānas baznīcā kuplinās ar solo dziesmām brīvmākslin. A. Ruševica un stīgu kvartets: M. Matthens čello, prof. V. Ruševics 1. vijole, R. Miervaldis 2. vijole un J. Osis vijole.

9. martā Kalamazū ev.-lut. latv. draudzes namā pulkst. 19. — agr. K. Liepiņš no Grand Rapidiem lasīs referātu par Brāļu draudzi un tās nozīmi latviešu garīgajā dzīvē.

Malns

KAS VIŅŠ IR UN KO VIŅŠ DARA?

Sacensības šaržs 17. n-rs.

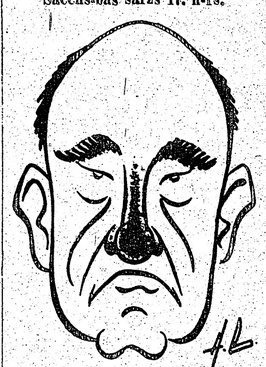

„Nevis bumbu spert un spārdīt,
Savu veselību ārdīt,
Nevis muskuļos un sparā —
Slava, gods ir tikai garā,
Nost ar izpriecām un šņabi,
Sieval būs jums kalpot labi!"

Toronto nodibināta juristu kopa

Sv. Andreja baznīcas telpās sestdien, 26. februārī bija pulcējušies latviešu juristi, lai pārrunātu profesionālo interešu jautājumus. Sanāksmi uz vairāku juristu ierosinājumu bija sasaucis A. Svenne. Bija ieradušies pavisam 14 latviešu juristu: A. Svenne, J. Grīslis, V. Upeslācis, R. Plūme, M. Zichmanis, H. Liepiņš, V. Liepiņš, J. Preisbergs, B. Akers, N. Linājs, A. Ticmanis un A. Kūlītis.

B. Akers īsumā referēja par juristu — immigrantu stāvokli Kanadā, atzīstot, ka tas ir „bezcerīgs," jo vietējie juristi ir tik pamatīgi nodrošinājušies pret event. konkurenci, ka nav nekādas iespējas domāt par Eiropas diplomu atzīšanu, Pat no Anglijas iebraukušie angļu tautības juristi nevar iespiesties šinī darbā. Arī Kanadas universitāšu beidzēji — juristi nevar dabūt prakses tiesības Ontario, tādas ir vienīgi juristu Osgood Hall skolas beidzējiem, kam ir monopoltiesības šinī nozarē. Osgood Hall beigšanai vajadzīgi 4 gadi un iekļūšana tanī nav viegla, tā ka ir jautājums, vai vērts ziedot tās beigšanai laiku un līdzekļus. Toronto ir nodibinājusies International Lawyers' Assotiation, kas apvieno jaunkanadiešu juristu kopas un mēģina cīnīties par savām tiesībām. Sanāksmē nolēma, ka vēlams iepazīties ar tās mērķiem, event. iestājoties tanī par biedriem. Bet tā kā organizācijā uzņem tikai kopas, tad nolēma sapulci ieskaitīt kā dibināšanas sapulci, lai izvēlētu Latviešu juristu kopai valdi. Par kopas pridi ievēlēja H. Liepiņu, vietnieku — B. Akeru, bet par sekretāru — N. Lināju. Klātesošie atzina, ka nebūtu vēlama jauna organizācija, bet juristu kopai būtu jāpastāv pie kādas pastāvošās biedrības. Par tādu izraudzīja TLB. Kopas valdi lūdza sazināties ar TLB valdi par kopas uzņemšanu TLB, kā tas savā laikā notika ar Inženieŗu un tehniķu kopu. Dažādos jautājumos daži izteica vēlējumu, ka juristiem vajadzētu vairāk piedalīties Kanadas politiskā dzīvē un latviešu sabiedrību iepazīstināt ar politisko partiju darbību Kanadā, tā mēģinot nākotnē gūt zināmu svaru politiskās dzīves veidošanā.

Igaunijas neatkarības svētku akts

Igaunijas neatkarības svētku svinīgais akts Toronto notika svētdien, 27. februārī Meseja zālē. Bija ieradušies un apsveikumus nodeva no latviešiem LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne, Lietuvas ģenerālkonsuls V. Gīlis. Runāja arī pilsētas galva N. Fillips. Divu stundu ilgo programmu ar īsviļņu raidītāju pārraidīja uz Igauniju. Igaunijas valsts svētku svinības atzīmēja arī Kanadas prese.

CEĻA VĀRDI

Domājot par kaut ko mirstīgu veidotu nemirstībā, tu domā par cilvēku. F. Šlēgels

*

Dzīvot nozīmē arī mirt — par to vismaz padomā.
Marks Aurēlijs

*

Katrs dievišķīgs darbs tiecas pretī bezgalībai un mūžībai. **Svēdenborgs**

*

Nerīkojies nekad tā, it kā tev būtu lemts dzīvot tūkstošiem gadu. Nāve ik brīdi lidinās virs tavas galvas. Cik ilgi tu vien dzīvo, cik ilgi spēj, esi taisnīgs un patiess.
Marks Aurēlijs

*

Cilvēks pārdzīvo divējādas piedzimšanas: vienu virzienā uz pasauli, otru — ārā no pasaules, Dievā.
Meisters Ekehards

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

VILSANĀS LATVIJĀ

No Latvijas vairojas ziņas, ka „mierīgās sadzīvošanas" politika radījusi vilšanos un neapmierinājumu tautā ar amerikāņu nostāju. Līdzīgs noskaņojums ir arī citās apspiestās tautās. Ir dažādi ceļi, kā to iespaidīgi darīt zināmu amerikāņu iestādēm, tā paužot apsiesto tautu noskaņojumu tiem, kas veido pasaules likteņus.

Apspiesto tautu asamblejas informācijas biroja vadītājs polu žurnālists Zigmunds Nagorskis amerikāņu presē publicējis rakstu, brīdinot, ka Amerikas Balss un citi raidītāji zemēm aiz dzelzs aizkara draud zaudēt klausītājus apspiestajās zemēs, ko līdz šim varēja skaitīt miljonos. Tas draudot tādēļ, ka atbrīvošanas vietā apspiestajām tautām tagad jādzird par miermīlīgu sadzīvošanu ar komūnistu varu, kas tur verdzībā vairāk kā 100 miljonu eiropiešu, kuŗi kādreiz dzīvoja neatkarīgās un brīvās valstīs.

Tādēļ Nagorskis saka, ja ASV vēlas paturēt apspiesto tautu sirdis, tām ir jānāk ar noteiktu deklarāciju, ka atomlaikmeta diktētā sadzīvošana ar Padomju Savienību nenozīmē, ka apspiestās tautas pamestas savam liktenim, bet gan otrādi — ASV prasa, lai apspiestās tautas atbrīvo.

Tādēļ tikai sauklis, ka taisnīgam mieram, kas nodrošina brīvību visām tautām, nav cita aizstājēja — var uzturēt dzīvu apspiesto tautu ticību un izturību reiz sagaidīt atbrīvošanu.

Tas ir darba lauks, kur ne tikai latviešu organizācijas, bet katrs trimdinieks var pielikt savu roku — paust apspiesto tautu noskaņojumu un brīdināt no „miermīlīgas sadzīvošanas" kļūmīgajām sekām.

Saturns

KREMLIS ATKAL ‚GRĪĻOJAS'

Sarkano maršalu vara padomijā sākusi pieaugt

Pārmaiņas Padomju Savienības valdībā atkal devušas pasaulei vielu minējumiem: bažām, cerībām un spekulācijām. Tomēr vienā punktā gandrīz visi ir vienprātīgi, proti: Padomju valdībā norisinoties personiska cīņa par diktātora posteni, lai tad eventuālais uzvarētājs varētu saņemt grožus pilnīgi savās rokās un atgriezties pie Staļina laika politikas. Šī doma ir loti loģiska, ja mēs Pad. Savienībai pieejam ar to pašu mērauklu, kādu lietojam mazajām diktatūrām kaut kur Vidusamerikas valstīņās vai Kubā. Tāpat tā varbūt vēl labi piestāvētu tam komūnisma attīstības posmam, kas Pad. Savienībā pastāvēja Ļeņina un Staļina laikā.

Tagad, kad šī komūnisma citadele ir izveidojusies par militāri pirmšķirīgu pasaules lielvaru, šīs baismīgās „ideoloģijas" mērķi ar savu gigantisko tiešamību un izmēriem prasa no sarkano smadzeņu tresta vīriem kaut ko vairāk nekā personiskas ambīcijas par varas sagrābšanu Kremlī vai šī režīma uzturēšanu Padomju Savienībā un satelītu territorijās. Katrā ziņā vēl ir jānogaida vai Chruščevs sevi izsludinās par Staļina pēcteci, ja to nedarīja vai nespēja izdarīt Maļenkovs. Mazākais līdz šim no ārpuses raugoties ar visai trūcīgu tiešo faktu iekšējām zināšanām, šķiet, lieta mazāk risinās personiskās varas kāres plāksnē, bet gan par atsevišķu Kremļa vadošo personu politisko, militāro un saimniecisko programmu pretešķībām. Maļenkova valdīšanas laikā MVD iespaids Padomju politiskajā dzīvē tika ievērojami sašaurināts un par režīma galveno mugurkaulu kļuva padomju māršali ar viņu armijām un modernajiem ieročiem. Turpinot bruņošanos, Maļenkovs tomēr centās dot arī Padomijas vergu miljoniem kādu kripatiņu ilūziju, ka viņiem sāk labāki klāties, protams, ne jau aiz cilvēcības, bet gan auksta un tālejoša aprēķina, ko viņš mācījies no Hitlera režīma, un tā kaujas spējīgajām armijām. Katrā ziņā viņa nodomi par koeksistenci ar Rietumiem bija ne tikai pilni velnišķas viltības, bet patiešām būtiski bīstamākie, kādi līdz šim no padomju puses vispār izplānoti. Taču, kā jau minēju, Padomju politiskās varas pārcentrēšana no Čekas uz armijas militāro potenciālu un maršaliem, radīja attiecīgas pārmaiņas Kremļa galotņu varas situācijā. Māz ir pasaulē tādu ģenerāļu, kas, pārstāvēdami un veidodami savus bruņotos spēkus, šad un tad nenonāktu domstarpībās ar valsts politiskajiem vadītājiem un plānotājiem. Tā tas kādreiz bija mūsu mazajā Latvijā attieksmē uz tās austrumu robežu fortifikāciju. Tā tas šodien ir arī varenajās ASV, un šīs domstarpības varbūt vēl krasākas ir Padomju Savienībā, kur sarkanie māršali sāk apzināties savu neatkarību no MVD, turēdami savā rīcībā atombumbas un citus modernos nāves ieročus. Netrūkst tādu, kas cer, ka sarkanie ģenerāļi būs tie, kas Padomju Savienību padarīs, ja ne par brīvu, tad mazākais par drusciņ miermīlīgāku un „nacionālāku" pasaules lielvalsti, kuŗas varas „vitālās" tiesības gatavs atzīt arī ASV ārlietu ministrs Dalless. Rietumos pat radies savāda veida ticējums Žukova cilvēcīgajam liberālismam.

Un kas zina, varbūt nākošās „pateicības dienas" tīturu viņš ēdīs kopā ar Eizenhaueru, bet man ir pagrūti iedomāties tādu Padomju māršalu, kas pats izaugdams komūnistiskajā ideoloģijā un dzīvodams līdzi tās milzīgajai politiskajai varai, labprātīgi gribētu samazināt tās militāro stiprumu un to veidotājus politiskos faktorus Ķīnā vai kur citur. Šo cerību un iespēju nevajadzēja nogulēt tos laikos, kad par sarkano ģenerāļu galvām valdīja Staļins un Čeka. Maļenkova atkāpšanās pavedina domāt, ka sarkano maršalu iespaids komūnistu partijā ir lielāks nekā mēs, balstīdamies uz pagātnes faktoriem, gribam ticēt. Viņu militārās kalkulācijas, šķiet, nav bijušas saskaņojamas ar Maļenkova iekšu- un ārpolitiskajiem plānojumiem.

Kā tas viss risināsies, to redzēsim nākotnē, bet pārāk liela vienpusība būtu, ja domātu, ka Kremlī viss notiek tikai personisku ķildu un varas ambīciju dēļ. Diez vai tad Kremļa vīri būtu jebkad kļuvuši demokratijām bīstami?

V. Pelēcis

Daiņa koŗa diriģente E. Freimane norūpējusies, ka korim trūkst balsu rezervju. **Avīžu ziņa**

Trimdā ieviesies paradums, savstarpēji ķīvējoties, sīkas lietas izpūst nesamērīgi lielas. **Bēdīgs fakts**

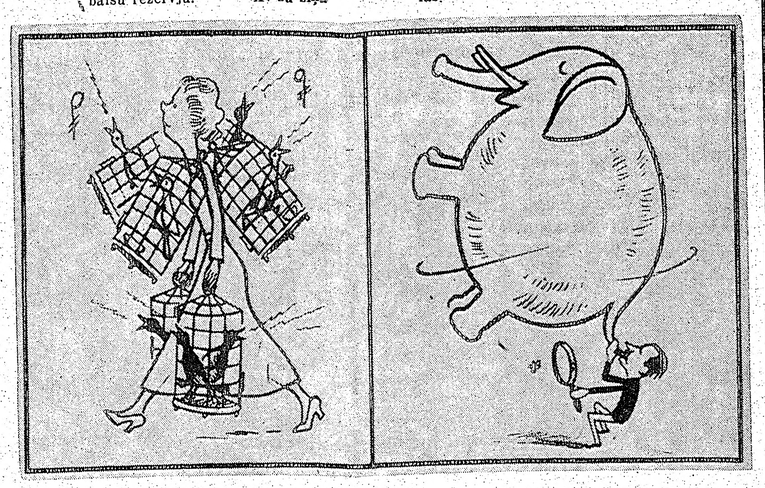

— Ja nenāk koŗī dziedāt mūsu jaunieši, mēģināšu balsis papildināt citā veidā.

— Šito odu derētu uzpūst par ziloni, varbūt ka izdodas kaut ko izjaukt vai sagāzt.

Nujorkā atkāpusies Dziesmu svētku Rīcības komiteja **LA 26. 2.**

Dānijas latvieši iztērējuši lielākas summas no bloķētās Latvijas naudas. **Latvijas Vācijā ziņa**

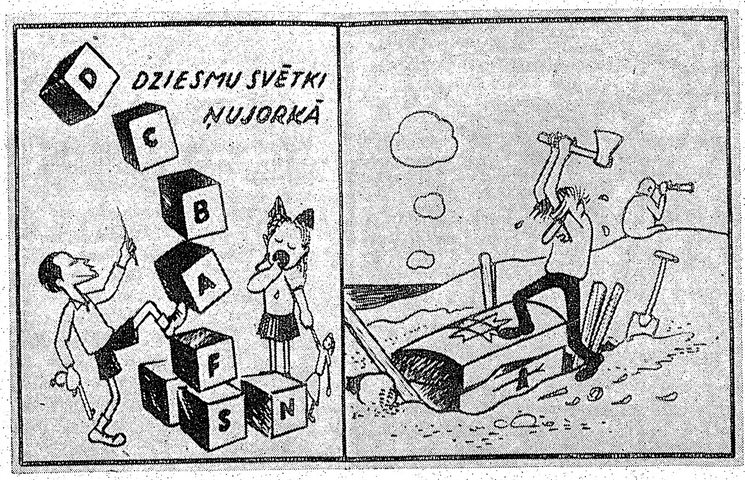

Nerātnais zēns: „Es ņemšu uz mājām savus klučīšus un ar tevi vairs nespēlēšos."

— Sarauj mudīgāki, Janka, ka mūs nepamana piekrastes patruļa.

KAD NO ‚PROKURORA' IZKŪŅOJAS PROVOKĀTORS

Soc.-dem. biļetens pārmet, ka Latvijas valdība solidārizējusies archibīskapa Pommera noslepkavošanā

Latviešu soc.-dem. biletena janvāŗa burtnīcā tiek atreferēta archibīskapa J. Pommera noslepkavošana. Rakstam šāds virsraksts: „Kotas nozīmē?" Tālāk lasām:

„Visiem vecākiem latviešu trimddiniekiem vēl būs atmiņā, ka drīzi pēc K. Ulmaņa 1934. g. 15. maija apvērsuma Rīgā noslepkavoja pareizticīgo archibīskapu un Saeimas deputātu Jāni Pommeru. Tanī pašā laikā piepeši nomira slavenais krievu dziedonis Sobinovs. Nogalinot un dedzinot archibīskapu, slepkavas bija rīkojušies tik mežonīgi, ka visa Rīga bija ārkārtīgi satraukta. Iesākās noziedznieku meklēšana, bet tad negaidot, ar Ulmaņa valdības rīkojumu izmeklēšanu pārtrauca un lietu izbeidza. Savu vietu pēkšņi atstāja kriminālpolicijas priekšnieks Tīfentāls. Visa tauta palika lielā neziņā, jo ar apvērsumu preses un runas brīvības bija likvidētas. Ar izbrīnu viens otram jautāja: Ko viss tas nozīmē? Starp abiem minētiem notikumiem bija manāma cieša sakarība. Abi mirušie bija sabiedrībā loti populāras personas, abi pareizticīgi. No valdības aprindām nāca baumas, ka notikumi saistīti ar pareizticīgo baznīcas iekšējo dzīvi, un tāpēc, lai nekaitētu pareizticīgo baznīcai, slepkavības tālākā izmeklēšana neesot vēlama. Tagad — pēc 20 gadiem, loti nopietnā krievu emigrantu laikraksta (Novoje Russkoje Slovo) Nujorkā, parādījušies raksti, kuŗos Sobinova tuvi draugi izsakās, ka archibīskapu Jāni un Sobinovu noslepkavojuši divi speciāli šim nolūkam uz Rīgu atsūtīti krievu čekas aģenti. Sobinovam, kā archibīskapa Jāņa draugam vajadzēja abus čekistus ievest pie archibīskapa. Piecas stundas vēlāk nogalināts arī pats Sobinovs. Tagad, pēc šīs informācijas, mēs jautājam trimdā mītošiem Ulmaņa bijušiem varas vīriem: — Ko tas nozīmē? Vai tas notika pēc Maskavas tiešas pavēles, vai mūsu pašu kungi gribēja izkalpoties krievu kungu priekšā?"

Pret pašas noslepkavošanas versiju, pēc krievu autora atstāstījuma, iebildumus nevar celt, un tā var interesēt mūsu lasītājus, sevišķi pareizticīgos. Mūs interesē, kas slēpjas aiz krokodiļa līdzjūtības asarām, kādas soc. dem. lej par nelaikā, pārliecinātu marksisma apkarotāju? — Ne jau aiz kristīgās mīlestības biļetens piemin pirms 20 gadiem pastrādāto noziegumu un tā upuri — savu politisko ienaidnieku, bet gan, lai no tā izsistu politisko kapitālu, resp. apvainotu Latvijas valdību.

Kopš boļševiki nākuši pie varas, līdzīgas slepkavības un cilvēku noslaupīšanas ir notikušas un notiek visā brīvajā pasaulē, bet nevienas citas tautas soc.-dem. nav apvainojuši savas vadības piedalīšanos tanīs. Šai kopsakarībā, latviešu soc.-dem. pamācībai un lasītāju informācijai, minēsim tikai vienu analoģisku gadījumu daudzo gadījumu virknē.

1930. g. 26. janvārī Parīzē bez vēsts nozuda krievu emigrācijas karavīru apvienības vadītajs ģenerālis A. Kutjepovs. Par šo mīklaino ģenerāla nozušanu resp. nolaupīšanu, gaišā dienā uz ielas Eiropas lielvalsts galvaspilsētā toreiz plaši rakstīja visa brīvās pasaules, arī Latvijas prese. Francijas sabiedriskā doma pauda lielu sašutumu, studenti demonstrēja, arī parlamentā ienāca pieprasījumi. Nupat pēc 24 gadiem pieminētās nolaupīšanas noslēpuma aizkaru pacel tās pašas krievu avīzes, uz kuŗu atsaucas soc.-dem. biletens, autors un, starp citu, raksta: „Par to, ka nolaupīšana bija organizēta padomju sūtniecībā, Parīzē neviens nešaubījās. Bet toreizējais premjērs Tardjē un viņa ārlietu ministrs Briāns pēc sarunām ar padomju sūtni Dovgaļevski, acīmredzot negribēja diplomātisko sakaru pārtraukšanu ar Padomju Savienību ... Izmeklēšanu veda tik neveikli, ka pat galveno nolaupīšanas lieciniekus Stemnecu sameklēja nevis policija, bet mans draugs no avīzes Echo de Paris ... Esmu pārliecināts, ka policijas komisārs Fo Pa Bi zināja visu no paša sākuma — nolaupītāju vārdus un tos, kas nesa atbildību par šo noziegumu. Taisnību zināja vēl nedaudzi cilvēki. Viens no viņiem, kas piedalījās nolaupīšanā, pašreiz mierīgi dzīvo ASV zem sveša vārda."

Tiktālu krievu avīze. Sociālistiskās taisnības un dialektiskās konsekvences vārdā gaidīsim, ka Br. Kalniņa biletens nākošā burtnīcā uzbruks bij. Francijas valdībai par solidārizēšanos noziegumā ar Maskavu. Tāds pārmetums jo sevišķi sagaidāms tāpēc, ka Francija, pretēji „noziedzīgai K. Ulmaņa fašistiskai diktatūrai" ir priekšzīmīga demokratijas zeme ar lielu abu Marksa dvīņu bērnu — sociālistu un komūnistu — iespaidu parlamentā un valdībā. Bet sevišķu ievērību pelna tas, ka avots, uz kuŗu ar lielu paļāvību (šinī gadījumā tas arī atbilst patiesībai) atsaucas biletens, aprakstot ģen. Kutjepova nolaupīšanu, nepārprotami skaidri norāda uz Francijas valdības lomu tanī, bet ne ar vienu vārdu nepiemin Latvijas valdību Sobinova un archibīskapa Pommera noslepkavošanā.

Tikai mūsu sarkanais „virsprokurors" Stokholmā savā provokatoriskajā biografijā atkal ierakstījis jaunu lapaspusi, par ko tam agrāk vai vēlāk pienāksies atbildēt latviešu tautas priekšā. **J. S.**

KORSĀRA ATLANTISA GAITAS

Vāciešu upuri pie Labo Cerību raga

Angļu kuģa City of Exeter komandants bija iegrimis savās darīšanās, kad kuģa novērotājs kaut ko pamanīja pie horizonta. Tas notika Atlantijas okeana dienvidos, 1940. gada maijā. Pēc pusstundas kapteiņis identificēja nepazīstamo. Tas bija kāds 8400 tonnu lielais japāņu kuģis Kašu Māru, pie tam neitrāls.

Uz klāja bija redzama kāda sieviete, kuŗa stūma bērnu ratiņus. Tai blakus pastaigājās vairāki ekipāžas dalībnieki — maza auguma vīrieši, kuŗu kreklus raustīja vējš, izskatījās kā japāņi. Abi kuģi pagāja viens otram gaŗām bez apstāšanās, bez signālu izmaiņas.

Īstenībā bērnu ratiņi bija tukši, sievietes nevienas tur nebija, bet šos 3 matrožus sauca Fritz, Klaus un Karl. Pāŗējā ekipāža, 350 matroži un mēchaniķi, bija paslēpušies zem klāja. Pārkrāsojies, samainītiem mastiem un zem viltotiem audekla skursteņiem slēpās vācu korsārs Atlantis, viens no vislielākajiem plēsīgajiem putniem, kāds jebkad okeanos redzēts.

Pēdējā kaŗā vācieši apbruņoja šim līdzīgi deviņus kuģus. Pavisam viņiem ir nogrimuši 136 kuģi, bet Atlantiss operēja visilgāk. Līdz ar to viņa komandants ir apbrīnojamākais no visiem. Tik ilgi, cik ilgi eksistēs jūrnieki, stāstīs šo patieso stāstu.

Atlantisa īstais nosaukums bija Goldenfels. Tas bija 7800 tonnu smagais un ātrais vācu sabiedrības Hansa gatavotais kuģis. Pēc kaŗa pieteikšanas to apbruņoja ar sešiem 5.9 lielgabaliem, labi maskētiem, citiem mazākiem un torpēdu laižamiem aparātiem. Uz tā novietoja arī kādu nezināmas piederības hidravionu un veselu kaudzi mīnu. Tur atradās pietiekami daudz materiālu, lai to varētu pārveidot savas divpadsmit reizes.

1940. gada martā to komandēja kapteinis Bernhards Roge, ap 40 gadu vecs, iespaidīga izskata. Atlantiss stūrēja gar Norvēģijas krastiem. Toreiz pārveidojies par krievu kuģi, viņš devās tālāk uz Atlantijas okeana ziemeļiem. Tur viņš saņēma pavēli izvest pārsteiguma rakstura uzbrukumus visiem kuģiem, kas operēja gar Labo Cerību ragu pie Dienvidafrikas krastiem.

25. aprīlī Atlantiss pārbrauca ekvātoru un nomainīja savu krievu flagu. Veiklas rokas to pārveidoja par dīzeļa motora dzīto japāņu kuģi, kuŗš pagāja gaŗām agrāk minētajam angļu City of Exeter. Atlantisa kapteinis bija nolēmis šim neuzbrukt, jo uz tā borta bija liels pasažieŗu skaits.

Pirmais Atlantisa upuris bija angļu kuģis Scientist. Pavēle apstātīties un nelietot savu radio tika dota Scientist kapteinim. Radio operārors tomēr nezaudēja drosmi un paguva noraidīt QQQ, kas nozīmē: „Kāds ienaidnieka tirgotāju kuģis man uzbrukt." Tad Atlantisa atklāja uguni, un ķēra kuģa Scientist centrālo daļu. Divus jūrniekus nosita, bet pārējie 77, kas piederēja pie ekipažas, ieņēma vietas glābšanas laivās. Pēc tam viņi kā gūstekņi uzkāpa uz Atlantisa, un angļu kuģi torpedēja. Atlantiss turpināja kreisēt ap Labo Cerību ragu, gaidīdams savu nākošo upuri.

Divas nedēļas vēlāk komandants Roge uztvēra britu signālu, ka kāds vācu korsārs pārveidots par japāņu kuģi. Tūliņ pēc tam Atlantiss nomainīja savu kimono kostīmu un kļuva par holandiešu kuģi Abbekerk.

Norvēģu motorkuģis Tirranna, piekrauts ar pārtiku, kuŗa bija domāta austrāliešu vienībām Palestīnā, bija Atlantisa otrs upuris. Ekipāžu sagūstīja, un vairākas nedēļas komandants Roge izmantoja Tirrannu kā gūstekņu transporta kuģi. Tad augusta beigās Tirrannu ar 300 gūstekņiem aizsūtīja uz okupēto Franciju. Dažas jūdzes no Francijas krasta to torpedēja, liekas, kāda vācu zemūdene. Visa ekipāža izglābās, bet kuģis nogrima divās minūtēs, un 60 gūstekņu, galvenokārt sievietes un bērni, noslīka. Mēnesi pēc Tirrannas nogremdēšanas, ar nelielām atstarpēm trīs citi kuģi krita Atlantisam par upuri, un nākošajā mēnesī 5 citi, starp tiem franču kuģis Commissaire Ramel, 10.000 tonnu liels, ko vācu korsārs piespieda padoties nealzkartu. Bet šo kuģi bija rekvizējuši angļi, un kad tā kapteinis, kāds austrālietis, sāka laist ziņojumus, Commissaire Ramel sašāva, un tas grima, mezdams naktī briesmīgu ugunsatspīdumu. Papīra kuŗvi atrastie ziņojumi atļāva vāciešiem atšifrēt angļu tirdzniecības kuģu slepeno kodu.

Šajā laikā britu admirālitāte bija devusi pavēli visiem nekavējoties pa radio ziņot par visiem aizdomās turētiem kuģiem. Arī Atlantiss saņēma līdzīgu pavēli: šaut uz katru, ko redz, pēc tam izjautāt.

Pusei no Atlantisa upuriem ticis dots iepriekšējs trauksmes signāls. Lielākā daļa tikusi apšaudīta, ciešot dažreiz smagus zaudējumus. Vispār jūras karš, kādu piekopa komandants Roge ticis „civilizēts," cik tālu to vispār karš kā tāds atļāva. Uz Atlantisa klāja vienmēr bija pietiekami vietas gūstekņu uzņemšanai, un tas neatsacījās nekad glābt visus tos, kas bija glābjami. Divdesmit mēnešu laikā „kugošana" viņam deva vairāk kā 1000 abu dzimumu un divdesmit dažādu tautību visu vecumu gūstekņu. Tiem deva tās pašas normas kā pārējāi ekipāžai un dienās bija atļauts uzturēties uz klāja, izņemot kauju laiku.

Sagūstīto kuģu komandantiem bija ierīkotas pašiem savas telpas, un angļu kapteiņi un norvēģi bija iekārtojuši savu klubu, kuŗā bieži tika ielūgti vācu virsnieki. Kāds no viņiem pastāstījis, ka tur ticis spriests par valstīm, jūru un skaistām sievietēm. Politika viņiem nebija svarīga. Katru reizi, kad gūstekņus pārcēla uz citu kuģi, komandants Roge bijušiem komandantiem kā atvadīšanās sveicienu no viņa kuģa piedāvāja kokteili.

1940. gada rudenī Atlantiss iemantoja palamu „nelaimīgais zvejnieks," jo 40 dienu laikā tas nogremdēja tikai vienu kuģi. Tad pēkšņi, ap novembŗa vidu 48 stundu laikā, tas nogremdēja trīs kuģus. Divi vācu korsāra virsnieki, pārgērbti angļu virsnieku drēbēs, piedalījās kāda norvēģu petrolejas kuģa Ole Jacob uzvedumā (priekšnesumā); tas, piepildīts līdz malām ar benzīnu, vēlāk padevās bez pretošanās. Kāds cits norvēģu petrolejas kuģis Teddy dega vairākas stundas. Vairāki kuģi novēroja šo gigantisko liesmu. Nākošais upuris bija kāds angļis Automedon, uz kuŗa borta atrada loti slepenu angļu kaŗa ministrijas paziņojumu, un radio operārors stājās sakaros ar angļu augsto komisāru Tālajos Austrumos.

(Nobeigums sekos)

LATVIEŠA SLĒPKAVA NOTIESĀTS

Februāŗa beigās Itcehoes (Vācijā) zvērināto tiesa piespriedā augstāko soda mēru — mūža ieslodzījumu (nāves sods Bundesrepublikā atcelts) — vācietim Heinricham Plikhānam, sauktam „Elmshornas kalējs," par latvieša Jāņa Šķietnieka nogalināšanu. Nelaikis bija 68 gadus vecs. Dzīves iztiku viņam nodrošināja vācu iestāžu pensija. Šķietnieks jau ilgāku laiku īrējis istabu pie Plikhāna.

Notikums īsumā šāds: Naktī uz 1953. g. 16. maiju nodeg Elmshornas 300 gadu vecā smēde. Nākamajā dienā kriminālierēdņi, apskatot notikuma vietu, šķūnī aiz nodegušās smēdes atrod latvieša Jāņa Šķietnieka līķi. Tas karājas veļas auklā pie smagas konstrukcijas urbjammašīnas. Nopratina Plikhānu, kas apgalvo, ka smēdi it kā aiz atriebības nodedzinājis Šķ., bet pēc tam depresijā pakāries. Taču kriminālpolicija turpina lietas izmeklēšanu un konstatē, ka mirušajam galvā svaiga brūce un svaigi nobērzumi abu kāju pēdās, kas cēlušies ķermeni velkot pa zemi. Cilpa, ar ko aukla piestiprināta urbjammašīnai, veidota kā jūrnieku mezgls, ko kalējs labprāt lietojis. Tālāk noskaidro, ka notikuma naktī kalējs nav gulējis dzīvoklī viņs smēdes, bet staļļaugšā. Viņa vērtslietas atrod noslēptas cūkkūtī, bet labākie uzvalki, veļa, radioaparāts un motorrats — dārzā ogulājos. — Kalēju apcietina, apvainojot slepkavībā un dedzināšanā.

Tiesā, kas ilga gandrīz 2 nedēļas un kuŗā nopratināja 80 lieciniekus, „Elmshornas kalējs" uz sēdēm ieradās ar bībeli rokās un tā dažbrīd vairāk atgādināja teātŗa izrādi nekā tiesas sēdi. Uz tiesas jautājumiem kalējs bieži citēja bībeli. Arī daļa lieciniekus apsūdzēto slavēja un raksturoja kā dievbijīgu cilvēku, kas neesot izlaidis nevienu dievkalpojumu. Taču citi lieciniekī apsūdzētā divbijību apzīmēja par pozu, lai ietekmētu tiesu. Iepriekšējā apcietinājumā pavadītās 643 dienas uz slepkavu nebija atstājušas nekādu iespaidu, tā iztu- rēšanās tiesā bija pašapzinīga un brīžiem pat izaicinoša. Kā slepkavībā, tā dedzināšanā apsūdzētais savu vainu noliedza. Taču tiesa bija citos ieskatos un „Elmshornas kalējs" saņēma pelnīto sodu.

Vp.

CĪŅA PRET MARILINAS MONROE TIPIEM SAV. VALSTĪS

Jo plašu amerikāņu sabiedrības uzmanību pēdējā laikā sev pievērsis senātors Džeks Vesels (Jack Wessel), nākdams atklātībā ar loti krasiem jaunatnes aizsardzības noteikumu priekšlikumiem, kam drīzumā vajadzētu stāties spēkā ASV.

Viņa priekšlikumi raduši jo plašu atbalsi daudzos laikrakstos un žurnālos, kas, novērtēdami viņa atklājumus un prasības, publicē trekniem virsrakstiem rakstus: „Marilīnas Monroe tipiem senātors pieteic cīņu," „Vai amerikāņu jaunatne briesmās?", „Mīlas stāsti nav priekš bērniem" un tamlīdzīgi.

Kāds iecienīts Ņujorkas nedēļas laikraksts vēršas pret kādu spēju lietu rūpnieku, kas laidis tirgū lelles ar kustīgām, no mākslīgas vielas gatavotām, krūtīm un „šausmīgu izkrāsojumu". Laikrakstā šīs lelles nodēvētas par „Marilīnas lellēm".

„Mūsu jaunatnes interesēs mums jānostājas pret Marilīnas Monroe tipa rādīšanu atklātībā," prasa senātors; „ir jāpanāk, lai raksti un zīmējumi, kas jauniešus novirza no pareizā ceļa, netiktu rādīti atklātībā vai zināmām lasītāju aprindām. Es uzaicinu vecākus un skolotājus mājā un skolā darboties šai virzienā. Nav pieļaujams, ja 14 gadīgi jaunekļi savām skolas biedrenēm saka: „Tev taču nav nekāda seksapīla, tev jāgērbjas citādi!"

„Manā rīcībā ir neskaitāmi ziņojumi par šāda vai tamlīdzīga veida jauniešu uzvedību. Un es zinu, ka t.s. Marilīnas Monroe konjunktūra vai krize, kā to arī sauktu, un tas, ko no viņas iztaisa, nes visu vainu!"

Deviņdesmit procentu no visiem amerikāņu apgrozībā esošiem nedēļas romāniem ir ar seksuāla rakstura saturu. Daudzi no tiem illūstrēti nepieļaujamā veidā.

Šodienas t.s. mīlas stāstiem Vesels pieprasa nekavējoties iespiest vāka virspusē uzrakstu: tikai ar 18 gadiem. Jauniešiem, kas šo vecumu nav sasnieguši, nedrīkst tos pārdot.

Atskaitot jau minēto, amerikāņu sabiedrībai tiek atklāta vēl cita nodaļa. Tanī tiek apskatīti tie nekaunīgie „joki", kas guvuši virsroku amerikāņu skolās. Bērnu savstarpējās sarunas un jautājumi, ko viņi uzdod saviem audzinātājiem, jo bieži skolotājus, it sevišķi skolotājas, noved izmisīgā stāvoklī.

Kā spilgts piemērs minēta kādas skolnieces Annijas Belceres izrīcība, kas savai skolotājai, rādot Marilīnas Monroe uzņēmumu, jautā: „Kāpēc jūs tā neģērbjaties? Mēs visi par to priecātos!"

Pat pēc skolotāju atzinuma daudzas meitenes vidusskolās siltā gada laikā valkā kleitas, kas par daudz piemērotas modei. Arvien tiek novērots, ka starpbrīžos vidusskolnieki ar skolniecēm skūpstās.

Skolotājus, kas šādu uzvedību apkaro, un par to pat soda, skolēni ieskata par netaktiskiem. Kāds vidusskolnieks pat rupji jautājis: „Kāda daļa gan skolai par to? Kādēļ mēs nedrīkstam skūpstīties, ja jūtamies tīkami? Šodien viens otru uzrunā citādi nekā jūsu jaunības laikos, skolotāja kungs!"

Šādas apšaubāmas, savstarpējas uzrunas ir tieši tās, kas senātoru Veselu pamatoti šausmina.

Viņš apgalvo, ka zināmi pieaugušie rāda jaunatnei jaunu piemēru un ar to pilda savas kabatas. Tas attiecināms sevišķi uz noteiktām filmu aktrisēm, kas pulcējušas ap sevi veselu rindu seks-menedžeŗu. Šai ziņā nebūtu par jaunu vērst uzbrukumu Hollivūdai, lai tur beidzot atzītu veselīgākas, cilvēciskākas vērtības.

Starplaikā kāda amerikāņu sieviešu organizācija iesūdzējusi iepriekš pieminēto leļļu rūpnieku.

Sevi attaisnojot, tas paskaidrojis, ka viņa ražotās spēļu lietiņas esot tik reālas, ka tās sagādājot prieku bērniem arī tad vēl, kad tie jau nonākuši nobrieduma gados.

Šī zobgalīgā, nekaunīgā rūpnieka taisnošanās izraisījusi veselu sašutuma vētru. Tā, Mrs. Gene Brackmart, kādas ievērojamas sieviešu organizācijas priekšsēde, paskaidrojusi: „Pašas par sevi šīs lelles ir Hollivūdas sliktās morāles izdzimums. Es iestājos cīņā pret šo seksuālo veikalu ar mūsu jaunatni un pret tām grabažām, kas veidotas pēc Marilīnas Monroe līdzības un veida!"

A. V.

LATVIEŠU SLĒPKAVA

NAKTS LIDMAŠINAS ANGLIJĀ

Pēc Londonas laikrakstu ziņām britu valdība izteikusies, ka Lielbritanija esot pilnīgi aizsargāta pret gaisa uzbrukumiem, vienalga, no kuŗienes un kuŗā laikā tie nāktu. Šādas ziņas lasāmas arī nesen publicētajā Baltajā grāmatā, britu valdības izdevumā. „Loti iespaidīgus pretuzbrukumus mūsu aviācija spējīga izdarīt pat nakts laikā, jo mūsu nakts pretuzbrukumu sistēma ir labākā pasaulē," tā raksta Baltā grāmata. Korespondents piebilst, ka šogad britu aviācijas rindās stāsies jaunie četrmotorīgie turbo bumbvežī, tā sauktie Velient, un iznīcinātāju rindas pastiprināšot tikko iznākušie Hunters. „Mēs turpināsim paplašināt mūsu ierindu ar vienmēr jauniem bumbvežiem un iznīcinātājiem, lai būtu vienmēr līdzvērtīgi savam ienaidniekam." (Pēdējā laikā britu aviācijas ministrijai grūtības sagādājusi jauno lidaparātu (8. 88. 111) pielāgošana dažādiem apstākļiem). Jaunais angļu aparāts Hunter būšot pielīdzināms vislabākajam ienaidnieka lidaparātam. Baltā grāmata starp citu raksta, ka jaunie britu iznīcinātāji esot apgādāti ar 30 milimetru lielgabaliem, kuŗu izšaušanas ātrums desmitreiz pārspējot krievu MIG.

Valentīns Pelēcis

MĒS KĻŪSTAM VIENTUĻĀKI

MIRUSI RAKSTNIECE KONSTANCE MIĶELSONE

Konstance Miķelsone vairs neraksts. Viņas diena un gaisma ir izsmelta, un viņas acis satumsušas mūžīgai naktij. Visu dzīvo patiesību un illūziju nolīdzinātāja nāve š. g. 25. februārī paņēma ziedu, ko cilvēka zemes mīlestība turpat pirms piecdesmit gadiem kādā maijā rītā atvēra ziedēšanas priekam un mokām. No visa atlikusi tikai saujiņa pelnu, Latvijas pelnu...

Nekas tāds jau nav noticis, kam nevajadzētu notikt, bet pamestība kļūst lielāka un klusums draudīgāks ap tiem, kas paši ar bažām skalta svešumā izdegušos gadus un klausās savas sirds smagajā pukstēšanā. Mēs esam rādījušies visādās dimenzijās, lai izpušķotu savu gudrību, bet mēs neesam darījuši gandrīz nekā, lai pazītu paši savas dzīvības vajadzību un mīlestības alkas. Tā gribas sacīt, pieminot Konstanci Miķelsoni ar tās skaudro gara nemieru un meklēšanu. Bet kam šobrīd vairs grezno ties ar vārdiem, ja pāri palikuši tikai pelni un dažas grāmatas, par kuŗu tapšanu, tās lasīdams, domās varbūt tikai retais vientuļnieks un meklētājs.

Konstances Miķelsones literāro darbu lai vērtē tie, kam ir pašiem drošas un neapšaubāmas mērauklas, vai kas mazākais ir iemācījušies ticēt tām vērtībām, ko tie ar pūlēm un neatlaidību ir „iemācījušies zināt." Šinī brīdī, kad viņas vairs nav, es to tomēr vēl redzu it kā viņa būtu. Redzu sievieti, kas, noliekusies pie avota, smej plaukstās ūdeni. Viņa ir izslāpusi, un tomēr tā aizmirst savas slāpes un raugās, kā ūdens lāses cauri viņas pirkstiem vizuļodamas salīst atpakaļ avotā. Dzīvības gaisma īsu brīdi atmirdz mīlestības varavīksnē un atgriežas atkal savās neizdibināmās pirmsākuma dzelmēs... Tā bija Konstance Miķelsone, kādu to redzēja manas acis — mūsu īsajā pazīšanās sprīdī.

Mierīgi viņa saņēma lielo tumsu. Mierīgāk varbūt kā dažs, bargas kaujas izgājis kareivis — nāves spītnieks. Grūtajās nedēļās, kad par īaunās slimības iznākumu vairs nebija šaubu, viņa paslēpa savas sāpju rievas smaidā un teica saviem draugiem: Jūdziet bērus, jūdziet sirmus, Vediet mani smiltainē...

Nesagaidīja arī viņa savu dēlu no Vāczemes atbraucam, jo visbrīvākās demokratijas ieceļošanas likumi ir tikpat nežēlīgi kā šī brīvā dzīve, kur, domājot par savu piederīgo eksistenci, rakstniece viņiem sacīja: „Kādēļ jūs dienā sēdat pie manis, mēs taču nevaram atļauties tik dārgu miršanu..."

Un saņemdama bezspēcīgo skumēju rokas, viņa tās ilgi turēja savā izdiļušajā plaukstā, runādama: „Laujiet vēl man sajust dzīvību, drīz jau būs tikai nakts un pelni..."

Konstance Miķelsone †

Bet kādam, kuŗš Konstanci Miķelsoni gribēja vēl pacildināt par tās pēdējo romānu, viņa atbildēja: „Kas zina, varbūt tie vāki ir vairāk vērts. Tagad es varu domāt skaidrāk un mierīgāk, bet nevaru vairs neko uzrakstīt..." Un brītiņu vēlāk ar dziļu rūgtumu: „Tomēr, varbūt apbedīšanas izdevumus es būšu ar to nopelnījusi..."

Konstance Miķelsone vairs neraksts ne labas, ne sliktas grāmatas. Viņa ir tikai saujiņa Latvijas pelnu, un tādu ir tūkstošiem izkaisīts mūsu posta ceļā. Kas tos savāks un pārvedīs mājās? Laiks paiet, nekas neatgriežas, un mēs kļūstam vientuļāki.

Aida Niedra

PIEKUSUŠAIS

Es pieminu senos gadus,
Mans gājiens kļuvis gauss.
Jau uguns dedzina delnās,
Un avots iežuvis sauss,

Viss tas, ko ieguvu dzīvē,
Nu vērties niecīgs un lieks,
Kaut cīņa bij asa, kā nāve
Un salds bij guvuma prieks.

ANDREJA JOHANSONA ESEJAS PAKAVU DUNOŅA

DAUGAVAS APGĀDS ZVIEDRIJĀ

Lasītājs ar interesi vēr Andreja Johansona eseju otru grāmatu Pakavu dunoņa, jo viņam acu priekšā dzīvas šī autora pirmajā eseju krājumā raksturotās dažkārt ģeniālās personības, kuŗas pavada likteņīgas īpatnības, kas šiem spīdekļiem liek gan spilgti uzliesmot, bet liedz vienmērīgi starot.

Jaunajā krājumā apcerētās starptautiskās personas vieno tas, ka tām vairāk vai mazāk bijis kāds sakars ar Latviju, dažām tikai tiktāl, ka tās kādu laiku uzturējušās mūsu zemē.

Kara zirgu pakavu dunoņa visskaļāk un mūsu zemei likteņīgi atbalsojās Kārļa 12. Zviedrijas — un tolaik arī Vidzemes — kēniņa kaŗos. Viņa valdīšanas un it īpaši kaŗošanas posms Latvijā tēlots vispilnīgāk, pārējiem šī valdnieka dzīves notikumiem pieskaŗoties tikai konspektīvi.

Ja Kārlim 12. nebūtu territoriālās saistības ar pārējām apcerētajām personām, tad varētu šķist, ka viņam nodarīts pāri, piebiedrojot viņu dēkaiņiem, jo militārā dēka, ko viņam var pārmest, bija viņa pārsteidzīgā rīcība, krievus galīgi nesakāvušam, mesties pret savu ceturto ienaidnieku — poļiem. Citādi Kārlis 12., pamatojoties uz vēstures avotiem, raksturots kā liels kaŗavadonis, kas, nesaudzēdams sevi, cieta visas grūtības kopā ar saviem kaŗavīriem (36., 48. lpp.). Tāpat vienkārši un labvēlīgi viņš izturējās pret zemniekiem (latviešiem un igauņiem, 50.). „...Kārlis 12. joprojām paliktu varonis un gandrīz savietis — valdnieks, kas zirga mugurā aulojis uguns, lai aizstāvētu latviešu zemi, un ar zobenu rokā cīnījies pret tās ienaidniekiem." (11.)

Sakšu Morics jeb Moricsalas kavalieris rādīts tikpat kaŗa, kā mīlas dēkās (Adrienna Lakuvrēre, pašaizliedzīgā mīlētāja, un „sieviešu leģions").

Polijas karaļa Augusta Stiprā un Auroras Kenigsmarkas, karaļa „maitresse en titre" dēls Morics pats atzinās, ka tā kā viņš „esot dzimis troņa pakājē, tad jūtot neatvairāmu dziņu rāpties augšā, un par kāpnēm vislabāk derot izmantot sieviešu sirdis" (52). Un vienu no šīm kāpnēm bija Kurzemes hercogienes Annas Ivanovnas sirds. Bet šī mīlas un kaŗa dēka kaimiņu — poļu un krievu — varas tiekšmju dēļ arī dēkaini beidzās, kaut uz īsu laiku Morics bija pat muižnieku ievēlēts par Kurzemes hercogu. Latvijai no tās palika tikai Moricsalas nosaukums Usmas ezerā.

Autors šī apcerējuma sākumā skaisti stāsta par savām impresijām Usmas ezera apkārtnē 1945. g. marta mēnesī. Un no miglas tad paceļas Moricsalas kavaliera tēls.

Eseju centrālā daļa (88 lapas pušu) veltīta īstajiem dēkaiņiem un burvju māksliniekiem, kas tikai pa ceļam uz Pēterpili, bet „apburot" toreizējos Latvijas muižniekus, ir ilgāku vai īsāku laiku aizķērušies mūsu robežās.

Tur vispirms melu lielkungs Minchhauzens (grāmatā: Minhauzens, kaut gan tas salikts vārds), ar ko, tāpat kā ar Kazanovu, mūsu lasītāju un teātŗa apmeklētāju vairums iepazinās rakstnieku — M. Ziverta un Anšlava Eglīša — mākslinieciskās iztēles interpretējumā. A. Johansons, viņus raksturodams, turpreti stingri pieturas pie vēstures faktiem. Viņš pats sakarā ar to izsakās: „Var nožēlot, ka par Minchhauzena īstajām dēkām mūsu zemē nav zināms tikpat kā nekas, lai gan viņa raksturs nelauj apšaubīt, ka tādas bijušas" (79). Šīs esejas tomēr nemazina iespaidu, bet it kā dod reālo pamatu, uz kuŗa joprojām mūsu iztēlē līgojas mākslinieciskajā fantazijā plaukšie ziedi. Tur pats melu lielkungs, tur dailā Jakobīne, tur jauniņā Anhalt-Cerbstas princese savā ceļojumā cauri Latvijai uz Krievijas troni un varenību. Tur veiklais, apburīgais Kazanova.

Ja Kazanova bija izglītots un spēja uzrakstīt memuārus, kuŗu „literārā kvalitāte mīkstina daudz grēku un piedauzību, ko Kazanova atļāvās dēkainajā ikdienā" (120), tad šinī ziņā viņam pretstats ir otra slavenība burvju mākslinieku pasaulē — Sicilijas pušķīds Džuzepe Balsamo, vēlākais Kaļostro. „Viņš bija apķērīgs, drošs, ar bagātu fantaziju un rosīgu esprit d' intrigue apveltīts, bet dziļākajā būtībā rupjš un turklāt tik nemācīts, ka viņa zināšanu trūkums dažkārt satrieca pat kaislīgākos apbrīnotājus." (125).

Muižnieku apmātība ļāva Kaļostro iespiesties Jelgavā visaugstākajās aprindās un sarīkot savus seansus landmaršala Mēdema namā. Sākumā viņa maģiskajā ietekmē nokļuva arī landmaršala brāļa valstsgrāfa Mēdema ārkārtīgi jūtīgā, bet arī ļoti vērīgā meita, vēlāk pazīstamā dzejniece Eliza fon der Reke, kas „pravietī" vīlusies, laida klajā grāmatu, kuŗā atklāja Kaļostro šarlatānismu."

Johansons stāsta arī par kādu latviešu zemnieku puisi, kas, līdzīgi Kaļostro, it kā redzējis „atklāsmes," svētījis tos, ka viņu apgādājuši ar dažādiem lauku labumiem, bet draudējis ar „Dieva sodu" tiem, kas viņam pretojušies, un īstenībā pats viņiem ļauni atriebies,kamēr beidzot atklājušies viņa noziegumi.

Autors secina, ka lielu pārvērtību laikmetos, kāds bija 18. gadu simtenis un kāds ir mūsu laiks, „bailes un bijība nezināmā priekšā" liek meklēt glābiņu mistikā, vai tas būtu izglītoto (toreiz muižnieku šķira), vai vienkāršo zemnieku vidū.

Nedaudz vārdos, bet iespaidīgi tēlota kā muižnieku nežēlība, tā iznēmuma gadījumos viņu labāko pārstāvju attieksmes pret krietnajiem zemniekiem, piemēram, Elīzas fon der Rekes sirsnība un piekļeršanās savai auklei Sapei un otrādi (132., 133), tāpat dzimtļaužu neliekulotā izturēšanās pret šo dzimtkundzi (155).

Esejas sākas ar ķēniņu Kārli 12. un beidzas ar ķēniņu Francijas Luiju 18., kas kā nelaimīgs trimdinieks ar reakcionārā krievu cara Pāvila 1. žēlastību Kurzemē kādu laiku bija patvēries.

Apstākļiem mainoties un Napoleonam I klūstot par valdnieku, mainījās arī Pāvila I. attieksmes pret eksilvaldnieku, un viņš pavēlēja Luijam 18. izvākties no Kurzemes.

Johansons ļoti uzskatāmi tēlo šo trieciena un jauna patvēruma meklēšanu, kad trimdinieki — Luijs 18. un Luija 16. meita, jaunā Angulēmas hercogiene — spiesti pārnakšņot gan neērtos, trokšņainos krogos, gan brist pa kupenām, kad negantā putenī „kamanas vairs nētika uz priekšu" (182). Tā viņi mētājās pa Eiropu (vēl gadi divi ar Aleksandra I atļauju Luijs 18. pa otram lāgam citos apstākļos sabija Jelgavā), kamēr beidzot no savas pēdējās trimdas zemes Anglijas pēc Napoleona I sakāves 1814. g. varēja atgriezties Francijā kā likumīgs ķēniņš.

Savu apcerējumu A. Johansons nobeidz, kā viņš pats saka, ar „aktuālu morāli": pacietībā un ticībā panest trimdu, nicināšanu un izsmiekļus, lai beidzot uzvarētu ar nesaticināmu ticību.

Lasot Andreja Johansona grāmatas, ar patiesu prieku var konstatēt, ka autors attiecīgo personu raksturojumus un apstākļu dzīvo tēlojumu pamato uz vēstures avotu pētījumiem, tādēļ tās nav tikai viegla lektīra laika kavēklim, bet nopietnas un reizē interesantas apceres par attiecīgo laikmetu.

Lasītāji ar labpatiku un īstu zināt kāri gaida autora turpmākos darbus, sevišķi šai nozarē, kur viņam ir lieli dotumi.

Angelika Gallite

JAUNU PIRMATSKAŅOJUMU PRIEKŠVAKARĀ

SV. ANDREJA BAZNĪCAS KORIS KONCERTĒS TORONTO 12. MARTĀ, HAMILTONĀ 13. MARTĀ

Vēl palikusi tikai viena nedēļa līdz Toronto Pirmās latviešu ev.-lut. draudzes koŗa gadskārtējam garīgam koncertam. Sv. Andreja baznīcā. Koris enerģiski strādā pie plašās koncerta programmas noslīpēšanas, un uzsākti jau arī kopmēģinājumi korim ar ērģelēm, pie kam ērģeļu pavadījumus mēģinājumiem laipnā kārtā spēlē kanadiešu ērģelnieks Roberts Plečs. Sastrādāšana ar ērģelēm korim ļo sevišķi nepieciešama Jāņa Norvila jaunās kantātes Latviešu dziesma iestudēšanai, kur solistu un koŗa partiju saliedēšana ar plaši izstrādāto ērģeļu faktūru prasa sevišķas pūles.

Pie savu priekšnesumu sagatavošanas koncertam koris jau kēries pagājušā pavasarī, tūlīt pēc iepriekšējā koncerta atskaņošanas. Blakus J. Norvila kantātei, arī citi koŗa darbi, kā piemēram, Vāgnera Svētceļnieku koris no Tanheizera ir prasījuši ne mazums pūļu. Neviena no šajā programmā uzņemtām dziesmām nav atskaņota iepriekšējos koncertos, atskaitot Jurjāna Mūsu Tēvs, ko koris nodomājis allaž dziedāt savu koncertu ievadā.

Šoreiz klausītāji vēl dzirdēs Mocarta, Brāmsa, amerikāņu komponista Latkina, Vītola, A. Kalniņa dziesmas, kā arī koŗa vadītāja T. Ķeniņa jaunāko koŗa kompoziciju Dieva kalpa vakars (ar V. Strēlertes tekstu), ko tas veltījis Sv. Andreja baznīcas korim. Kā solisti J. Norvila kantātē dziedās tenors Ž. Zentiņš un baritons P. Geistauts. Komponists J. Norvilis uz šo koncertu ieradīsies no savas tagadējās dzīves vietas — Pembrokas un koncertā spēlēs ne tikai savas kantātes pavadījumu, bet arī savu jaundarbu Liturģiskā svīta, kā arī J. S. Bacha Tokātu un Fūgu d-mollā.

Kā iepriekšējos gados, tā arī šogad Sv. Andreja baznīcas koŗa garīgais koncerts sola izvērsties par notikumu Toronto latviešu kultūras dzīvē. Pirmā koŗa garīgā koncertā, kad koris atskaņoja fragmentus no Mocarta Rekviēma, koncertam bija ap 700 apmeklētāju, bet nākamā gadā, kad atskaņoja T. Ķeniņa kantāti Kurzemes kareivim — pat pie 900 klausītāju. Šie ir rekordskaitļi Toronto koncertu statistikās, kas pierāda sabiedrības interesi šim korim, garīgai mūzikai un arī jaunajiem latviešu skaņdarbiem.

Kā koŗa diriģents T. Ķeniņš paskaidro, tad koris darbību sācis 1952. g. rudenī ar 30 dziedātājiem. Tagad korim jau pāri pa 50 dalībnieku, no kuŗiem koncertā piedalīsies 48. Mēģinājumi notikuši tikai reizi nedēļā, svētdienās, izņemot periodus īsi pirms koncertiem, kad mēģinājumi noturēti divas reizes nedēļā. Iestudēts diezgan plašs latviešu un cittautiešu garīgas mūzikas repertuārs, divas kantātes sagatavotas kā pirmatskaņojumi. Tas arī attaisno koŗa pastāvēšanu trimdas apstākļos pilsētā, kur jau ir viens labs jaukts koris, Sv. Andreja koris savu darbību it īpaši koncentrē garīgas mūzikas kopšanai un lielāku skaņdarbu, galvenokārt latviešu, iestudēšanai, kas prasa koŗa un ērģeļu sadarbību. Tā nākotnē iecerēts, ja vien izdosies sagādāt vajadzīgos nošu materiālus, ķerties pie J. Vītola kantātes Jēzus pie akas, solistiem, korim un ērģelēm, sagatavošanas. Šī kantāte pēdējo reizi uzvesta tikai Latvijā. T. Ķeniņš priecājas par koristu degsmi un dziedāt gribu un samērā regulāro mēģinājumu apmeklēšanu.

Ja vairāki koristi reizē dzied pat divos vai vairākos ansambļos, tad viņš to neuzskata par spēku skaldīšanu, jo gluži dabiski, ka aktīvu, vispusīgu dziedātāju var tiklab interesēt latviešu oriģināldziesmas un folkloras apstrādājumi, kā garīgais repertuārs vai vīru koŗa specifiskā noskaņa.

Jau no dibināšanas dienas koŗa priekšnieks ir Jāis Petzalis, nenogurstošs dziesmu draugs, reizē valdes loceklis arī otrā lielā korī. Diriģentam par palīgu bieži nācis arī talkā Žanis Gertners, baptistu draudzes koŗa vadītājs. Uzturēts draudzīgs kontakts ar visiem Toronto dziedātājiem un garīgām kopām — draudzēm. Tā šo sezonu Sv. Andreja draudzes koris kuplinājis ar priekšnesumiem kā Toronto latviešu baptistu, tā Sv. Jāņa draudzes gada svētku dievkalpojumus. Bez tam bagātīgi dziedāts arī svētku dievkalpojumos pašu draudzē un vienreiz pat pie kanadiešiem, Sv. Andreja Apvienotā baznīcā, draudzes patrona Andreja dienā novembrī. Koris cer ar enerģiju turpināt savu svētīgo darbu garīgās mūzikas un latviešu kultūras laukā. Atzīmējams, ka turpinot pasāktu tradīciju un paklausot laipnam Hamiltonas latviešu draudzes aicinājumam, koris nākamā dienā, 13. martā, izbrauks uz Hamiltonu. Koncerts, kurā ar to pašu programmu piedalīsies koris, solisti Ž. Zentiņš ar P. Geistautu un ērģelnieks komponists J. Norvilis, notiks anglikāņu Sv. Toma baznīcā Hamiltonā plkst. 3 dienā. Toronto koncertam biletes iepriekšpārdošanā jau dabūjamas pie Sv. Andreja draudzes darbiniekiem un latviešu bibliotēkas pārzines E. Hēveles Sv. Andreja baznīcā.

V.

Džems Istvūds

TRAUKSME REDAKCIJĀ

ROMĀNS PAR AVĪŽNIEKU DZĪVI

Tulkojis I. F.

(13. turpinājums)

Bija jau vēls — un tādu jautājumu kā šo nevarēja izšķirt pa telefonu. Un viņš saprata arī, ka ir pārāk sarūgtināts, lai iztiktu bez asiem argumentiem. Tā viņš palīda zem segas.

Viņš pārvilka segu pāri galvai, un tā kā ar gadiem bija iemācījies gulēt ejot izslēgt visas domas — lai nepaņemtu sev rūpes līdzi gultā, — viņš gandrīz acumirklī aizmiga. Bet tas bija nemierīgs, murgains miegs. No tumsas iznira sejas, un viņš juta, ka tās padara viņu par nerru. Tur bija Šāfers, Rijencijs, pat Tomsons, Allens un Villebrande. Tie riņķoja visu laiku ap viņu, izrādīdami viņam nepārtraukti savu nicināšanu — izņemot vienu, tas bija kails ķermenis minkādas kažkoā. Tā seja bija izbālējusi, bez izteiksmes, kā lellei vakar restorānā. Viņš meklēja pēc šīs lelles rokas, satvēra to, pavicināja, un lelle sāka lēnām mirkšķināt acis, un tās izteiksme un sejas valsts viņam kļuva pēkšņi pazīstami — tā bija Nora. Un Hučesons raudāja.

•

Galsu piepildīja smaržas no tuvējā sakņu veikala un alus brūža. Tomsons devās uz priekšu pa tirgus ielas piemētātajām ietnēm, garām pamestām kastēm, atkritumu tvertnēm un saslaukām. Ļela sniedzās līdz nēģeŗu kvartālam, un šeit uz robežas saplūda kopā balto un melno pasaule pelēkā masā. Tas bija kvartāls, kur viegli varēja pazibēt nazis, no kāda atvērta loga nolidot tukša pudele, un kur ļaudis viens otram neko gaŗi un ilgi nejautāja, bet rīkojās; kur vientuļš policists izvairījās ieiet pat dienas laikā. Tā bija lielpilsētas dzunģļu sirds, vieta, kur saplūda visdīvainākie ļaudis, un kur katram svešniekam bija jādodas pašam uz sava riska.

Tomsons devās lēnām uz priekšu, gaŗām tumšai vārtu ailei, kur cieši saķērušies un nekustīgi stāvēja divi cilvēki. Kāds nēģeris bija atstutējies pret mājas sienu un caur cigaretes dūmiem noraudzījās viņā ar baltām, ļaunām acīm. Abas ielas puses iežogoja pelēku, nemājīgu īres kazarmju bloki, šur un tur paspīdēja pa apgaismotam logam un atskanēja kāda raudoša bērna balss. Kaut kur augstu virs Tomsona galvas pavērās kāds logs, un gandrīz pie viņa kājām uz trotuāra nokrita tukša konservu kārba. Nēģeris nozibināja savus zobus plata smaidā.

Pie kādas kazarmju bloka ieejas durvīm Tomsons apstājās, pārlaida skatu nama fasādei, un aizmeta aizsmēķēto cigareti. Pēc tam viņš apņēmīgi pavēra ārdurvis, instinktīvi pielieçās, un sāka kāpt augšup pa kāpnēm. Kaili koka kāpieni, aizlauztas margas, ēdienu garaiņi. Gaŗām klusām, noslēgtām durvīm. Aiz vienas no tām atskanēja kādas piedzērušas sievietes aizrautīgie smiekli, ko tūlīt apklusināja vīrieša čuksti.

Tomsons kāpa augšā, līdz nonāca ceturtā stāvā. Tur viņš iegriezās gaŗā gaitenī, tumsā uzgrūdās kādiem bērnu ratiņiem, kas bija pamesti ejas vidū, un beidzot apstājās pie divdesmitastotā numura durvīm. Durvju apakšējā spraugā bija redzama šaura gaismas svītra.

Tomsons ievilka dziļi elpu, pacēla roku, un pieklauvēja trīs reizes stingri pie durvīm. Likās, ka līdz ar šo troksni visa māja ievilktu dziļi elpu un klausītos, un apklustu visi nakts klusinātie trokšņi. Viņš gaidīja. No iekšpuses nenāca nekāda atbilde.

„Šmita kungs, atveriet," teica Tomsons.

Paraudzījies lejā viņš ieraudzīja, ka svītra zem durvīm bija pazudusi. Viņš pabiecās uz priekšu un klausījās. Bija dzirdams viegls troksnis un aizturēti, dziļi elpas vilcieni. Tomsons pieklauvēja vēlreiz.

„Šmita kungs," viņš teica.

Klusums iestājās vēl dziļāks, tad varēja dzirdēt, ka slēdzenē uzmanīgi apgriezās atslēga. Tomsons pagrieza rokturi un atvēra durvis. Tad viņš devās pāri sliegsnim tumšajā telpā.

Durvis pēkšņi aizcirtās, un viņš palika pilnīgā tumsā.

Blakus viņam atskanēja aizsmakusi, draudīga, bet ļoti uztraukta balss:

„Stāviet klusu!"

Tomsons juta, ka viņam pār muguru pārskrien viegli drebuļi, kad saviem sāniem viņš juta piespiežamies nepārprotamu, cietu priekšmetu. Viņš dzirdēja pats savu sirdi, ka tā dauzījās krūtīs, bet viņam tomēr izdevās padarīt savu balsi mierīgu un piešķirt tai draudzīgu nokrāsu.

„Es tikai gribēju..." viņš iesāka.

„Turi žaunas," atrūca Šmits, un Tomsons juta, ka ātras rokas lietpratīgi pārmeklē viņa kabatas pēc ieročiem.

Tad iedegās uguns.

„Noņem cepuri un parādies," atskanēja pavēloša balss.

Nu medījums un mednieks raudzījās viens otram acīs. Jā, Šmits bija kā notverts, bet vēl vienmēr neuzvarēts meža kaķis, Tomsons cēla pistoli pretī Tomsona ausij. Tomsons nolika atkal abas rokas uz galda.

Šmits aizgāja līdz savai gultai, un Tomsons vēroja, ka katra viņa kustība atgādināja vajāta dzīvnieka satraukumu.

„Sporta, tu teici?" viņš pārjautāja un sāka rakties pa izmētāto avīžu kaudzi. „Par ko tu šodien rakstīji?" un viņš apmierināts pacēla kādu Dienas Ziņu lapu.

Tomsons juta, ka viņa rīkles gals lēnām kļuva gluži sauss. Viņš uzrakstīja nedēļā tūkstošiem vārdu. Parasti viņš aizmirsa tiešo formulējumu minūti pēc tam, kad bija izņēmis lapu no rakstāmmašīnas. Nu viņš drudžaini pārdomāja. Vai tas bija gabals par nākošām lielajām regbija sacīkstēm — jeb vai apcerējums par Amerikas izredzēm iepretim Anglijai Vimbledonas priekšspēlēs? Nē, neviens no tiem. Bezbols? Jā, tas bija īstais. Bet pilnīgi drošs viņš tomēr nebija. Viņš neskatījās ne uz Šmitu, ne uz pistoli, kas raudzījās uz viņu kā launa, glūnīga acs.

„Jautājums par nākošās sezonas bezbola sacīkšu pārraidījumu televīzijā," viņš sāka citātu, „bija vakar iemesls karstām debatēm Sporta padomes sēdē." Viņš apklusa. Ko domāja otrs? Vai viņš bija atcerējies pareizi, cīnīdamies par savu dzīvību?

Šmits nometa avīzi atpakaļ uz gultas, pēc tam viņš apsēdās blakus Tomsonam pie galda, bet visu laikū pistoles stobrs bija vērsts pret Tomsona krūtīm.

„Nu, ko tu īsti vēlies?" viņš jautāja.

Tomsons atviegloti uzelpoja. Tātad viņš bija atcerējies pareizi. Viņš pamāja uz pistoles pusi. „Vai tu nebūtu tik labs un nebāztu kabatā to rīku?"

Bet otrs sēdēja nekustīgs, neizlaizdams viņu no acīm, atskaitot mirkļus, kad skats kādreiz aizslīdēja līdz viskija pudelei.

„Kā tu mani atradi?" viņš jautāja.

„Tevi pazīst laba tiesa ļaužu no boksa sporta aprindām," paskaidroja Tomsons. „Dažiem no tiem esmu šad un tad palīdzējis. Tas man tagad noderēja."

Šmits aplaizīja sausās lūpas.

„Labi. Ķeries pie lietas."

Tomsons atkal iebāza roku kabatā, šoreiz, lai izvilktu paciņu cigaretes. Šmits vairs nemēģināja viņu aizkavēt. Tomsons pasniedzās pēc serkociņu kārbiņas, kas gulēja uz galda, aizdedzinājā cigareti un paskatījās Šmitam cieši acīs.

„Kādēļ Rijencijs nogalināja tavu māsu?"

Šmita sejas izteiksme nepārmainījās, bet uz viņa pieres parādījās sīkas sviedru lāses.

„Vai viņš to darīja?" atjautāja Šmits.

Tomsons paliecās pāri galdam.

„No kā tu bīsties, Herman? Kādēļ tu slēpies? Tā tu neko nepanāksi."

Šmita sejā pazibēja pēkšņi trakas bailes, un viņš atkal pagrieza pistoli pret Tomsonu.

Tomsonam bija jāsaņem visi savi spēki, lai viņš spētu izlikties mierīgs. Viņš ievilka dziļi krūtīs dūmus un teica:

„Es esmu tavu adresi uzdevis laikrakstam. Tie zina arī, ka es esmu šeit. Un pēc nākošā laikraksta numura iznākšanas tavu adresi zinās arī Rijencijs."

Bet tie bija meli — neviens nezināja, kur atradās Tomsons, nezināja tā vienkāršā iemesla dēļ, ka arī viņš pats nebija bijis drošs par Šmita dzīves vietu, kamēr vēl nebija šeit iekļuvis. Jo arī tas, kas viņam bija uzdevis šo adresi, varēja būt maldījies vai tīri vienkārši melojis, lai tiktu no viņa vaļā.

Bet tie bija nepieciešami meli.

Šmits bija novērsis no viņa pistoli un ar strauju žestu paķēra viskija pudeli, ieraudams krietnu malku. (Turpinājums sekos).

V. Dārziņš nobeidzis koncertturneju

Komponists Volfgangs Dārziņš savā trīs nedēļu ilgā ceļojumā pa ASV apmeklēja vairākus latviešu centrus, sniegdams klavieŗu koncertus. Savu turneju Dārziņš noslēdza ar koncertu 26. februārī Carnegie Recital Hall telpās Ņujorkā. Kuplā skaitā ieradusies publika uzņēma iemīļotā skaņraža sniegumu atsaucīgi.

Amerikāņu lielie laikraksti atzīmēja Dārziņu kā latviešu komponistu, kas kaŗa apstākļu dēļ vairākus gadus bijis atrauts no klavieŗu spēles. Tas atspoguļojies viņa spēlē, jo viņa interpretācijai piemītot dziļums un briedums, kādu iegūst cilvēks, kuŗu personiskās ciešanas pamudina ieskatīties dvēselē. „Viņš ir intelligents mākslinieks un dziļi mūzikāla personība," raksta NYT. Dārziņa sniegtā programma ietvēra arī viņa paša Sonātu Fa-mažorā.

Dārziņš pastāvīgi dzīvo Spokenā, Vašingtonas valstī. Par šo pilsētu komponists izsakās, ka tā gan esot liela un jauna pilsēta (200.000 iedzīvotāju), bet tur valdot ārkārtīgi provinciāls gars. Spokenā esot ap 30 latviešu. Komponista nodoms ir pārcelties uz netālo Sietlu (ap 1 milj. iedzīv.), kur arī tautiešu skaits ir lielāks.

KO KLAUSĪSIMIES TORONTO?

10. martā, plkst. 8.30 Meseja zālē Rūbinšteina klavieŗkoncerts. Šopēna darbi.

18. martā, Maseja zālē, pl. 8.30 Berlīnes simfoniskā orķestra koncerts, diriģents Herberts fon Karajans.

23., 26. un 29. martā Konservātorijas koncertu zālē ungāru stīgu kvartets (Vegh quartete), spēlēs visus Bēthovena stīgu kvartetus.

OSKARS PERRO
REAL ESTATE BROKER

AKTĪVĀKAIS LATVIEŠU NEKUSTAMU IPAŠUMU BIROJS KANADĀ

Bezmaksas aizdevumu sagāde un padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos katrā laikā

LL 5555
un LL 9922
1597 BLOOR ST. W.

ST. CLAIR — DUFFERIN lielā 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 garāžu iespēja, eļļas apkure, moderna virtuve ar brokasta telpu, galdu un sēdekļiem. Moderna vannas ist. ar dušu, $13.500, ar $3.000 iemaksu.

WOODBINE - KINGSTON Rd. liela 7 istabu plūs apkurināma saules telpa, dubultķieģeļu māja, 2 garāžu iespēja, moderna virtuve, 9 gadu obligācija $35.00 ieņēmumi nedēļā plūs 3 istabas saimniekam. $12.500 ar $1.500 iemaksu.

HIGH PARKĀ ļoti liela atsevišķa dubultķieģeļu māja (duplekss), 180 pēdu dārzs, sānu un aizmugures auto ceļš, 2 garāžas un trešās iespēja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, 10 gadu 5 proc. obligācija. Apm. $6.000 iemaksa.

Pārliecinieties paši!

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

1955. g. Meteor, Mercury un Lincoln

vieglās automašīnas neierobežotā izvēlē.

Visu firmu lietotās vieglās un smagās mašīnas

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel.: darbā OL 7531, mājā HU 8-1488

O. E. CARSON
Ltd., Realtor

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121

Sagādājam aizdevumus un sniedzam informāciju par nekustamiem īpašumiem

VISĀDA VEIDA RAKSTĀMMAŠINAS

ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto, Ont. (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

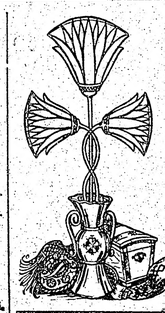

- Mūsu speciālitāte — līgavu buķetes un citi ziedu izstrādājumi dažādos stilos.
- Labākās kvalitātes griezti ziedi un podu puķes visplašākā izvēlē.
- Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.

802 BATHURST St. pie Bloor, KE 3884, Toronto

LOTUS

Iris PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. ME 5665
Pēc darba, RI 5213

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.

Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
MODERN DELICATESSEN

281 Danforth Ave, Toronto, tel. GE 3331, mājās tel. RI 4650

Piedāvāju lielā izvēlē: dažādu šķiršu gaļas izstrādājumus no **Kristapsona, European Meat Market, Central Meat Market, Šneidera u. c. uzņēmumiem.** Visādu šķiršu maizi, latviešu gaumē ābolkūkas un dažādu citu šķiršu kūkas pēc izvēles, pagatavotas no latviešu amata meistara. Lielā izvēlē: delikateses, importēti zivju konservi, Šveices un Dānijas sieri, kā ar žāvēti zuši un laši. Piena produkti — Kanadā pazīstamie Silverwood ražojumi.

Dabūjams viss, kas vajadzīgs aukstam galdam

ZELMA BELTE

KĀRĻA LAZDIŅA
B. Sc. (Com.)
SANSKRIT–LATVIAN WORDS

Interesanta un pamatota viela dzijām pārdomām par mūsu sirmo un ievērojamo pagātni.

Kopējie latviešu un sanskrita vārdi ir vecāki nekā Ēģiptes piramīdas.

Grāmata saprotama arī angļu valodas nepratējiem.

Glīts izdevums. Cena $1.75

Pasūtināma pie autora:

Room 12,
1501 St. Catherine St. W.,
Montreal, P.Q., Canada

RADIO UN TELEVĪZIJAS TECHN. A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus.

Pārbūvē Eiropas aparātus. Garantēts darbs

62 LANGLEY AVE, Toronto Tel. RI 6477

Pirms pērkat vai pārdodat mājas, veikalus, farmas, apbūves gabalus u. c., sazinieties ar latviešu nekustamo īpašumu biroju

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

- Piedāvā īpašumus, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
- Palīds aizdevumu un obligāciju sagādē.
- Apdrošina automobiļus, mājas pret uguni, mēbeles, kažokus, vērtslietas; slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

227 Lauder Ave (pie St. Clair Ave), LA 6569

UZ PASŪTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢĒRBUS

V KUČĀNS

387 Milverton Blvd., tel. GE 6813, Toronto

Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas, katrai sezonai. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, satina oderes un labākos pārējos piederumus

Ātrs pasūtinājuma izpildījums

ZEMAS CENAS

Katru dienu no pl. 9-21, sestd. no pl. 9-16

ELZA PĒRKONE

Kopj: seju, galvas ādu, matus; iznīcina: liekos matiņus, sarkanās dzīsliņas, kārpas, uz visiem laikiem.

Sniedz padomus visos kosmētikas jautājumos un piemēro tieši jums domātos preparātus.

Diatermija. — Elektrolize. — Galvanizācija. — Kalnu saule

Matu, uzacu un skropstu krāsošana. Ilgviļņi.

Pieprasiet mūsu cenrādi

AMARYLLIS
COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St., W., Toronto, tel. WA 1-9011

J. BLUMBERGS pieņem pasūtinājumus balles tērpiem, coctail, ikdienas kleitām un pārējiem apģērbu gabaliem

123 Huron St. (DV namā) Toronto, EM 8-6911

UZMANIBU, TAUTIEŠI!

AIZKARUS, TEPIKUS,

labākās kvalitātes varat iegādāties pie RICHARDA ERNŠTEINA

Temple Textiles latviešu pārstāvja

175 College St., tel. WA 2-5008, pēc pl. 8 vak.

Zema cena — maza iemaksa, ļoti izdevīgi maksājumi.

Aizkaru paraugus pievedu mājās

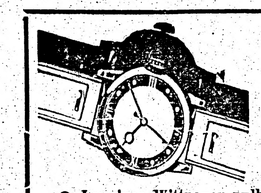

HAMILTONĀ
Atlantic Juwellery

170 James St. N.
Tel. JA 9-1487
LATVIEŠU UZŅĒMUMS

- Longines Wittnauer pulksteņi ar pasaules slavu
- Laulības gredzeni
- Dzintars visādos veidos
- Pulksteņu un rotas lietu labojumi ar garantiju
- Šveices pulksteņu izpārdošana līdz 50% atlaide! (laikā līdz 10. martam)

VENUS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

105 Roncesvalles Ave,
TORONTO
Tel. OL 4645

Ziedu sakārtojumi kāzām un citiem gadījumiem, kā arī: griezti ziedi, podu puķes, greznuma stādi. Latviešiem atlaide

Moderns delikatesu veikals

RIGHT WAY

1287 Gerrard St., E.
Toronto, tel. GL 9742

Lielākā izvēlē eiropiešu delikateses un plaša gaļas izstrādājumu — desu izvēle

Labākā maize

SAIMNIECE AR LABU PRAKSI

klāj siltus un aukstus viesību galdus

Zvanīt RO 4538, Toronto

NOTIS

Volfganga Dārziņa — Sonāta in F	$2.50
Volfganga Dārziņa — 50 latviešu tautas dziesmas	$2.50
E. Dārziņa — Rezignācija un A. Jurjāna lūgšana	$1.20
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis	$0.70
E. Melngaiļa — Solo dziesmas (31)	$2.00
Vīru koru I krājums (50)	$2.00
T. Ķeniņa — Kantāte, korim solistiem un ērģelēm	$1.50

Kā arī daudz citas atkal dabūjamas

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON ST., TORONTO, ONT.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas āttīsta un kopē

Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt

HA 3800. 445 Pape Ave

ATKAL DABŪJAMAS

A. Eglītis — Neierastā Amerika	$4.50
„ — Līgavu mednieki	$3.30
A. Niedra — Rūžu Kristīne	$3.85
„ — Pie Azandas upes	$3.50
H. Budulis — Cilvēks dzīves spogulī	$2.75
K. Hamsuns — Mistērijas	$3.30
Z. Lāgerlēva — Kristus leģendas	$4.00
F. G. Bengstons — Sarkanā odze	$4.50
M. Vesterlinds — Nemirstīgais Mocarts	$3.50
Latviešu nerātnās anekdotes, luksa izdevums	$6.00

BĒRNU GRĀMATAS

V. Stēlerte — Zelta cirvītis	$2.00
A. Andersone — Augsim Latvijai	$1.25
J. Širmanis — Pīkstīte	$2.50
Valdis — Staburaga bērni	$3.80

Kā arī 1955. gada sienas kalendāri plašākajā

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ont. Kanadā,

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St.E. Room 809

EM 6-9614

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,
īgauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto

Mūsu latviešu pārstāvis

P. AVOTIŅŠ

AL. GARBENS REAL ESTATE

1611 Bloor St., W., LO 2738, Toronto

Skaistākie nami pilsētas rietumos

HERMAŅA KLIGERA

FOTO STUDIJA

1 First Ave, Toronto, Ont.
RI 5697 — HA 9908
(Gerrard — Broadview)

Portreti, kāzu, dokumentu un krāsu uzņēmumi. Attīstu un kopēju arī amatieru darbus

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:

Ugunsgrēku, auto, veselības, nelaimes, dzīvības, vai kāda cita veida apdrošināšana.

Izkārto ceļojumus pa visu pasauli ar lidmašīnu vai kuģiem vai arī pārvest kādu uz Kanadu

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST. TORONTO 2, ONT. Tel. EM 6-9488

Dr. JĀNIS KĀROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)

no plkst. 9-11 un no 5-7, izņemot trešdienas. Tel. OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5-7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. SILVIJA UŽANS

BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBĀS

pieņem no plkst. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās un sestdienās no plkst. 12—1

52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2892, Toronto

Dr. ANNA LAUKS

86 BLOOR ST., WEST. TORONTO

Physicians un Surgeons Building, ieeja no sāniem, istaba 614, Pirmdienās, trešdienās un sestdienās no pl. 10-12 rītā, pārējās dienās no pl. 6-8 vakarā.

Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349

ZOBĀRSTE

NINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.

pieņem pirmdien un trešdien no 2-9 vakarā, otrdien un piektdien no 9-5 vakarā

660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

Šveices pulksteņus izdevīgi piedāvā,

jo ievedu tieši no fabrikas, bez starpniekiem. Garantija. Nodoti pārdošanai mazumā pie

Ad. Jānītis, foto studija, 181 Carlton St. un
Luna foto studijā, 1134 Dundas St. W., Toronto.

P. IKŠELS, IMPORTS

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1-2 EUCLID AVE, WA 1-6703
Toronto

Dr. med.
K. ZYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave). Pieņem katru dienu no 1-4 un 5-8 un pēc vienošanās, OL 6851

Runā latviski un vāciski

KLAVIERU BUVĒTĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

90 London St., Toronto
Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres

NAMSAIMNIEKU IEVĒRBAI!

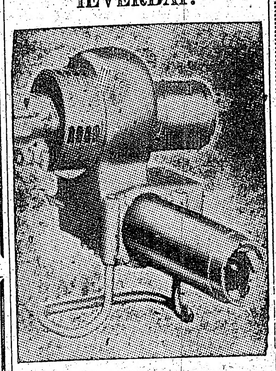

Tiem, kas vēlētos iekārtot jaunas vai arī labot vecās eļļas vai gāzes apkures, dodu uz nomaksu līdz 3 gadiem par 5% bez iemaksas

Iekārtoju un laboju visu veidu ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs.

A. LAGUNS

964 Bathurst St., Toronto
Tel. ME 6583

Ir pienākusi un dabūjama varoņu serijas otrā grāmatiņa

AUZĀNS
DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON ST., TORONTO, ONT.

Izsūtām pa pastu

N. ŠVĀNEBACHA deju studija

175 College St., tel. WA 1-4318
TORONTO

Fokstrots — Angļu valsis, Vīnes valsis u. c.
Samba — Rumba — Mambo.

Privātstundas: pieteikšanās un informācija katrā laikā

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

LATVIEŠU PUKU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem eiropiešu un kanadiešu ganmē. Griezti ziedi, podu puķes, tropiskie stādi bagātā izvēlē.

Palmas dekorācijai.

Latviešiem atlaide.

Piegāde mājās

TORONTO KORPORĀCIJU KOPA AR STUDENŠU PREZIDIJU KONVENTA TORONTO KOPAS AKTĪVU LĪDZDALĪBU RĪKO

KALPAKA BALLI

1955. gada 18. martā, plkst. 20.00, **COLUMBUS HALLĒ** (Linden un Sherbourne ielu stūrī).

IELŪGUMI SAŅEMAMI PIE KORPORĀCIJU LOCEKĻIEM

Ieejas kartes kungiem $3.00, dāmām $ 2.50 pret ielūgumiem saņemamas pie korporāciju kopu locekļiem vai Lotus un Calla puķu veikalos.

IEPRIEKŠ IEGĀDĀJOTIES IEEJAS KARTES - KLĀTI GALDIŅI VIESIEM REZERVĒTI

Vakara tērps vai tumšs uzvalks

RĪCĪBAS KOMITEJA

MĀRTIŅA ZĪVERTA drāmu 3 cēlienos

Cilvēks grib dzīvot

IZRĀDĪS DV TEĀTRIS KANADĀ

6. martā, plkst. 14.30, Toronto, 62 Claremont St. (Poļu zālē)

Izrādi sagatavojis FELIKSS LINTIŅŠ Dekorātors KĀRLIS BĒRZIŅŠ

Ieeja $2.00, $1.50 un $1.00. Bērniem un skolēniem puscenas

Biļetes iepriekspārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St., Toronto

---

1955. gada 18. martā, plkst. 20.00
Odd Fellows Hall, 125 BROADVIEW Ave
(pie Queen St.), TORONTO

BALLE

‚TEĀTRIS UZ DEJAS GRĪDAS'

LATVIEŠU ORĶESTRIS • RAIBAS IZDARĪBAS • LAIMESTS DĀMĀM — DZĪVS AKTIERIS • PADZERŠANĀS PIE „LAIMES PUMPJA • PILNĪGA BUFETE

DV TEĀTRIS

Š. g. 11. martā, pl. 8 vakarā, 62 Claremont Ave, Toronto

TLB DIŽDANCIS rīko

GADSKĀRTĒJO SARĪKOJUMU AR BALLES KARALIENES VĒLĒŠANĀM

ATSPIRDINĀJUMI • IGAUŅU KAPELLA

Visi laipni ielūgti

Latviešu mednieku-makšķernieku klubs Hamiltonā

rīko š. g. 12. martā, plkst. 7.30 Armēņu klubā 69 Princess St.

Gadskārtējo medību noslēguma balli

ŠALC ZAĻAIS MEŽS

Dažādi pārsteigumi — Benny-Ferry orķestris — Pilna bufete —

Ieeja $1.00. Visi laipni ielūgti VALDE

Licencēta auto skola BALTIC

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

A. MASINGS
100 High Park Ave
Tel. LY 7944, Toronto

Paziņojam saviem tautiešiem, ka esam atvēruši Hamiltonā jaunu veikalu:

TOBAGO

224 KING ST., EAST.

Starp Walnut un Ferguson ielām

PĀRDODAM:

- Tabakas preces
- Tualetes piederumus
- Importētas šokolādes u. c. saldumus
- Dekorātīvus stikla un keramikas traukus
- Rakstāmpiederumus,
- Šķiltavas un daudz cita velda priekšmetu dāvanām

KĀ ARĪ:

- Latviešu grāmatas
- Latviskas piemiņas lietas

Pieņemam abonementus visiem latviešu periodiskajiem izdevumiem pasaulē

Īpašnieces: ILGA GEBAUERE un ASTRIDA ROBEŽGRUNTNIECE

MAŠĪNBURTLICIS

vajadzīgs latviešu spiestuvei. Vēlama angļu valodas prašana, bet tā nav nepieciešama

Zvanīt EM 8-0792, Toronto

Tautieši, ja kāds zinātu

JŪLIJA ĀBOLIŅA

tagadējo dzīves vietu, lūdz to paziņot māsai:

Mrs. OLGA THOMSON,

5 Dickson St., Edinburgh, 6, Scotland, Gr. Britain

(954)

NENOKAVĒJIET

‚KANADIEŠI - VISI'

SESTDIEN, PLKST. 7.30 VAKARĀ

CFRB

1010 RADIO SKĀLAS

SPECIĀLPROGRAMMA

JAUNKANADIEŠIEM

VIŅU DZĪVE UN KULTŪRA KANADĀ

ŠONEDĒĻ ▶ KANADIEŠI NO LATVIJAS

TO GAIŠMATAINO DĀMU NO HAMILTONAS,

kas š. g. 26. februārī St. Catharines karnevālā vēlējās paturēt noslēpumā savu vārdu, laipni lūdzu atsaukties kungam no Toronto šīs avīzes kantorī ar Nr. 971

VAJADZĪGA

izpalīdze pie mājas darbiem, lauku saimniecībā. Zvanīt RI 1767, Toronto, pēc plkst. 6 vak. (958)

LATVJU MEITENE,

ja Tev sirds ilgojas pēc patiesa drauga un ģimenes dzīves,

tad raksti kādam vientuļam tautietim. Esmu slaida auguma, 29 gadi vecs. Vēstules, pievienojot ģimetni, adresēt šīs avīzes kantorī ar

„Kanadas tautietim"

PRECĒTS PĀRIS MEKLĒ 2 vai 1 nemēbelētu istabu ar atsevišķu virtuvi un garāžu. Lūdz zvanīt pēc pl. 6 vakarā, GE 0860, Toronto. (955)

ST. CLAIR — YONGE — MT. PLEASANT rajonā izīrējama labi mēbelēta istaba vieniniekam-cei. Tel. MA 5341, Toronto. (56)

IZĪRĒJAMA 1 mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu Bloor — Bathurst rajonā. Zvanīt WA 2-0876, Toronto. (970)

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba un virtuve ar atsevišķu ieeju, piemērota bezbērnu pārim vai 2 vieniniekiem. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. MU 6829, Toronto. (967)

---

104 AVENUE RD. izīrē 1 lielāku mēbelētu istabu 3. stāvā divām personām un 1 mazāku mēbelētu istabu 2. stāvā 1 personai ar pilnu pansiju. Visas ērtības. WA 1-7029, Toronto. (969)

IZĪRĒJAMA 1 istaba un virtuve ar vai bez mēbelēm, tuvu satiksmei. Zvanīt RI 2808, Toronto. (957)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu Broadview — Danforth rajonā. Zvanīt HA 8359, Toronto. (956)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅEMUMS (BALTIC MOVERS)

Izdara pakalpojumus TORONTO, kā arī IK NEDĒĻAS uz Montreālu, Hamiltonu, Londonu, North Bay un Sudbury

Lūdz zvanīt OL 1403

30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

ŠĪS GRĀMATAS NEDRĪKST TRŪKT JŪSU UN JŪSU DRAUGU GRĀMATU PLAUKTOS

Anšlavs Eglītis — Cilvēki no mēness, romāns	ies.	$4.00
K. Raudive — Neredzamā gaisma, romāns	„	$3.90
Z. Mauriņa — Pilsētas un cilvēki	„	$3.45
J. Veselis — Viesturs Varapoga, romāns	„	$2.50
A. Eglītis — Nesaule, dzejas	„	$3.60
V. Strēlerte — Gaismas tuksneši, dzejas	„	$2.75
J. Janševskis — Dzimtene, romāns, kopsējums	„	$5.30
A. Dimā — Trīs musketieri, romāns	„	$5.60
Ģ. Salnais — Atvars, stāsts	„	$2.20
Ģ. Salnais — Vīri	„	$2.20
Latviešu trimdas 10 gadi	„	$4.30
H. Hesse — Narciss un zelta mute, romāns	„	2.60
H. Martinsons — Ceļš uz zvanu draudzi, romāns	„	$3.20
A. Žids — Sievu skola	„	$2.60
P. Lagerkvists — Baraba	„	$2.40
G. Flobērs — Bovarī kundze	„	$3.20
Dz. Svifts — Gulivera ceļojumi	„	$3.20
R. Blaumanis — Kopotie raksti, kompl.	„	$18.00
K. Skalbe — Kopoti raksti, I — V		$4.50—$4.75
A. Rubulis — Ar nāvi uz Tu, romāns	„	$3.00
Ortegas-Y-Gasset — Meditācija par mīlestību	„	$3.35
J. Klīdzējs — Viņas un viņi	„	$3.35
Latvian Literature,	broš.	$5.50
Latvian Literature,	ies.	$6.70
Latgaļu dziesminieki dzeju antoloģija	„	$3.00
Alb. Sprūdžs — Daugavas vēji, stāsti un noveles		$2.80
Z. Mauriņa — Cilvēces sargi		$3.50
P. Klāns — Rūsa, rom., ies.		$5.60
J. Sudrabiņš — Nīcības viesuļi, ies.		$2.90
Bokačo — Dekamerons, ies.		$5.80—7.00
Manceļa spredīķi		$3.20
Ceļā uz Purgatoriju		$1.70
Bruņu kalps		$1.70
V. Dambergs — Sarakstīšanās		$2.40
O. Freivalda — Kurzemes cietoksnis I		$3.80
A. Šiņķis — Kurzemes cietoksnis II		$3.75
Il. Leimane — Kāilā dzīvība		$3.80
Ingrida Vīksna — Mums jābrien jūrā		$3.20
Dr. H. Biezais — Kristiānisms un humānisms		$2.90
Dž. Kronins — Tiranns		$5.40
„ — Zvaigznes raugās lejup		$5.65
„ — Citadele		$3.60
I. Grebzde — Rudens negaiss, romāns		$2.80
S. Ziemelis — Džungļu mednieks		$3.00
K. Miķelsone — Ēdenes rapsodija		$3.00
M. Vētra — Karāļa viesi		$3.40
Z. Mauriņa — Baltais ceļš	ies.	$2,30
„ — Dante	„	$2.60
„ — Traģiskais skaistums	„	$2.80
„ — Dzīves apliecinātāji	„	$2.30
Rabindranats Tagore — Gājputni — Zelta laiva	„	$2.10
„ — Lirika	„	$2.50
T. Celms — Tagadnes problēmas	„	$2.50
P. Dāle — Vērojumi un atziņas	„	$2.00
A. Franss — Silvestera Bonāra noziegums		$2.90
P. Ērmanis — Atmiņu vija		$2.80
J. Janševskis — Bandava II		$2.50
J. Janševskis — Bandava II		$2.50
Ivande Kaija — Iedzimtais grēks		$2.80
K. Students — Ēnu spogulis		$1.70
E. Zālīte — Agrā rūsa		$2.50
E. Zālīte — Agrā rūsa II		$2.80

BĒRNU GRĀMATAS

A. Brigadere — Anneles grāmata	ies.	$3.50
E. Lange — Bērnu draugs	broš.	$1.80
E. Zicāns — Vieglā gaita		$1.30
Valodiņa	broš.	$1.00
M. Timma — Zelta atslēdziņa	ies.	$3.50
Vecais abrinieks		$1.10
Andr. Niedra — Zemnieka dēls	ies.	$1.00
A. Kronbergs — Zelta atslēdziņa, ābecīte		$1.50
Brāļu Grimmu pasakas, ies.		$4.25
Divkāršā Lotīte, ies.		$2.00
Langes — Ticības mācība		$3.40

Kā arī daudz citu vecāku izdevumu grāmatas

ROKDARBIEM UN ATPUTAI

Modernie rokdarbi, nr. 2., 3. ā	$1.00
Latvju Zeltene, nr. ā	$0.75

Dažādas apsveikumu kartītes

Keramika un koka izstrādājumi,

Grāmatas izsūtām arī uz rakstveida pieprasījumu

123 Huron St. TORONTO **DV** Tel EM 8-0792 NO PLKST. 9—18

GRĀMATNĪCĀ

PRET REUMATISMU — ierīvēšanai

Ļoti labs latviešu ražotais NEW CAMPHORUB. Dabūjams latviešu aptiekā. Farm. A. GALDIŅŠ, 19 St. John's Rd, Toronto (pie Dundas un St. John's Rd.). Izsūta pa pastu uz pēcmaksu 4 vai 6 unces. Lūdz zvanīt vai rakstīt: H. Auders, 123 Grange Ave, Toronto, Ontario, Canada. Tel. TRinity 1286

BALTIC GARAGE

445 King St. E. Tel. EM 8-8153, Toronto

Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs

AUTO TRANSPORTS

A. PURJE P. KURRE

BAZNĪCAS ZIŅAS

NJUJORKĀ

Njurkas latv. ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N.Y.

Kalpaka piemiņas dievkalpojums svētdien, 6. martā, plkst. 3 pp. Betlēmes baznīcā; abi mācītāji, solists Igors Egle. Piedalās Njujorkas korparāciju kopa, pēc tam kafijas galds.

Plkst. 2 Port Vašingtonā māc. F. Treus; plkst. 6 vak. Ņurošelā māc. A. Ozols.

Svētdien, 13. martā, plkst. 9.30 sv. Toma baznīcā, Bronksā, dievkalpojums. Māc. A. Ozols.

Plkst. 3 pp. Belemes baznīcā ar dievgaldu. Māc. R. Zariņš.

Plkst. 6 vak. Mūsu Pestītāja baznīcā, Džamaikā. Māc. R. Zariņš.

Svētdien, 20. martā, plkst. 3 Betlemes baznīcā skolotāju konferences noslēguma dievkalpojums. Spredīķos viesis māc. Ž. Kristbergs, māc. R. Zariņš un A. Ozols. Apakšējā zālē kafijas galds.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Sestdien, 5 martā, pl. 7.30 plkv. O. Kalpaka piemiņas brīdis. 195 N. Cumberland St., Port Arturā.

Māc. V. Šēfers, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Niagārā, 6. martā, plkst. 2 pp. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. N. dievkalpojums.

Londonā, 13. martā, plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Velandā, 20. martā, plkst. 12.30 Ungāru baznīcā dievkalpojums.

St. Katarīnēs, 20. martā, plkst. 2.30 pp. Kristus bazn. dievkalpojums.

Londonā, 27. martā, plkst. 4 pp. Trīsvienības baz. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ontario.

Hamiltonā, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave, So.).

Sestdien, 5. martā, plkst. 7.30 vakarā dāmu komitejas anāksme — mācītāja mājā.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259

Plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojums svētdien, 6. martā, plkst. 2 dienā. Spredīkos māc. E. Pavasars, dziedās HLB koris.

Svētdienas skola plkst. 4 pp.

13. martā — dievkalpojums pl. 5.30. Svētdienas skola 4 pp.

20. martā dievk. pl. 2.30 pp. Pēc dievkalpojuma draudzes gada pilnsapulce. Pēc tās groziņu vakars. Svētdienas skola nenotiks.

Kičenerā, Kalpaka piemiņas dienas dievkalpojums svētdien 6. martā, plkst. 11 dienā Mateja ev.-lut. baznīcā. Dziesmu grāmatas.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563).

Svētdien, 6. martā, plkst. 4.00 Lūdzamās dienas un Kalpaka piemiņas dievkalpojums ar dievgaldu.

Sestdien, 12. martā, plkst. 8 vak. draudzes koŗa koncerts.

Svētdien, 13. martā, plkst. 11.00 dievkalpojums.

Svētdien, 20. martā, plkst. 4.00 dievkalpojums.

Svētdien, 27. martā, plkst. 11.00 dievkalpojums.

Pūpolsvētdienā, 3. aprīlī Latvijas archibīskapa 85 mūža gadiem veltīts dievkalpojums. Pēc tam draudzes vakars ar referātu par archibīskapa mūža darbu un priekšnesumiem. Tējas galds.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

Dievkalpojumi sv. Jāņa Latviešu ev.-lut. draudzē Toronto 1955. gada marta mēnesī.

6. martā, plkst. 11 no rīta plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Māc. A. Lūsis.

13. martā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Lūsis.

Dievkalpojuma laikā reliģiska satura filmas izrāde bērniem baznīcas apakšējā zālē.

20. martā, plkst. 4 pp. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā — māc. A. Briedis.

27. martā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Briedis.

Bramptonā, 6. martā, plkst. 1.30 Latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums Grace United baznīcā, māc. A. Briedis.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave Apt. 3, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Otavā, sv. Pētera baznīcā, Sparks un Bay ielu stūrī.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B.C.

Vankuverā, Kitsilano lut. baznīcā, 12. Ave un Stephens ielas krustojumā.

6. martā plkv, Kalpaka piemiņas dievkalpojums plkst. 3 pp.

Māc. Ed. Kergis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklendleikā, 13. martā, plkst. 8.45 lut. baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības sestdien, pl. 14.

Virdžinijtaunā, svētdien, 13. martā, plkst. 14,00 anglikāņu baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības pl. 12.

Norandā, svētdien, 13. martā, pl. 17.00 United baznīcā dievkalpojums ar sv. vakarēdienu. Bērniem mācības sestdien, plkst. 13.30.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q. tel. DE 8394).

Monterālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

Otavā, sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzei, 210 Wilbrod St.

Latviešu skolas tic. māc. stunda pusstundu pirms dievkalpojumiem baznīcas zālē.

TORONTO EVANĢELISTU TEMPLI

Latviešu dievkalpojums (latv. valodā) Dundas — Bond ielu stūrī, katru svētdienu plkst. 4 pēc pusdienas.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

.....abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. LĀCI, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A., tel. NI 8-9369

Uz REDZĒŠANOS

SESTDIEN, 5. MARTĀ, PLKST. 8.00 VAKARĀ
KLUBA TOP HAT TELPĀS TORONTO
(Lakeshore Rd. — Parkside Dr.)

PIRMĀM PIECĀM DĀMĀM
IEEJA BRĪVA

SKAUTU un GAIDU DZĪVE

Toronto skautu un gaidu 4 g. jubileja

Toronto latviešu skauti un gaidas atskatās uz 4 gadu darbību Kanadā. 6. martā plkst. 18 Vecāku padome rīko sv. Andreja baznīcas zālē atceres svinīgu aktu un vienības parādi, kurā ieradīsies Kanadas skautu stāba vadība. Svinības vadīs vad. Strīpnieks, bet priekšnesumus vaditājī Kārkliņš, Deksnis un Freibergs.

Latviešu skauti un gaidas, mācoties pazīt dzīvi un veldzējot savu raksturu pēc stingrajiem un cildenajiem skautisma likumiem, aug mūsu tautai un tēvzemei. Viņu centieni ir diženi un mērķis liels, bet tā sasniegšanai vajadzīgs ir plašākas sabiedrības atbalsts. Padomāsim par šiem jauniešiem — mūsu latviskā ceļa gājējiem svešumā — un jo kupli apmeklēsim viņu 4 gadu pastāvēšanas sarīkojumu. Tā mēs atbalstīsim viņus materiāli un, ieprecinot jaunās sirdis ar savu klātieni, dosim viņiem spēkus augt Latvijai.

Latviešu skauti gatavojas džamborejai

Šogad no 18.—28. augustam notiks Kanadā pie Niagāras ezera, 8. Vispasaules skautu džamboreja, kurai cītīgi gatavojas arī latviešu zēni un jaunekļi. Lai varētu piedalīties džamborejā, prasības ir diezgan augstas, un „skautam jābūt priekšzīmīgam savā stājā, arī nometnes skauta" pakāpē. Vietu skaits džamborejā ir ierobežots, bet tā kā ir domājams, ka kanadiešu skauti savu kvotu neizsmels, tad ir cerības, ka no latviešiem varēs piedalīties 5 vai 6 skauti. Piedalīšanās prasīs no skautiem arī diezgan lielus līdzekļus — apmēram 50 dol. par katru dalībnieku, ko skauti domā sagādāt no sarīkojumu atlikumiem un ziedojumiem, cerot, ka tos atbalstīs arī latviešu organizācijas un labvēļi ar ziedojumiem, jo piedalīšanās džamborejā saistīta arī ar plašām Latvijas un latviešu likteņa propagandas iespējām.

Mazskautam Jānim 4 godalgas

No 24.—26. februārim St. Katarīnās rīkotā kanadiešu skautu novada rokdarbu skatē piedalījās arī Jelgavas 5. skautu pulciņš. Skate bija pieejama arī angļu publikai un to apmeklēja liels skaits pilsētas iedzīvotāju. Rokdarbu skates laikā notika arī skautu māku sacensības un skautu mūzikāli priekšnesumi. Latviešu skautu labi gatavotie rokdarbi izpelnījās publikas un rīkotāju atzinību, un 13 g. v. mazskautam Jānim Baltam par viņa darbiem piešķīra 4 pirmās godalgas, kādu skaitu nesaņēma neviens cits skauts novadā.

BAZNĪCAS ZIŅAS

Montreālā Debesbraukšanas baznīcā 6. martā, plkst. 1.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojums 6. martā, plkst. 12.35.

Sacensība jauniešiem — pastmarku krājējiem

Montreālas Latviešu biedrības Filatelistu sekcija, vēlēdamās jaunatnē modināt interesi par pastmarku krāšanu, rīko jauniešiem pastmarku krājējiem sacensību.

SACENSIBAS NOTEIKUMI

1 Sacensībā var piedalīties katrs Kanadā vai ASV dzīvojošais jaunietis vecumā līdz 25 gadiem.

2. Sacensības dalībnieki tiks iedalīti divās grupās; 1. — līdz 15 gadiem, bet 2. — no 15—25 gadiem.

3. Katram sacensības dalībniekam līdz 1955. g. 20. maijam jāpiesūta MLB filatelistu sekcijai 6 lapas ar pilnām vai nepilnām pastmarku serijām. Iesūtītās lapas pēc sacensības beigām katram īpašniekam atpakaļ.

4. No minētām 6 lapām 2 lapas vēlamas ar Latvijas pastmarkām.

5. Katrai lapai pievienojams apraksts par lapā ievietoto marku izdošanas laiku un vietu un, ja iespējams, kādam nolūkam tās izdotas. 2. grupas dalībniekiem jāpievieno arī rakstiņš: „Ko es zinu par Latvijas pastmarkām."

6. Sūtītājam jāatzīmē vārds, uzvārds, adrese, dzimšanas gads, vai darbojas kādā filatelistu kopā, sekcijā vai klubā.

7. No katras grupas trīs labākiem paredzētas godalgas un viena pārsteiguma balva.

8. Novērtējumā ievēros pastmarku izvēli, sakārtojumu un to aprakstus. 2. grupai arī iesūtīto rakstiņu.

9. Labākos darbus: „Ko es zinu par Latvijas pastmarkām publicēs.

10. Visi sacensības materiāli iesūtāmi līdz 1955. g. 20. maijam uz sekojošu adresi: Mr. K. Strazdiņš, 50 rue Guilbault, Montreal, Canada. Rakstiem jābūt latviešu valodā.

MLB Filatelistu sekcija

NOSLĒPUMAINS RADIOAKTĪVS PULVERIS

Port Artūrā trauks ar 2 uncēm radioaktīva pulvera nodots provinces policijai.

Šo bīstamo pulveri nodevis anglis Mekdonalds no Birdmores, un ievadītā izziņa par noslēpumaino atradumu gājusi plašumā. Pulvera atradējs esot bijušais Kanadas armijas kaprālis. Pēc Mekdonalda izteicieniem, šo pulveri viņš uzgājis kādā laborātorijā Holandē (par to viņam jau iepriekš minējis kāds holandietis), kur bijuši nodarbināti vairāki vācu fiziķi pētījumu nolūkos.

Tas noticis 1944. gadā. No neoficiāliem avotiem ienākušās ziņas vēstī, ka noslēpumainais pulveris varot būt radijs, tātad vērtībā ap 1 milj. dolaru. Kāda cita versija stāsta, ka tas esot urāns. Provinces ģeologs izsakās, ka gadījumā, ja tas izrādīsoties urāns, viņa vērtība būšot daudz zemāka. Kaprālis Mekdonalds stāsta, viņš domājot, ka pulveris esot radioaktīvs. Kādu dienu viņš no slēptuves izvilcis savu atradumu un to uzbēris uz galda. Pulveris izstarojis vāju liesmu, kura ik brīdi kļuvusi spilgtāka. Pievienojot pulverim rupju granti, tā tapusi radioaktīva.

Kanadas skautu salidojumā Royal York viesnīcā Toronto latviešu skautus un gaidas reprezentēja deju grupa Pērkonītis. No kr.: J. Andresone, V. Vāgnērs, A. Matīse, Z. Miezītis, I. Upeslāce, A. Pērkons un N. Ieveniece H. Kligera foto

KAS NOTIEK KANADĀ?

● Lietus un kūstošā sniega masas Toronto Highland Creek upītē ūdens līmeni pacēla kopš pagājušās vasaras hurikāna katastrofas neredzētā augstumā, aizsniedzot kādu kājnieku tiltu un galveno tiltu pārklājot ar 4 pēdas dziļu ūdeni. Vairākas mājas, kurās dzīvo 22 ģimenes, uz laiku bija izolētas. Minēto rajonu pilsētas valde plānojusi pārvērst parkā, izvācot iedzīvotājus. Augšminētā rajona apdzīvotāji baidās, ka pavasarī plūdi var sasniegt un izpostīt viņu mājas.

● Laikraksts Globe and Mail raksta, ka kāds bezdarbnieks — meža strādnieks Apolinarijs Lazdinis (A. Lazdiņš?) Port Artūras kafejnīcā īsā laika sprīdī apēdis 3½ duču jēlu olu, 4 „karstos suņus" un 3 kotletes. Pēc maltītes A. Lazdinis paskaidrojis, ka nevarot rēķinu — $4.75 samaksāt. Tiesa ēdējam piesprieda soda naudu $10.00 vai 3 nedēļas cietumā. Uz jautājumu, vai Lazdinis vēlas kaut ko teikt, viņš piezīmējis: „Es šorīt nejūtos īsti labi."

● Operu festivāla nākošās izrādes Royal Alexandra teātrī notiks: Sikspārnis — 11 martā vakara, bet 12. martā dienas izrādē. Figaro kāzas — 8. un 10. martā, bet Traviata — 7. 9. un 12. martā.

● Tā kā kopš Otrā pasaules kara ap 250 tūkstoš immigrantu apmetušies Toronto, tad radiēs sastrēgums pavalstniecības piešķiršanas darbā. Šis jautājums nesen apspriests Otavā, un darba paātrināšanai domā piesaistīt ne tikai īpašus darbiniekus, bet arī vienkāršot pašu pavalstniecības piešķiršanu. Paredz, ka šogad pavalstniecības pieprasītāju skaits Toronto sasniegs 15.000.

VAI JŪS TO ZINĀT

VAI SĒRUMS NOVĒRSIS BĒRNU TRIEKU?

Ontario provinces veselības ministrija izstrādājusi plānu, kas paredz lielāka skaita bērnu potēšanu pret bērnu trieku. Veselības ministrs Fillops paskaidrojis, ka viņš cerot, ka līdz aprīlim attiecīgo iestāžu rīcībā būs pietiekami daudz sēruma apmēram 250.000 bērnu potēšanai ar bērnu triekas aizsargpoti. Bērnus potēs trīs reizes — 1. reiz aprīļa sākumā, trešo reizi maija beigās. Sērumu izgatavo Toronto Connaught laborātorijās. Veselības ministrs cer, ka sakarā ar šo akciju izdosies ierobežot bīstamās slimības izplatīšanos, lai gan neesot drošas garantijas, ka sērums potēto padarītu pilnīgi immūnu pret bērnu trieku.

LOMAS MAINĀS

Valdības publikācijas vēstī, ka mūsdienu sieviete pamazām atradinās no pavarda. 1954. gadā mājas ekonomiju no kolledžu audzēkņēm studēja 11 proc., 1945. gadā — 13, bet 1941. gadā — 17 proc. Tam izskaidrojums ir dzīšanās pēc augsta dzīves standarta, sava auto, mājas, vasarnīcas utt. Tādos apstākļos caurmērā ģimenēm nekas cits neatliek, kā strādāt arī sievai un vēcākiem bērniem. Nonākot laika trūkumā, sievietes ideāls kļuvis ķīmiski preparētā konservu kārba. Liela daļa nevar samierināties arī ar svīšanu pie krāsnīm, aizbildinoties, ka diezgan izsvīstot darbā. Priekšzīmi rāda laulātie draugi, kas saimniekošanā sāk spēlēt arvienu lielāku lomu. Sākumā tie ir tikai trauku mazgātāji, bet ar laiku uzstrādājas pat līdz virmās šķiras viesnīcas pavāra amatam.

ALAs valdes sēde Filadelfijā

Sekojot filadelfiešu ielūgumam, ALAs centrālās valdes nākošā sēde notiks 5. martā Filadelfijas latviešu ev.-lut. sv. Jāņa draudzes telpās, Filadelfijā. Sēdē apspriedīs ALAs gadskārtējā kongresa Nujorkā darba kārtību.

MEKLĒJAM SIEVIETI pie viegliem mājas darbiem. Lūdz zvanīt LY 4759, Toronto

Kungu un dāmu drēbnieks

A. SILAVS
634 Ontario St., Toronto
Tel. WA 4-8855

Uzvalki un kostīmi, sākot ar $35

ALFREDS MEIJERS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

191 St. Clair Ave, E.
Tel. HU 1-3212, Toronto

Mēs speciālizējam māju pārdošanu Toronto ziemeļu rajonā.

Jūsu priekšrocības:

- **Jaunākas mājas ar apstādījumiem, tīras un klusas ielas**
- **Ērta pazemes dzelzceļa satiksme.**

$3.500 IEMAKSA, Bathurst-St. Clair rajonā atsevišķa 8 istabu, 2 dzīvokļu māja; 2 virtuves, 2 vannas istabas, 2 garāžas. Skaists dārzs. Izdevīgi maksāšanas noteikumi.

$4.600 IEMAKSA Danforth—Broadview rajonā 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja. Moderna virtuve, eļļas apkure. Garāža blakus lebr. ceļam. Īpašums ļoti labā stāvoklī.

$5.500 iemaksa Mt. Pleasant — St. Clair rajonā 8 istabu ķieģeļu māja divos stāvos. Moderna virtuve un vannas istaba. Udens-eļļas apkure. Blakus lebrauc. ceļš un garāža. Skaists īpašums. Prasītā cena $19.000.

Nesaistošu informāciju par šiem objektiem jums sniedzam katrā laikā. Lūdz zvanīt

HU 1-3212

DĀMU KAFIJA

Pa atslēgas caurumu nolūrējis Augusts Nopūta

Apmēram divi nedēļas Taisnības mājās jau bija ildzis bruņotais pamiers. Liesmas miršanas deja un tai sekojošā izskaidrošanās, kurā Taisnībene vīram pārmeta tieksmi draudzēties ar zemiskiem radījumiem (Lampatāns) un neintelģentiem slāņiem (Žēlastība), abu laulāto starpā bija radījusi plaisu, kas Taisnības jau tā plāno gaļas šķēlīti pārgrieza vēl plānāku. Vienīgais labums bija, ka visā šai laikā Taisnībene ar vīru nerunāja. Tam vajadzēja būt sodam, bet — dīvaina ir cilvēka daba un neizprotami tā dvēseles strāvojumi! — ja Taisnība negribēja melot, viņam bija jāatzīst, ka šis bija viens no jaukākajiem laikmetiem viņa laulības dzīvē.

Nekas nav mūžīgs — un pat sievietes spējai klusēt ir robežas, — un tā kādu vakaru Taisnībene pirmā lauza ledu un paziņoja vīram:

„Pie manis sestdien būs dāmu kafija."

Divu nedēļu ilgā klusēšana Taisnības raksturu bija padarījusi skarbu:

„Cik tev vajag?" viņa balsī bija saklausāma netīra tieksme parādīt savu fizisko pārākumu.

„Bet Plušķīt, kāpēc tu tā? Ko es tev esmu nodarījusi, ka tu ar mani tā runā? Nedēļām tu klusē... mani atsum... un ignorē... Kas es šai namā esmu? Kalpone! Baltā verdzene! Vispirms tu mani padari smiekīgu savu krogus brāļu priekšā, un tagad tu ar mani runā tā, it kā es nekad nebūtu bijusi tava mīļā, mazā sieviņa!"

„Cik tev vajag?" Kaut vārdi bija tie paši, Taisnības balss tomēr bija pusoktāvu zemāka. Skaņu kārtas maiņu saklausīja arī Taisnībene un vairs nekavējās:

„Divdesmit pieci. Kad ir dāmu kafija, tad vajag šo un to un jaunu cepuri. Vai tu gribi, lai es sēdu kā veca plecka?"

Taisnība to negribēja un šķīrās no divdesmit pieciem dolariem.

*

Dāmu sanāksmes mērķis īstenībā nebija tikai tas vien, lai zināms skaits dāmu pavadītu kopā jauku vakaru un nevainīgi patērzētu. Šai sanāksmei bija piešķirama zināma vēsturiska nozīmība: bija laiks vēlēt Pigbridžas Biedrošanās biedrībai jaunu Dāmu komitejas valdi. Tā Taisnībene, aicinot dāmas pie sevis, šoreiz ar vienu cirtienu gribēja pieveikt vismaz divi mušas: pirmkārt, sabiedrībai bija jāredz, ka sakarā ar stegpārtiju izlaistās neglītās baumas, it kā Taisnībene neprastu rīkot viesības, ir tikai tukšas tenkas, un, otrkārt, valdes vēlēšanām vajadzēja padarīt viņu par Pigbridžas pirmo dāmu.

Tika cepts. Tika berzts. Tika stumdīts mēbeles. Tika cepts. Tika berzts. Tika cepts. Tika cepts. Tika cepts. Tika cep...

Un pa starpām tika doti rīkojumi.

„Plušķīt, uzrauj kaut ko mugurā un aizskrien uz bodi — man aptrūcies kanēļa!"

Taisnība neuzmanīgi ierunājās, ka to varētu izdarīt jaunākā meita Viktorija, bet tūlīt arī nožēloja.

„Vai tu neredzi, kā mēs visas trīs raujamies? Priekš kā mēs to darām? Priekš sevis? Priekš manis? Tavam sabiedriskajam stāvoklim par labu mēs te vergojam! Un bez tam — Viktorija tagad spēlē klavieres!"

Brītiņu vēlāk aptrūka cukura. Tad krējuma. Tad sinepju. Tad selerija. Tad siera. Ap pieciem pievakarē, kad Taisnības citkārt smaidošais vaigs bija kļuvis lietotās košļājamās gumijas krāsā un veidā, Taisnībene pārlaida klātajam galdam uzvarētājas skatu.

„Kas to visu apēdīs? Tu tak pati saki, ka dāmas visas ir uz daietu!" Taisnība, mēteli mugurā velkot, — nenocietās.

„Ūja! Kas tad te ir? Bļodas — un katrā tikai pa drusciņai! Bet tā ir smalki!"

Kad pirmā viešņa zvanīja pie durvīm, Taisnībene pašreiz stutēja galvā jauno cepuri.

„O — Liliannā — aiztec, meitiņ, un ielaid!"

Lilianas septiņpadsmit vasaru svaigums bija paslēpts zem vairākām krāsu un špachteļu kārtām, tā ka nezinātājs viņu nešaubīdamies vērtēja vismaz uz divdesmit pieci.

„Haiā," viņa pie durvīm, zobus atsegdama, parāva virslūpu uz augšu ka pagasta biedrības nama skatuves aizkarus un apsveica atnācēju, bet redzot, ka tā tikai Žēlastībene, nolaida lūpu tūlīt atkal atpakaļ vecajā vietā," piesēdieties. Moms tūlīt nāks."

Žēlastībene tā kā grasījās dot roku, bet tad laikā attapās.

Kad visas bija sanākušas, pie apmēram desmit dažādu šķirņu maizītēm, pīrādziņiem, kūciņām, cepumiņiem un citiem kulinārās mākslas veidojumiem rotātā kafijas galda rosījās lietiškas sarunas:

„Bet kundze, kāpēc jūs tā mūsu dēļ esat pūlējusies?"

„Šie pīrādziņi ir burīgi, bet tie taču prasa tik daudz laika!"

„Kur jūs, kundze, ņēmāt šito recepti?"

„O, kundze, kāds man prieks, ka jums garšo!" Taisnībene neļāva glaimiem sevi samulsināt.

Turpat pie kafijas galda notika arī Dāmu komitejas priekšnieces un pārējo amatdāmu vēlēšanas. Nav nozīmes kavēt laiku, mēģinot tās aprakstīt. Tās īstenībā nebija vēlēšanas, bet cildena pazemības un kautra atturības gara radītas brīnišķīgas simfonijas neatkārtojams pirmatskaņojums. Ja vēlāk Lampatāna brūte citām, kas arī nebija aicinātas, stāstīja, ka, mājās ejot, Pusmucas kundze esot Žēlastības kundzei teikusi, ka Taisnībene no priekšnieces goda trīs reizes gan esot atteikusies, bet ceturto reizi to vairs neesot darījusi aiz bailēm, ka tiešām varētu ievēlēt citu, t. i. veco priekšnieci Pusmucas kundzi, tad tās bija tikai neglītas baumas, ko no tādas personas kā Lampatāna brūte arī varēja sagaidīt.

Pēc vēlēšanām pārsprieda turpmāko darbību. Taisnībene, apzinādamās savu priekšnieces uzdevumu, tagad sēdēja galda galā, laiku pa laikam iebāza mutē pa cepuma gabaliņam un šūstīdamās, ka naktī nevarēs gulēt, lēja sev sesto tasi kafijas. Viņas balsī tagad bija priekšniecei nepieciešamā noteiktība un cēlums:

„Tātad — mēs dāvināsim karogu. Pieņemts? Jā? Un tad klāsim kafijas galdu? Cik personām?"

„Mēs, mēs!" agrākā priekšniece Pusmucas kundze vairs nenocietās, „kad tad jūs, kundzīt, kaut ko jau esat klājusi? Atnāk tik un pagrozās, kamēr mēs citas strādājam. Kad grib par priekšnieci tikt, tad kaut ko uzklāj, bet tas arī ir viss!"

„Ko?!" Taisnībene iekliedzās, ka spalva pie cepures noliegojās kā smilga vējā. „Ko?! Ko jūs, kundze, ar to gribat teikt? Vai jūs, kundze, gribat sākt ar asumiem? Tad es arī varu: kur jūs, kundze, bijāt, kad mēs drēbes zortējam, ko uz Vāciju sūtīt? Priekš tik prasta darba jums, kundze, pirkstiņi bija par smalkiem, ko?!"

„Vai tad mani kāds aicināja? Toreiz jau bija kopā tikai tās izredzētās!" Pusmucas kundze zināja savu vājo vietu un apvainotā balsī taisnojās.

„Kas ir izredzētā?!" Žēlastībenei lēni un draudīgi sāka no apakšas uz augšu, „jūs, kunnndze, apdomājiet, ko jūs runājat! Te, kunnndze, ir kopā dāmas, kas jau Latvijā kaut kas ir bijušas!"

„Oho! Un jūs domājat, ka es nekas neesmu bijusi?" Pusmucene sāka just pamatu zem kājām.

„He! Bijusi! He! Centrāltirgū ar siļķēm andelēja!" Žēlastībene meta pretiniecei sejā smagu apvainojumu.

„Es? Siļķēm?!!" Pusmucene atņēma elpu, „Man bija lielākā būda visā tirgū! Bet šī — siļķēm! Fui, kundze! Ja es tikai gribētu, tad es gan jums, kundze, šo to varētu pastāstīt!"

Taisnības kundzes lietpratīgā vadībā dāmas arī visus tālākos jautājumus izlēma vienprātīgi. Kad Taisnība ap pusnakti atgriezās mājās, viņš atrada sievu fiziski salauztu, bet garīgi možu viesistabā starp visiem nemazgātiem traukiem zīmējam ziedojumu vākšanas listes. Pie durvīm viņu aizturēja Liliana: „Tu te nenāc. Momam bija ļoti hektik diena un vēl jāstrādā. Ko tu viņai arī esi sagrūdis virsū visas tās ģūtijas savā sosaietī?"

Bildēm pušķojusi ZETE PALETE

Strung R. E. Ltd. 2181 Yonge St., Toronto
O. INDZERS un L. GARKLĀVS

KINGSTON Rd. — WILLOW, 10 istabu atsevišķa mūra māja, eļļas apkure, cieta koka grīdas. Iemaksa $2.500.00

SCARBOROUGH Rd. — KINGSTON, 9 istabas atsevišķa mūra māja dubultgarāža, cieta koka grīdas, 3 virtuves. Iemaksa $4.500.00

BROADVIEW — DANFORTH, 6 istabu mūra (šingeļ) pusmāja, cieta koka grīdas, eļļas apkure, dubultgarāža. 2 virtuves. Maksājumi $75.00 mēnesī. Iemaksa pēc vienošanās.

Zvanīt tel. HU 1-1166, Toronto

SPORTS

Sporta red. G. Gubiņa vadībā

TORONTO VOLEJBOLA MEISTARĪBA

Sestdien, 26. februārī notika Centrālās YMCAs ābās zālēs Toronto volejbola meistarības spēļu turpinājumi. Senior — grupā sievietēm ukrainietes uzvarēja lietuvietes — Vītis ar 15:13 un 15:9, bet spēcīgais Kalevs uzvarēja otro igauņu vienību YWCAs ar 15:9 un 15:11. Vīriešu spēles izvērtās gaužām bālas, jo neviena vienība nespēja kaut cik pretoties Centrālās YMCAs igauņiem, kas pieveica TLSK ar 15: :1 un 15:6, bet Sokolus ar 15:4 un 15:7. Netīkami beidzās Toronto latviešu sporta kluba spēle pret Sokoliem, kur cerētās uzvaras vietā bija jāpiedzīvo zaudējums. Ja pirmā setā TLSK kaut cik pieņemamā spēlē uzvarēja savus pretiniekus ar 13:11, tad otrā un it īpaši 3. setā latviešiem nemaz neveicās, un viņi zaudēja neiedomājami viegļas bumbas, zaudējot ar 12:15 un 6:15. Liekas, ka TLSK komanda bija tālu no savas caurmēra formas, jo arī Sokoli spēlēja pavāju volejbolu.

„3 LIELIE" NOSKAIDROTI?

Par Kanadas latviešu meistartitulu basketbolā šogad cīnīsies 3 vienības, sacenšoties katra ar katru divās spēļu kārtās. Drošs finālspēļu dalībnieks ir Montreālas latviešu sporta klubs — vienīgā latviešu vienība Kvēbekas apgabalā, kamēr divus pārējos finālistus no Ontario apgabala vēl varam tikai zīlēt, kaut gan priekšspēles jau tuvu beigām. Tomēr šķiet, ka blakus pagājušā gada Kanadas latviešu meistarvienībai — Toronto DV cīnīsies TLSK, kam labākā iegūto — zaudēto punktu attiecība nekā Hamiltonas Spartai. Vēl gan abām vienībām atlikušas spēles pret Toronto latviešu YMCAs piecnieku, kas šī gada latviešu meistarības spēlēs nav guvis nevienu uzvaru.

Pēdējā meistarības spēlē Toronto DV pārliecinoši ar 70:46 (33:18) pieveica Hamiltonas Spartu.

Hamiltonieši vērtīgu papildinājumu ieguvuši jaunā Strautnieka personā.

Finālgrupas sacensībām jāsākas nekavējoši, jo pirmā spēļu kārta jāpaveic līdz 1. aprīlim.

KĀPOSTIŅA, ĀDMINE, KUGA — TORONTO UN APKĀRTNES MEISTARI GALDA TENISĀ

Toronto un apkārtnes galda tenisa meistarsacīkstēs, kurās varēja piedalīties spēlētāji, kas dzīvo 40 jūdžu radijā no Toronto, teicamus panākumus guva latviešu galda tenisisti, izcīnot divus meistarnosaukumus.

Sieviešu dubultspēlēs nepārspētas palika latviešu labākās spēlētājas Ženija Kāpostiņa un Velta Ādmine, bet senioru klasē uzvarētāja godā tika Jānis Kuga.

Sieviešu vienspēlēs ciets rieksts mūsu spēlētājām bija kanadiete Džesope, kas pārspēja Kāpostiņu pusfinālā, bet Ādmini fināla sacensībā. Kā zināms, Ādmine meistares godā bija pagājušā gadā. Jaukto dubultspēļu finālā zaudēja Kāpostiņa pārī ar čechu teicamo spēlētāju Marenko, bet Ādmine — Ralbovskis zaudēja pusfinālā.

Junioru klasē finālā iekļuva Puķītis, taču zaudēja. Kuga — Puķītis spēlēja arī vispārējā klasē, bet vīriešu dubultspēļu dalībnieku skaitā bija Apsītis — Kuga.

LIELISKS E. KARLSONES-KUKAINES TRENĒTĀS VIENĪBAS PANĀKUMS

Sešu Austrumkanadas universitāšu sieviešu meistarsacīkstes volejbolā beidzās ar pārliecinošu Londonas Western universitātes vienības uzvaru. Šo vienību trenē Elfrida Karlsone — Kukaine, kas mīnētā universitātē darbojas par fiziskās audzināšanas instruktori. Izcilās latviešu sportistes trenētās meičas 5 sacensībās ieguva 205 punktus, zaudējot tikai 68(!), kamēr 2. vietas ieguvējas Queens universitātes punktu attiecība bija — 143:135. Toronto universitāte palika 4. vietā.

PASAULES MEISTARSACĪKSTES LEDUS HOKEJĀ

Parasti Kanadas laikraksti par sporta sacensībām Eiropā, kur arī tās būtu pasaules meistarsacīkstes, raksta ļoti maz. Aina mazliet citāda attiecībā uz pašlaik Vācijā notiekošām pasaules meistarsacīkstēm ledus hokejā. Pagājušā gadā neuzvarētā Kanada bija nosūtījusi uz Eiropu pārāk vāju vienību, kas pasaules meistara godu atdeva Krievijai, zaudējot smagi ar 7:2. Šogad uz Eiropu jau laikus devās šī gada labākā Kanadas amatieru vienība — Penction V's, lai draudzības spēlēs pierastu pie stingrajiem Eiropas noteikumiem un klimata. Draudzības spēlē ar pūlēm gūtā neizšķirtā spēle 3:3 pret Čechoslovakiju, likusi Kanadai ar bažām skatīties uz finālspēli, kur tā satiksies ar Krieviju. Šinīs dienās uz Eiropu izlidoja vēl 2 citu komandu izcili spēlētāji, lai pastiprinātu Kanadas pārstāvību. Pašlaik labākās sekmes guvušas Kanada un Krievija. Meistarības rezultātu tabula ir šāda: Kanada — Čechoslovakija 5:3, Krievija — Zviedrija 2:1, Kanada — ASV 12:1, ASV — Somija 8:1, Polija — Vācija 5:4, Kanada — Polija 8:0, Krievija — Čechoslovakija 4:0, ASV — Vācija 6:3, Zviedrija — Šveice 10:0, Kanada — Somija 12:0, Krievija — Polija 8:2.